

**Кредит-Рейтинг**

а/с 921, Київ, 01024, Україна  
тел/факс: +380 (44) 490 2550, 490 2554  
e-mail: [office@credit-rating.com.ua](mailto:office@credit-rating.com.ua)  
<http://www.credit-rating.com.ua>

**Рейтинговий звіт SIMF-001-001-of**

**Звіт про рівень кредитного рейтингу позичальника**

Одержувач рейтингу:	м. Сімферополь
Тип кредитного рейтингу:	Кредитний рейтинг позичальника
Кредитний рейтинг:	<b>uaA</b>
Прогноз рейтингу:	Стабільний
Дата визначення:	14.09.2007 року

Наданий в результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг позичальника (контрагента) визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

## Висновок рейтингового агентства щодо загального кредитного рейтингу позичальника

Кредитний рейтинг позичальника базується на результатах аналізу протягом 2002-2006 року та першого півріччя 2007 року економічних та фінансових показників, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної в розпорядженні комунальної власності, та перспективних планах на майбутнє. Кредитний рейтинг базується на інформації, наданій самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є в розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною.

## Історія кредитного рейтингу

Дата	14.09.2007
Рівень рейтингу	uaA
Прогноз	стабільний
Рейтингова дія	визначення

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaA характеризується ВИСОКОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

### **Рівень кредитного рейтингу міста Сімферополя підтримується:**

- зростанням основних показників, які характеризують рівень економічного розвитку міста протягом 2002-2006 рр.: обсягу зовнішньоторговельного товарообороту, обсягу прямих іноземних інвестицій, обсягу інвестицій в основний капітал, обсягу роздрібного товарообороту, обсягу уведеного в експлуатацію житла;
- покращенням основних показників соціального розвитку міста протягом 2002-2006 рр.: зменшенням рівня зареєстрованого безробіття до 0,7% у 2006 році, що у 3,9 рази менше за середній показник по країні; зростанням рівня середньомісячної заробітної плати до 1 133,8 грн. у 2006 році, що на 8,9% більше, ніж у середньому по країні;
- відсутністю прямого боргу Сімферопольської міської ради станом на 01.01.2007 року та помірним рівнем його запланованого росту у 2007 році за рахунок випуску облігацій внутрішньої місцевої позики (5,2% у затвердженому на 2007 рік з урахуванням змін обсязі доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів);
- достатньою фінансовою забезпеченістю бюджету міста, внаслідок чого місто щорічно перераховувало кошти до Державного бюджету у обсягах перевищення делегованих доходів над делегованими видатками;

### **Рівень кредитного рейтингу міста Сімферополя обмежується:**

- недовиконанням річного плану за закріпленими доходами у 2006 році, що мало наслідком утворення кредиторської заборгованості бюджету станом на 01.01.2007 року, яка була погашена у I півріччі 2007 року;
- нижчим за середній по країні рівнем окремих показників економічного розвитку міста у розрахунку на одного мешканця у 2006 році: обсягу реалізації промислової продукції, обсягу прямих іноземних інвестицій;
- високим рівнем зношеності основних засобів, в тому числі житлового фонду, об'єктів інженерної інфраструктури міста і необхідністю здійснення значних капітальних вкладень у їхнє відновлення.

## Зміст

<b>РЕЗЮМЕ</b> .....	<b>6</b>
<b>1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО МІСТО ТА ЙОГО АДМІНІСТРАТИВНИЙ УСТРІЙ</b> .....	<b>19</b>
1.1.    ГЕОГРАФІЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ ТА ІСТОРИЧНА ДОВІДКА .....	19
1.2.    Здійснення місцевого самоврядування та виконавчої влади в місті .....	21
<b>2. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ПОТЕНЦІАЛ МІСТА</b> .....	<b>27</b>
2.1.    НАСЕЛЕННЯ, ТРУДОВІ РЕСУРСИ ТА ЗАРОБІТНА ПЛАТА .....	27
2.1.1.    Демографія.....	27
2.1.2.    Трудові ресурси та заробітна плата .....	29
2.2.    ВИРОБНИЧА СФЕРА.....	36
2.2.1.    Промисловість.....	37
2.2.2.    Транспорт .....	47
2.3.    ІНВЕСТИЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ .....	49
2.3.1.    Інвестиції в основний капітал.....	49
2.3.2.    Капітальне будівництво .....	52
2.3.3.    Іноземні інвестиції .....	54
2.3.4.    Зовнішньоекономічна діяльність підприємств і організацій.....	56
2.4.    НЕВИРОБНИЧИЙ СЕКТОР .....	64
2.4.1.    Торгівля і громадське харчування.....	64
2.4.2.    Житлово-комунальне господарство міста.....	66
<b>3. КОМУНАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ МІСТА</b> .....	<b>70</b>
3.1.    НЕРУХОМЕ МАЙНО, ЩО ПЕРЕБУВАЄ В КОМУНАЛЬНІЙ ВЛАСНОСТІ.....	70
3.2.    ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ.....	71
<b>4. БЮДЖЕТ МІСТА</b> .....	<b>75</b>
4.1.    БЮДЖЕТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ.....	75
4.1.1.    Бюджетні відносини між державою та місцевими органами управління .....	76
4.1.2.    Бюджетний процес .....	77
4.1.3.    Контроль та виконання бюджету.....	80
4.1.4.    Введення в бюджет м. Сімферополь.....	81
4.2.    АГРЕГОВАНИЙ БЮДЖЕТ М. СІМФЕРОПОЛЬ ПРОТЯГОМ 2004-2006 РОКІВ .....	85
4.3.    ВИКОНАННЯ ДОХОДНОЇ ЧАСТИНИ БЮДЖЕТУ МІСТА В 2003-2006 РР. ....	88
4.4.    ВИКОНАННЯ ВИДАТКОВОЇ ЧАСТИНИ БЮДЖЕТУ М. СІМФЕРОПОЛЬ ПРОТЯГОМ 2003-2006 РОКІВ .....	99
<b>5. БЮДЖЕТ М. СІМФЕРОПОЛЬ НА 2007 РІК</b> .....	<b>110</b>
<b>6. ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ МІСТА СІМФЕРОПОЛЬ У І ПІВРІЧЧІ 2007 РОКУ</b> .....	<b>116</b>
<b>7. БОРГОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ МІСТА</b> .....	<b>120</b>
7.1.    КОНСОЛІДОВАНИЙ БОРГ МІСТА СІМФЕРОПОЛЯ.....	120
7.1.1.    Прямі боргові зобов'язання.....	120
7.1.2.    Умовні зобов'язання (гарантії) Сімферопольської міської ради.....	120
7.1.3.    Прострочена бюджетна кредиторська заборгованість.....	120
7.2.    ПЕРСПЕКТИВИ ЗАЛУЧЕННЯ КОШТІВ У МАЙБУТНЬОМУ .....	121
7.2.1.    Запланований випуск облігацій внутрішньої місцевої позики.....	121
<b>ВИСНОВОК</b> .....	<b>123</b>

---

<b>ДОДАТКИ.....</b>	<b>124</b>
Додаток до Рейтингового звіту №1 .....	125
Додаток до Рейтингового звіту №2.....	126
Додаток до Рейтингового звіту №3.....	127
Додаток до Рейтингового звіту №4.....	128
Додаток до Рейтингового звіту №5.....	129

## Резюме

### Загальна інформація про місто

Місто Сімферополь – столиця Автономної Республіки Крим. Адміністративно Автономія поділена на 14 районів та налічує 1 022 населених пунктів, у тому числі 16 міст. У складі міста налічуються три райони: Центральний, Залізничний та Київський. Крім цього до складу Сімферопольської міської ради входить два селища.

### Законодавчі рамки й адміністративна структура

Місцеве самоврядування в місті Сімферополі здійснюється територіальною громадою міста як безпосередньо, так і через Сімферопольську міську раду та її виконавчі органи.

Сімферопольська міська рада є органом місцевого самоуправління, що представляє територіальну громаду міста Сімферополя та здійснює від її імені та в її інтересах функції та повноваження місцевого самоврядування, що визначені Конституцією України, Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про статус депутатів місцевих рад», Європейської хартії місцевого самоврядування та іншими законодавчими актами.

За результатами останніх виборів до Сімферопольської міської ради найбільше мандатів отримав Блок «За Януковича» – 48,7% загальної кількості місць депутатського корпусу, або 37 мандатів. Решта місць була розподілена між такими партіями: Сімферопольська міська організація Кримської Республіканської організації партії «Союз» – 9 мандатів, або 11,8%; Блок Наталії Вітренко «Народна опозиція» - 9 мандатів, або 11,8%; Сімферопольська міська організація Комуністичної партії України – 8 мандатів, або 10,5%; Блок Юлії Тимошенко – 5 мандатів, або 6,6%; Опозиційний блок «Не Так» - 4 мандати, або 5,3%; Сімферопольська міська організація Народного руху України – 4 мандати, або 5,3%.

Міський голова є головною посадовою особою міської громади, головує на її засіданнях та за посадою очолює виконавчий комітет міської ради. За результатами останніх виборів Сімферопольським міським головою був обраний Бабенко Геннадій Олександрович, який отримав підтримку 24,4% мешканців міста та переміг свого найближчого конкурента з результатом 9,4% голосів.

### Соціальна сфера та економіка міста

Основні показники соціально-економічного розвитку міста протягом 2002-2006 рр. наведено нижче у таблиці:

## Основні показники соціально-економічного розвитку м. Сімферополь протягом 2002-2006 рр.<sup>1</sup>

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Чисельність наявного населення тис. осіб	364	363,5	363,3	362,8	362,1
Середньооблікова кількість штатних працівників (без урахування малого бізнесу), тис. осіб	125,9	124,9	125,6	127,2	130,1
Рівень зареєстрованого безробіття, %	1,3	1,3	1,1	0,8	0,7
Середньомісячна заробітна плата, грн.	432,2	515,0	637,3	869,5	1133,8
Заборгованість з виплати заробітної плати, млн. грн.	9 654,0	4 023,3	3 004,3	3 852,5	5 040,7
Обсяги реалізації промислової продукції в діючих цінах, млн. грн.	н/д	н/д	н/д	н/д	3 057,1
Інвестиції в основний капітал, млн. грн.	517,2	495,6	313,1	869,8	1 256,4
Прямі іноземні інвестиції, млн. дол. США	38,4	40,9	40,2	70,7	90,3
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. дол. США	120,4	126,3	154,0	151,7	188,5
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	66,5	54,1	51,5	44,5	62,5

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

## Демографія

Протягом 2002-2006 рр. у м. Сімферополь спостерігається зменшення чисельності наявного населення, що є наслідком природного скорочення. При цьому слід зазначити, що у 2002-2005 рр., показник механічного приросту населення був додатнім, хоча і мав тенденцію до скорочення.

Протягом 2003-2006 рр. відбувається зменшення чисельності постійного населення, за рахунок зменшення чисельності населення у віці від 0 до 19 років та у віці понад 60 років. При цьому слід зазначити, що чисельність працездатного населення протягом аналізованого періоду збільшилась, що сприяло збільшенню обсягу надходжень до бюджету міста, зокрема податку з доходів фізичних осіб. Слід зауважити, що показник «Вікового індексу» (співвідношення чисельності населення у віці понад 60 років до чисельності населення у віці до 19 років, включно, зважене на 100%) протягом 2003-2006 рр. збільшився на 4,4 в.п. та залишається на достатньо високому рівні, що свідчить надмірне старіння населення м. Сімферополя.

## Трудові ресурси та заробітна плата

Протягом 2002-2006 рр. у м. Сімферополь спостерігається постійне зменшення рівня зареєстрованого безробіття, показник якого станом на 01.01.2007 р. складає 0,7%, та є 3,9 рази меншим, ніж у середньому по Україні. Серед головних тенденцій розвитку ринку праці в м. Сімферополі протягом 2002-2006 рр. слід відмітити майже постійне збільшення питомої ваги середньооблікової чисельності штатних працівників у загальній чисельності наявного населення, що впливає на зменшення рівня зареєстрованого безробіття.

<sup>1</sup> Тут і далі. Деякі кількісні данні, які аналізуються в звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим значення одних і тих же показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових

Рівень середньомісячної заробітної плати у м. Сімферополі у 2006 році збільшився, порівняно з попереднім роком на 30,4% та склав 1 133,8 грн., що є на 8,9% більшим, ніж у середньому по країні. Збільшення середньомісячної заробітної плати у місті забезпечувалось її зростанням за усіма видами економічної діяльності.

Найбільша питома вага у загальному обсязі фонду оплати праці у м. Сімферополь у 2004-2006 рр. припадала на такі види економічної діяльності як: «Транспорт і зв'язок», «Промисловість», «Освіта», «Державне управління» та «Будівництво». Зважаючи на те, що у структурі доходної частини бюджету м. Сімферополь найбільшу питому вагу займають податкові надходження, а саме податок з доходів фізичних осіб, можна зазначити, що ці види економічної діяльності є бюджетоформуючими у місті.

Поряд зі зростанням середньомісячної заробітної плати, збільшується також і обсяг заборгованості з її виплати. Протягом 2006 року обсяг заборгованості з виплати заробітної плати збільшився на 30,8% та станом на 01.01.2007 р. склав 5 040,7 тис. грн. Разом з тим, слід зазначити, що питома вага заборгованості з виплати заробітної плати у загальному обсязі фонду заробітної плати у місті у 2006 році була незначною – 0,3%.

## Промисловий комплекс міста

Промисловість є однією з провідних галузей економіки міста Сімферополя. Виробничу діяльність у місті здійснюють близько 90 великих та середніх підприємств. Промисловий комплекс міста забезпечує більше 40,0% обсягу реалізації промислової продукції Автономної Республіки Крим.

Протягом 2002-2005 рр. у промисловому комплексі міста спостерігався приріст обсягів виробництва, хоча його темпи, подекуди, уповільнювалися. Водночас, у 2006 році має місце скорочення обсягів промислового виробництва на 5,2%, порівняно з 2005 роком. Це стало наслідком скорочення, на 23,1%, порівняно з 2005 роком, обсягу виробництва напоїв та, на 18,4%, порівняно з 2005 роком, обсягу виробництва електроенергії тепловими електростанціями. Слід зазначити, що у 2006 році зменшився обсяг виробництва ВФ (ТОВ) «Союз-Віктан», одного з найбільших підприємств міста за обсягами реалізації напоїв. Загалом, протягом січня-грудня 2006 року промисловими підприємствами м. Сімферополя було вироблено продукції на суму 2 252,6 млн. грн., або 38,2% обсягу виробництва усіх підприємств АР Крим у зазначеному періоді.

Обсяг реалізації промислової продукції у м. Сімферополі у 2006 році склав 3 057,1 млн. грн., що у розрахунку на одного мешканця становить 8 442,7 тис. грн. Цей показник був на 14,5% меншим, ніж у середньому по країні у 2006 році.

У структурі обсягу реалізації промислової продукції у м. Сімферополь у 2006 році найбільшу питому вагу займала продукція обробної промисловості, зокрема харчова промисловість та машинобудування (28,6% та 11,5% відповідно). Слід зазначити, що доволі велика питома вага – 12,1% за підсумками 2006 року



припадала на добувну промисловість, зокрема видобування енергетичних матеріалів.

Провідним підприємством добувної промисловості м. Сімферополя є ДАТ «Чорноморнафтогаз». Найбільшими, за обсягами реалізації у 2006 році, підприємствами галузі у м. Сімферополі були: ВАТ «Машинобудівний завод «Фірма Селма»; ВАТ «Завод Фіолент», ВАТ «Завод Фіолент» «Дочірнє підприємство Фіолентмехпласт»; ВАТ «Сімферополь Сільгоспмаш»; ВАТ «Сантехпром», ВАТ «Підприємство з іноземними інвестиціями «Сімферопольський електротехнічний завод» та ін. Найбільшими за обсягами реалізації продукції у 2006 році підприємствами харчової промисловості у м. Сімферополі були Виробнича філія (ТОВ) Фірма «Союз Віктан», ВАТ «Криммолоко», ДП «Сімферопольський винзавод» ВАТ «Сімферопольська макаронна фабрика», ТОВ «Сімферопольська кондитерська фабрика».

## Транспорт

Транспорт – специфічна комунікаційна інфраструктурна галузь матеріального виробництва і сфери обслуговування, яка забезпечує потреби міського господарства і населення міста з усіх видів перевезень.

Транспортне обслуговування в м. Сімферополь забезпечується автомобільним, залізничним, електричним та авіаційним транспортом.

Обсяги перевезення вантажів автомобільним транспортом протягом 2002-2005 рр. постійно зростали, що у свою чергу, позитивно впливало на показник вантажообороту. Обсяги перевезення пасажирів автомобільним транспортом у м. Сімферополі протягом 2002-2006 рр. теж постійно зростали. Зокрема у 2006 році обсяг перевезень пасажирів збільшився, порівняно з 2005 роком, на 16,0% та склав 78,8 млн. осіб. Відповідно, показник пасажирообороту протягом 2002-2006 рр. теж постійно збільшувався, як за рахунок збільшення обсягів перевезення пасажирів, так і збільшення відстані, на яку здійснювались перевезення. У структурі перевезень пасажирів найбільша питома вага, а саме – 60% припадає на автомобільні перевезення. Слід зазначити, що тролейбусний парк у місті потребує оновлення. Зокрема у 2006 році було придбано 4 тролейбуси. При цьому за інформацією представників Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради для оновлення рухомого складу тролейбусного парку необхідно придбати 30-40 одиниць тролейбусів.

## Інвестиційна активність

Динаміка освоєних обсягів інвестицій в основний капітал у м. Сімферополі протягом 2002-2006 рр. була відносно нестабільною. Зокрема протягом 2002-2004 рр. обсяги інвестицій в основний капітал зменшувались, переважно за рахунок зниження інвестиційної активності підприємств міста та, відповідно, зменшення обсягів освоєних інвестицій в основний капітал за рахунок власних коштів

підприємств. Натомість, починаючи з 2005 року, обсяги інвестицій в основний капітал освоєних підприємствами та організаціями м. Сімферополя за рахунок усіх джерел фінансування почали зростати. У 2006 році у м. Сімферополі було освоєно інвестицій в основний капітал загальним обсягом 1 256,4 млн. грн., що у розрахунку на одного мешканця складає 3 469,8 грн. Вказаний показник на 29,2% перевищує середній по країні за відповідний період.

Найбільший обсяг інвестицій в основний капітал у 2006 році у м. Сімферополі був освоєний у промисловості – 25,8% загального обсягу, або 324,2 млн. грн. При цьому найбільша питома вага освоєних інвестицій в основний капітал припадала у 2006 році на підприємства, які займаються виробництвом електроенергії, газу та води – 171,9 млн. грн., або 53,9% загального обсягу. В обробній промисловості було освоєно 152,1 млн. грн. інвестицій в основний капітал, або 46,9% їх загального обсягу. Найбільші обсяги капітальних вкладень було спрямовано на розвиток підприємств харчової промисловості – 55,8 млн. грн. та на розвиток підприємств приладобудування – 23,5 млн. грн.

## Житлове будівництво

Будівництво нерухомості житлового і нежитлового призначення є важливою характеристикою соціально-економічного розвитку міста. За підсумками 2006 року у м. Сімферополь було введено в експлуатацію житла загальним обсягом 62,5 тис. кв. м., що у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення складає 172,6 кв. м. Зазначений показник є на 6,7% нижчим, ніж у середньому по країні. Порівняно з 2005 роком обсяг уведеного в експлуатацію житла збільшився на 40,4%, переважно за рахунок збільшення обсягів індивідуального житлового будівництва.

Ринок будівництва м. Сімферополь представлений кількома компаніями. Слід зазначити, що у I півріччі 2007 року у м. Сімферополь було введено в експлуатацію житла загальним обсягом 51,3 тис. кв. м. При цьому за прогнозами міської влади, орієнтовний обсяг уведеного в експлуатацію житла має скласти у 2007 році 100 тис. кв. м.

## Іноземні інвестиції

Нарощування обсягів прямих іноземних інвестицій виступає важливим фактором сприяння створенню нових чи реструктуризації існуючих підприємств, та, як наслідок, створенню робочих місць. Відтак збільшення обсягів надходження прямих іноземних інвестицій опосередковано впливає на зростання доходної частини бюджету.

Станом на 01.01.2007 р. в економіку м. Сімферополь було залучено 90,3 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій, що у розрахунку на одного мешканця складає 249,4 дол. США, або 64,8% середнього показника по країні.

Найбільші обсяги прямих іноземних інвестицій станом на 01.01.2007 р. в економіку м. Сімферополь були залучені з Кіпру – 24,0% загального обсягу, або 21,7 млн. дол. США та з Віргінських островів – 18,2%, або 16,4 млн. дол. США. Найбільші обсяги прямих іноземних інвестицій були залучені підприємствами, які займаються проведенням операцій з нерухомістю, або здаванням під найм, а також надають послуги юридичним особам – 34,6% загального обсягу.

## Зовнішньоекономічна діяльність

Обсяг зовнішньоторговельного товарообороту, який характеризує рівень включення міста у світогосподарські процеси та визначає його місце та роль в системі міжнародної торгівлі збільшився у 2006 році, порівняно з 2005 роком, на 24,3% та склав 188,5 млн. дол. США, що у розрахунку на одного мешканця складає 520,6 дол. США., або 29,1% середнього показника по країні.

Зовнішньоторговельний товарооборот у м. Сімферополі у 2006 році на 55,4% забезпечувався імпортовою складовою. Головним партнерами в експорті підприємств та організацій м. Сімферополь протягом 2002-2004 рр. виступали Російська Федерація, Туреччина та Німеччина. На ці країни у 2004 році припадало відповідно 35,2%; 8,9% та 7,1%. При цьому у 2006 році в географічній структурі товарного експорту сталися зміни. Зокрема питома вага Російської Федерації у структурі товарного експорту підприємств м. Сімферополя у 2006 році збільшилась, порівняно з 2004 роком, на 27,0 в.п. та склала 62,2%. Збільшилися також обсяги товарних поставок у Нідерланди – питома вага країни у структурі загального обсягу товарного експорту склала у 2006 році 8,5%. Зросли також обсяги товарних поставок у Білорусь – питома вага країни у сукупному обсязі товарного експорту склала у 2006 році 3,4%. У структурі товарного експорту м. Сімферополя в 2002-2006 рр. найбільша питома вага припадала на такі товарні групи як: «Машини, обладнання, механізми», а також «Недорогоцінні метали». Визначальними підприємствами-експортерами продукції машинобудування у м. Сімферополі є ВАТ «Машинобудівний завод» Фірма Селма», ВАТ «Підприємство з іноземними інвестиціями «Сімферопольський електротехнічний завод», ВАТ «Завод Фіолент» Дочірнє підприємство «Фіолентмехпласт», Дочірнє підприємство «Фесто виробництво», ВАТ «Сімферополь Сільгоспмаш.

У географічній структурі товарного імпорту м. Сімферополя у 2002-2004 рр. переважали поставки з Російської Федерації (РФ), Німеччини, Італії та США. При цьому, слід зазначити, що у 2003-2004 рр. обсяги товарного імпорту з РФ скорочувались, що відповідно, призводило до зменшення питомої ваги країни в структурі сукупному обсязі товарного імпорту. У 2006 році структурні пропорції товарного імпорту підприємств та організацій м. Сімферополя змінились. Зокрема питома вага поставок з Російської Федерації збільшилась, порівняно з 2004 роком, на 4,4 в.п. – до 18,3% загального обсягу імпорту міста. Питома вага обсягів товарів імпортованих з Німеччини, Італії та Туреччини суттєво не змінилась. При цьому суттєво збільшився обсяг імпорту з Китаю – з 1,9 млн. дол. у 2004 році до 16,1 млн. дол. США у 2006 році.

У структурі товарного імпорту підприємств та організацій м. Сімферополя у 2002-2006 рр. найбільша питома вага припадала на продукцію машинобудування, металургії та хімічної промисловості. Таким, чином, можна зробити висновок, що для зовнішньої торгівлі товарами м. Сімферополя характерною є внутрішньогалузева спеціалізація.

Незважаючи на те, що обсяг зовнішньоторговельного обороту послугами протягом 2002-2006 рр. майже постійно зростає, його питома вага у структурі загального зовнішньоторговельного обороту у 2006 році (товари+послуги) є невеликою – 18,1%.

## **Торгівля і громадське харчування**

Головним показником, який характеризує стан торговельної мережі і сфери громадського харчування м. Сімферополь, є обсяг роздрібного товарообороту. Постійне підвищення рівня середньої заробітної плати сприяло сталому зростанню обсягу роздрібного товарообороту торговельної мережі протягом 2002-2006 рр. У 2006 році обсяг роздрібного товарообороту збільшився на 43,7%, порівняно з 2005 роком, та склав 6 230,3 грн., що у розрахунку на одного мешканця у 2,3 рази перевищив середній рівень по країні.

Порівняно з 2005 роком, мережа об'єктів роздрібної торгівлі у м. Сімферополі розширилась у 2006 році на 159 об'єктів, при цьому у місті відкрилось 40 об'єктів фірмової торгової мережі. Зокрема протягом 2006 року та січня-березня 2007 року у місті відкрито такі фірмові об'єкти таких підприємств як: ВАТ «Криммолоко», фірма «Дружба народів Нова», м'ясокомбінат «Дружба народів», Ковбасні цехи «Антико», «Столичні ковбаси», Винзавод «Діоніс» та ін. Слід зазначити, що у II півріччі 2007-2008 рр. у місті заплановано відкриття супермаркетів «Велика кишеня», «Нова лінія», «Фуршет», «Метро» та ін. Виконавчим комітетом Сімферопольської міської ради визначена стратегія спорудження великих супермаркетів та оптових ринків на околицях міста.

Обсяг послуг реалізованих населенню м. Сімферополя у 2006 році збільшився, порівняно з попереднім роком на 33,6% та склав 1 339,6 млн. грн. Протягом 2006 року в місті було відкрито 20 об'єктів побутового обслуговування.

## **Житлово-комунальне господарство міста**

Підприємствами, які надають житлово-комунальні послуги є такі: Житлово-експлуатаційні об'єднання, АТ «Кримтеплокомуненерго», Сімферопольське виробниче підприємство водопровідного-каналізаційного господарства, ВАТ «Кримгаз», ВАТ «Крименерго», Сімферопольська ТЕЦ ДП «Кримські генеруючі системи».

У 2006 році обсяг простроченої заборгованості населення у Центральному районі міста за послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій

зменшився, порівняно з 2005 роком, на 5,3% та станом на 01.01.2007 р. склав 44,2 тис. грн. Тарифи на послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій протягом 2004-2006 рр. змінювались тричі та збільшилися у 2,6 рази (для будинків з ліфтами) та у 2,2 рази (для будинків без ліфтів). При цьому діючі тарифи в будинках з ліфтами відшкодовують собівартість послуг на 55,6%, тарифи в будинках без ліфтів – на 58,1%. При цьому ступінь проплати населення за послуги з утримання будинків та прибудинкових територій у Центральному районі м. Сімферополя у 2006 році був низьким - 38,3%. У I кварталі 2007 року вказаний показник знизився до 37%.

Порівняно з 2005 роком, обсяг простроченої заборгованості населення за послуги з утримання будинків у Залізничному районі м. Сімферополя збільшився на 32,5% та станом на 01.01.2007 р. склав 297,9 тис. грн. Ступінь покриття тарифами собівартості послуг з утримання будинків та прибудинкових територій у Залізничному районі зменшився у 2006 році на 8,4 в.п. та склав 62,1%. Рівень проплати населення за послуги з утримання будинків та прибудинкових територій у Залізничному районі міста у 2006 році був вищим, ніж у Центральному районі на 30,8 в.п. та становив 69,1% від суми нарахування.

На відміну від Центрального та Залізничного районів м. Сімферополя, у Київському районі м. Сімферополя прострочена заборгованість населення за послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій станом на 01.01.2007 р. відсутня. Ступінь покриття тарифами собівартості послуг з утримання будинків у Київському районі м. Сімферополя у 2006 році складав для будинків з ліфтами та без ліфтів 71,0% та 58,0% відповідно. Слід зазначити, що ступінь проплати населення за послуги з утримання будинків у Київському районі міста Сімферополь у 2006 році був високим – 99,4%.

Станом на 01.01.2007 р. прострочена заборгованість населення за спожиті послуги з водопостачання та водовідведення відсутня. При цьому обсяг поточної заборгованості у 2006 році зменшився на 6,0%, порівняно з 2005 роком і станом на 01.01.2007 року склав 4 231,2 тис. грн. З 1.12.2006 р. встановлені тарифи на послуги з водопостачання та водовідведення, які відшкодовують собівартість робіт на 69,5% та 67,3% відповідно. Варто відзначити високий рівень проплати населення за послуги з водопостачання та водовідведення, який у 2006 році склав 102,5%.

Газопостачання у м. Сімферополі здійснює ВАТ «Кримгаз». Рівень проплати населення за послуги з газопостачання у 2006 році склав 93,7%.

Для житлово-комунального господарства м. Сімферополь характерна низка проблем, в цілому типових для переважної більшості міст України. Сюди, передусім, відноситься знос основних засобів, в тому числі інженерних мереж будинків, та відсутність у необхідних обсягах коштів для їх оновлення. Протягом останніх років обсяги капітального ремонту житла виконуються на рівні 8-12% від нормативних.

## Комунальна власність

У комунальній власності міста станом на 10.01.2007 р. перебувало 338 об'єктів. Балансова вартість об'єктів комунальної власності міста станом на 01.01.2007 р. складала 3 315,5 млн. грн., рівень зносу об'єктів комунальної власності – 1 547,3 тис. грн. Протягом 2002-2006 рр. Фондом комунального майна Сімферопольської міської ради було приватизовано 416 об'єктів. Загальна площа приватизованих об'єктів у 2005-2006 р. складає 41 047,6 кв. м. Сукупний обсяг надходжень до бюджету міста від приватизації об'єктів комунальної власності протягом 2002-2006 рр. складає 60,4 млн. грн.

У 2006 році у оренді знаходилось 170 об'єктів комунальної власності загальної площею 37,5 тис. кв. м. Ставки орендної плати за користування об'єктами комунальної власності протягом 2002-2006 рр. не змінювались. Слід зазначити, що з 1 червня 2007 року у м. Сімферополь були переглянуті та, відповідно, підвищені ставки орендної плати за використання об'єктів комунальної власності, що мало наслідком перевиконання на 13,3% у I півріччі 2007 року затвердженого плану на 2007 рік з урахуванням змін за надходженням плати за оренду цілісних майнових комплексів.

## Земельні ресурси

Структура земельного фонду за категоріями у 2006 році дещо змінилась, порівняно з 2005 роком. Передусім, слід зазначити, збільшення площі земель, що знаходяться у оренді – з 105,1 га станом на 01.01.2006 р. до 270,5 га станом на 01.01.2007 р. Відповідно, це мало наслідком збільшення у 2006 році на 28,4%, порівняно з попереднім бюджетним періодом обсягу надходжень до бюджету міста орендної плати за землю. При цьому слід зазначити, що станом на 1 серпня 2007 року площа земель, що знаходиться в оренді складає 384,7 га. У I півріччі 2007 року до бюджету міста надійшло орендної плати за землю загальним обсягом 3 080,2 тис. грн.

Площа земель несільськогосподарського призначення, проданих у власність за 2003-2006 рр., складає 1,4798 га. Протягом вказаного періоду було укладено 13 договорів купівлі-продажу земельних ділянок. Обсяг надходжень до бюджету міста від продажу землі протягом 2004-2006 рр. складає 1 020,3 тис. грн.

## Бюджет міста

Місто Сімферополь є столицею Автономної Республіки Крим. Місто включає в себе 3 райони та два селища. Бюджет міста Сімферополь включає в себе 5 самостійних бюджетів, у тому числі 3 районні бюджети та Гресівський селищний бюджет.

Для повного та всебічного вивчення показників бюджету міста Сімферополь, бюджет був представлений у форматі бюджетного балансу в таблиці.

**Бюджет м. Сімферополь протягом за 2003-2006 роки, представлений у форматі бюджетного балансу, тис. грн.**

ПОКАЗНИК	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
<b>Операційні надходження всього</b>	<b>216 754,7</b>	<b>224 433,1</b>	<b>335 867,9</b>	<b>401 866,8</b>
<b>Операційні видатки всього</b>	<b>197 997,5</b>	<b>221 981,0</b>	<b>282 464,2</b>	<b>358 683,0</b>
<b>Операційний баланс</b>	<b>18 757,2</b>	<b>2 452,1</b>	<b>53 403,7</b>	<b>43 183,8</b>
Фінансовий дохід	115,4	17,0	3,3	11,0
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Фінансовий баланс</b>	<b>115,4</b>	<b>17,0</b>	<b>3,3</b>	<b>11,0</b>
<b>Поточний баланс</b>	<b>18 872,6</b>	<b>2 469,1</b>	<b>53 407,0</b>	<b>43 194,8</b>
<b>Капітальні надходження всього</b>	<b>5 715,3</b>	<b>16 122,2</b>	<b>28 517,8</b>	<b>25 928,9</b>
<b>Капітальні видатки всього</b>	<b>17 834,5</b>	<b>22 263,1</b>	<b>73 966,4</b>	<b>72 211,3</b>
<b>Капітальний баланс</b>	<b>-12 119,2</b>	<b>-6 140,9</b>	<b>-45 448,6</b>	<b>-46 282,4</b>
<b>Баланс після капітальних видатків</b>	<b>6 753,4</b>	<b>-3 671,8</b>	<b>7 958,4</b>	<b>-3 087,6</b>
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	0,0	31,0	23,5	-9,9
<b>Профіцит/дефіцит</b>	<b>6 753,4</b>	<b>-3 702,8</b>	<b>7 934,9</b>	<b>-3 077,7</b>
Фінансування	-6 753,4	3 702,8	-7 934,9	3 077,7
<b>БАЛАНС</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>

*Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради*

Протягом 2003-2006 рр. місто зберігало позитивний операційний баланс бюджету, який, водночас, не має сталої тенденції до збільшення. Зокрема у 2004 році позитивний операційний баланс бюджету м. Сімферополь зменшився, порівняно з 2003 роком, у 7,5 разів та склав 2 452,1 тис. грн. Це стало наслідком випередження темпів зростання обсягу поточних видатків та поточних трансфертів над темпами зростання обсягу операційних надходжень. Уповільнення темпів зростання операційних надходжень, порівняно з темпами зростання операційних видатків, головним чином, зумовлювалось зменшенням у 2004 році, (на 4,8%, порівняно з 2003 роком), обсягу податкових надходжень. Це стало наслідком набуття чинності у 2004 році Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб», згідно з яким було змінено порядок нарахування податку на прибуток фізичних осіб.

У 2005 році показник позитивного сальдо операційного балансу бюджету м. Сімферополь збільшився, порівняно з 2004 роком, більше ніж у 21 разів та склав 53 403,7 тис. грн. Це було спричинене як збільшенням обсягу податкових надходжень, так і обсягу надходжень платежів, штрафів та інших операційних надходжень. Зростання обсягу надходжень платежів, штрафів та інших операційних надходжень зумовлювалось збільшенням з 16,3 млн. грн. у 2004 році до 53,5 млн. грн. у 2005 році обсягу власних надходжень бюджетних установ, а саме інших джерел надходжень бюджетних установ. Сюди відносяться перераховані бюджетним установам кошти для виконання окремих доручень, а також благодійні внески, гранти та дарунки. Такі призначення не мають постійного характеру і, як правило, не плануються.

За підсумками 2006 року операційний баланс бюджету м. Сімферополь зменшився, порівняно з 2005 роком, на 19,1% та склав 43 183,8 тис. грн., що зумовлювалось зменшенням обсягу надходжень платежів, штрафів та інших операційних надходжень.

Протягом 2003-2006 рр. місто мало позитивний фінансовий баланс бюджету. Це стало наслідком відсутності у Сімферопольської міської ради протягом аналізованого періоду прямих боргових зобов'язань, що потребують видатків на їх обслуговування. При цьому варто зауважити, що фінансові операції з тимчасово вільними бюджетним коштом місто здійснювало лише у 2003 році, а відтак незначний позитивний фінансовий баланс у 2004-2006 рр. формувався за рахунок депонентської та кредиторської заборгованості.

Для бюджету м. Сімферополь у 2003-2006 рр. характерним було перевищення капітальних видатків над капітальними надходженнями, у зв'язку з чим сальдо капітального балансу протягом аналізованого періоду було негативним. У 2006 році дефіцит капітального балансу бюджету м. Сімферополь збільшився, проти відповідного показника 2005 року, на 833,8 тис. грн. та склав (-)46 282,4 тис. грн.

Значні обсяги поточних надходжень до бюджету м. Сімферополь у 2005 році не тільки забезпечили за рахунок поточних доходів фінансування поточних видатків бюджету (заробітна плата та нарахування на неї, оплата медикаментів, продуктів харчування, комунальних послуг бюджетних установ, тощо), але й надали можливість спрямувати профіцит поточного балансу бюджету міста на покриття дефіциту капітального балансу. У 2006 році профіцит операційного балансу бюджету м. Сімферополь не повністю покрив дефіцит капітального балансу, що мало наслідком утворення дефіциту бюджету міста загальним обсягом (-) 3 077,7 тис. грн. При цьому слід зазначити, що дефіцит бюджету міста у 2006 році сформувався за рахунок дефіциту загального фонду бюджету обсягом (-)3 893,2 тис. грн., тоді як спеціальний фонд бюджету міста було виконано з профіцитом у обсязі 815,5 тис. грн.

Для своєчасного забезпечення фінансовими ресурсами поточних видатків загального фонду бюджету міста, протягом 2003-2006 рр. бюджетом міста залучалися короткострокові безвідсоткові позички з єдиного казначейського рахунку загальним обсягом, які були погашені у відповідний термін та у повному обсязі. При цьому слід зауважити, що обсяг залучених короткострокових позичок щорічно збільшувався.

За інформацією фінансового управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради у I півріччі 2007 року бюджетом міста було залучено 86,2 млн. грн. короткострокових безвідсоткових позичок з єдиного казначейського рахунку.

Нестабільна динаміка операційних надходжень до бюджету міста у 2003-2006 рр. мала наслідком утворення дефіциту бюджету у 2004 та у 2006 рр., що відповідно, позначалося на обсягах залишків вільних бюджетних коштів, які спрямовувались на його фінансування. Так, обсяг залишків вільних бюджетних коштів на кінець 2006 року зменшився, порівняно з аналогічним показником на кінець 2005 року, на



3 947,0 тис. грн. та склав 13 899,6 тис. грн. Обсяг залишків вільних бюджетних коштів за загальним фондом станом на 01.01.2007 р. склав 3 943,4 тис. грн., або 1,0% видаткової частини загального фонду бюджету м. Сімферополя. Обсяг залишків вільних бюджетних коштів за спеціальним фондом станом на 01.01.2007 р. склав 9 956,2 тис. грн., або 15,6% видаткової частини спеціального фонду бюджету м. Сімферополь.

## **Бюджет міста на 2007 рік**

Доходну частину міського бюджету Сімферополя на 2007 рік затверджено в обсязі 315 450,3 тис. грн. та перевищує показники виконання бюджету у 2006 році на 3,8%. За загальним фондом передбачено збільшення обсягу доходної частини, проти показника 2006 року, на 10,2%, переважно, за рахунок значного збільшення обсягу закріплених доходів.

Запланований на 2007 рік обсяг доходної частини спеціального фонду міського бюджету Сімферополя на 27,8% менший, порівняно з фактично виконаним показником 2006 року. Головним чином, це зумовлено зменшенням обсягу власних надходжень бюджетних установ внаслідок того, що окремі види доходів бюджетних установ, зокрема гранти та дарунки, не плануються. Доходи бюджету розвитку заплановані в обсязі 114,1% показників виконання 2006 року, зокрема, заплановано зростання як обсягу доходів від відчуження майна, що перебуває в комунальній власності міста, так і доходів від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення.

Видаткова частина міського бюджету Сімферополя на 2007 рік, без урахування коштів, що передаються із загального до спеціального фонду, затверджена в обсязі 317,9 млн. грн. та перевищує показник виконання бюджету у 2006 році на 5,3%. У 2007 році передбачається зростання обсягу видатків бюджету міста на фінансування основних галузей бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту) та державного управління.

Слід зауважити, що у рішенні Сімферопольської міської ради «Про бюджет міста на 2007 рік» обсяг вилучень до Державного бюджету передбачений у обсязі 29 030,0 тис. грн., що на 61,7% більше за фактично виконаний показник у 2006 році.

## **Виконання бюджету міста у I півріччі 2007 року**

Затверджений на 2007 рік з урахуванням змін обсяг доходної частини бюджету м. Сімферополь без врахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету міста до спеціального, за підсумками I півріччя 2007 року було виконано на 53,9%, що забезпечувалось високим рівнем виконання затверджених річних обсягів власних та закріплених доходів.

Затверджений на 2007 рік з урахуванням змін обсяг видаткової частини бюджету м. Сімферополь без урахування коштів, що передаються до бюджетів інших рівнів та з однієї частини бюджету в іншу, за підсумками I півріччя 2007 року було виконано на 47,9%. Слід зазначити, що місто вчасно та у повному обсязі виконує свої зобов'язання щодо сплати вилучень до Державного бюджету.

### **Боргові зобов'язання міста**

Прямий борг Сімферопольської міської ради станом на 01.01.2007 р. відсутній. Станом на 01.01.2007 р. обсяг консолідованого боргу Сімферопольської міської ради без урахування боргових зобов'язань підприємств комунальної форми власності, складає 7 225,1 тис. грн. та був сформований за рахунок простроченої кредиторської заборгованості бюджету.

### **Перспективи залучення коштів у майбутньому**

Сімферопольська міська рада планує здійснити запозичення до бюджету розвитку, шляхом емісії облігацій внутрішньої місцевої позики обсягом 20,0 млн. грн. Орієнтовний термін обігу облігацій становить 5 років. Відсоткова ставка встановлюватиметься відповідно до кон'юнктури ринку, але не більше 12,0%.

Метою залучення коштів є здійснення капітальних видатків, спрямованих на фінансування житлового будівництва

З урахуванням запланованого запозичення обсяг прямого боргу Сімферопольської міської ради збільшиться на 20,0 млн. грн. Таким чином, прогнозне пряме боргове навантаження (питома вага прямого боргу у затвердженому на 2007 рік обсягу доходної частини бюджету м. Сімферополь без урахування трансфертів) складе 5,2%.

Прогнозна питома вага видатків на обслуговування боргу у 2007 році не перевищує граничний розмір, встановлений бюджетним законодавством.

# 1. Загальна інформація про місто та його адміністративний устрій

## 1.1. Географічне положення та історична довідка

Місто Сімферополь – столиця Автономної Республіки Крим. Адміністративно Автономія поділена на 14 районів та налічує 1 022 населених пунктів, у тому числі 16 міст (Рисунок 1.1).

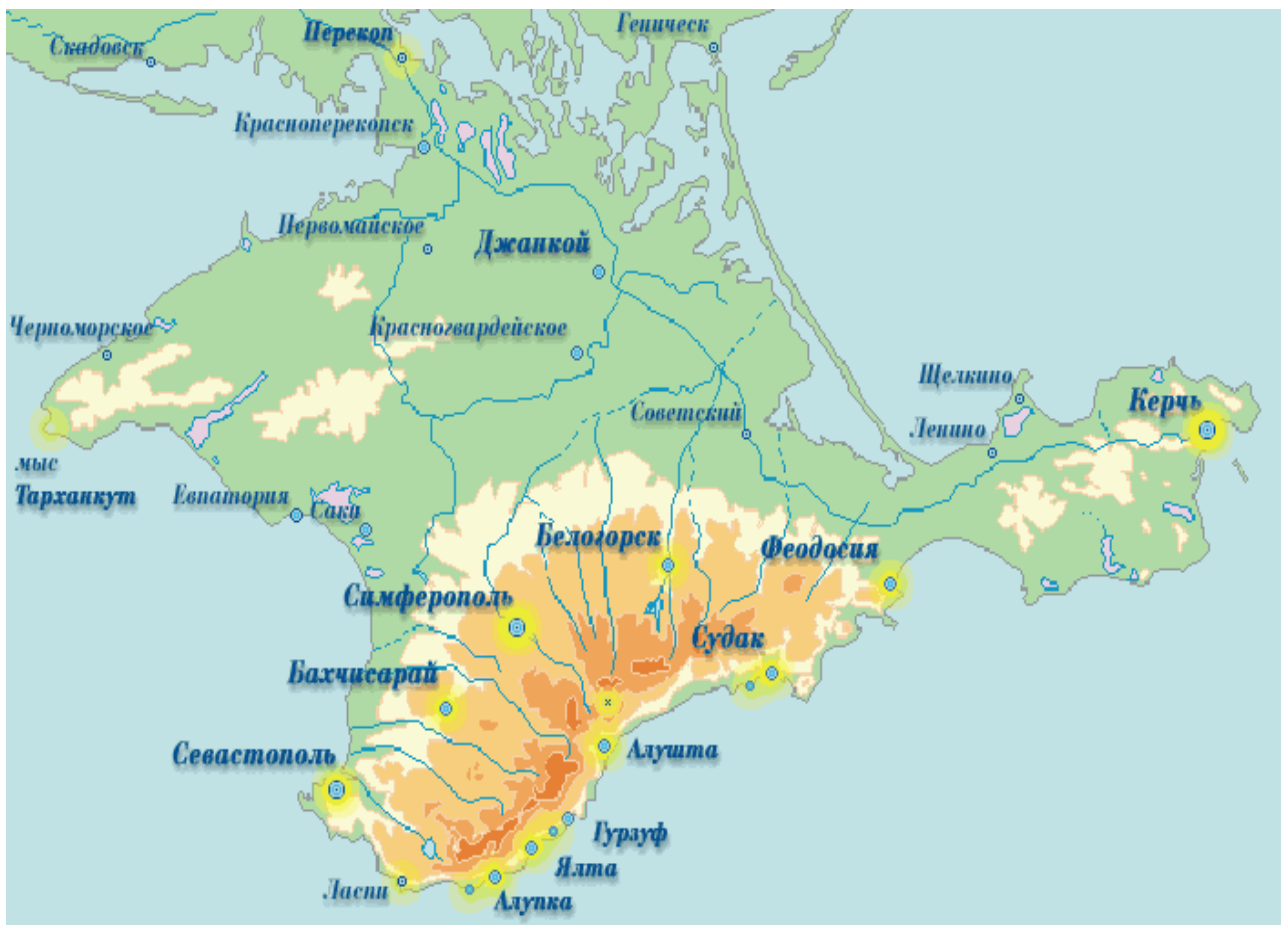


Рисунок 1.1 Карта Автономної Республіки Крим

Джерело: Веб-сторінка <http://crimea-rest.com.ua>

Автономна Республіка Крим має площу 26,1 тис. кв. м. та розташована на південному сході України. Територія Кримського півострова омивається Чорним та Азовським морями, що належать до басейну Атлантичного океану. Півострів приблизно однаково віддалений від екватора і Північного полюсу. Його західний берег утворений Тарханкутським півостровом, східний – Керченським. На півночі Крим з'єднаний семикілометровим Перекопським перешийком із сусідньою Херсонською областю України. З півночі на південь довжина півострова складає

200 км, а із заходу на схід – 325 км. У Криму переважають морські кордони, довжина берегової лінії становить близько 1000 км.

Кримський півострів відрізняється різноманітністю природних ландшафтів. Його північну його частину займає степ; південні райони півострова – це покриті лісами Кримські гори. Гірська система протягнулася трьома грядками від Севастополя до Феодосії. Найбільші висоти відзначені в межах Головної, або Південної, гряди. Тут знаходиться найвища гірська вершина Кримського півострова – гора Роман-Кош (1545 м).

Клімат у північній частині півострова помірно-континентальний, середня температура січня - 1-2 градуси, липня +24 град. С. На Південному березі клімат середньоземноморського типу, середня температура січня +4 град. С, липня +24 град. С. За кількістю тепла і вологи Крим відноситься до числа відносно сприятливих районів для розвитку землеробства.

Курортно-рекреаційний потенціал Криму обумовлюється різноманітністю природних ландшафтів – від степових на півночі до покритих лісами Кримських гір у південній частині. Багатство Криму – це його клімат, для якого характерно достаток сонця, тепла та світла. Особливості циркуляції повітря в сполученні з впливом Чорного, Азовського морів та Кримських гір формують три основних кліматичних райони: степовий, гірський та південно-бережний. Вздовж південного узбережжя розташовані курорти: Ялта, Алушка, Сімєїз, Гурзуф, Місхор, Ливадія, Форос, Алушта.

Різноманітність мікрокліматичних умов, достаток вічнозеленої рослинності гір та височин, родовища лікувальної грязі і джерел мінеральних вод сформували декілька типів курортів: кліматичні (Старий Крим), кліматобальнеологічні (Ялта, Алушта), кліматобальнеогрязьові (Євпаторія, Феодосія, Саки).

Офіційною датою заснування Сімферополя вважається 1784 рік<sup>2</sup>. Перші поселення на території сучасного Сімферополя з'явилися ще в доісторичну епоху, однак найвідомішим попередником міста є Неаполь-Скіфський – столиця пізньоскіфської держави, яка виникла приблизно в III столітті до нашої ери.

Після входження Криму до складу Російської імперії, у 1802 році Сімферополь став центром Таврійської губернії. Протягом 1921-1945 рр. Сімферополь був центром Кримської Автономії СРСР. У 1945 році м. Сімферополь став центром Кримської області РРСР, а у 1954 році – Кримської області УРСР.

Сучасний Сімферополь (Рисунок 1.2) є столицею Автономної Республіки Крим та займає площу 107 квадратних кілометрів. До складу міста входять три райони: Залізничний, Київський та Центральний. Чисельність населення міста станом на 01.01.07 складає 362,1 тис. чол.

---

<sup>2</sup> Слід зазначити, що серед історичних кіл немає єдності щодо офіційної дати заснування Сімферополя

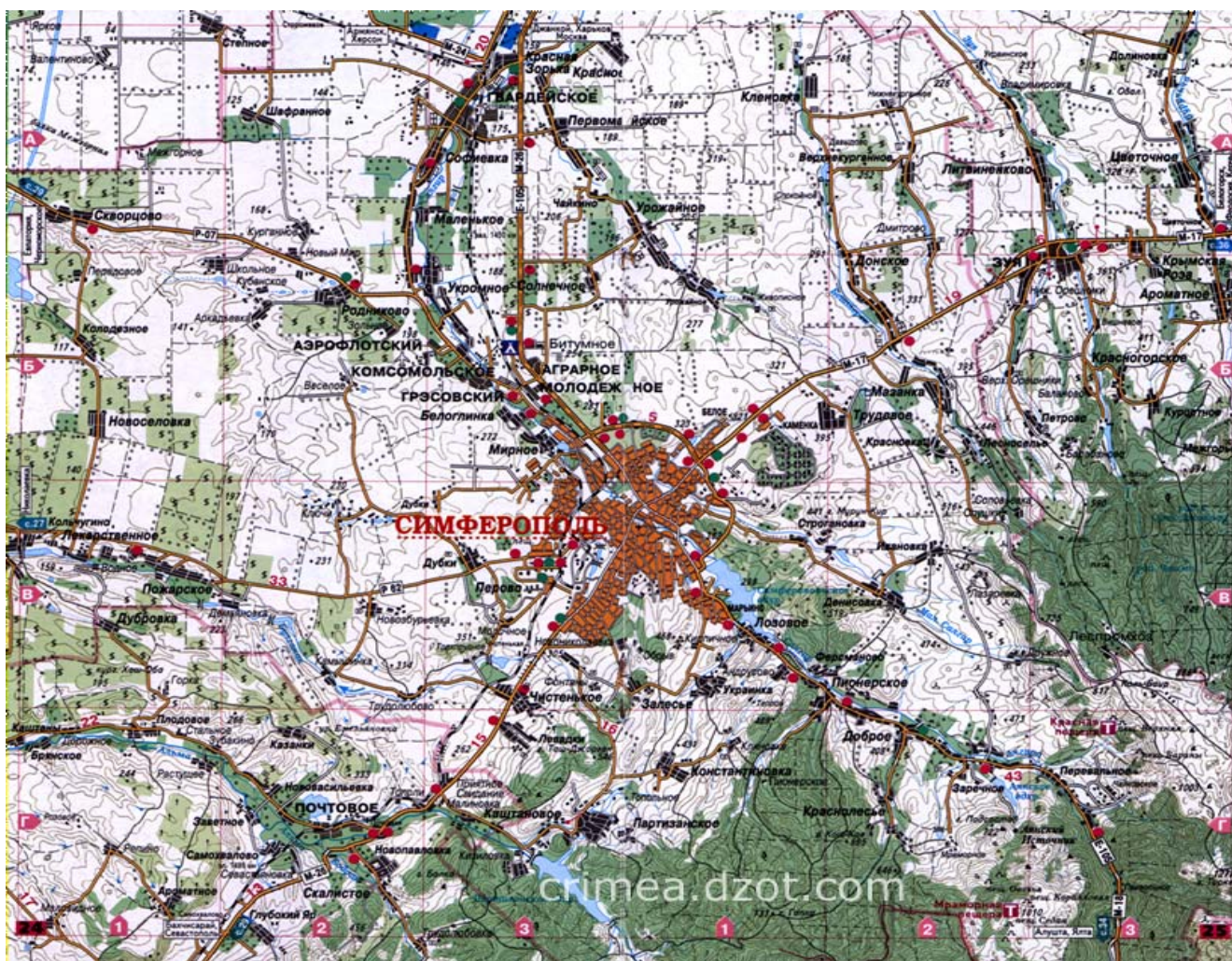


Рисунок 1.2 Карта м. Сімферополя з околицями

Джерело: Веб-сторінка <http://crimea.dzot.com>

## **1.2. Здійснення місцевого самоврядування та виконавчої влади в місті**

Система місцевого самоврядування в місті Сімферополі включає:

- територіальну громаду міста;
- міського голову;
- міську раду;
- виконавчий орган міської ради;
- виконавчі органи районних у місті рад;
- органи самоорганізації населення.

Місцеве самоврядування в місті Сімферополі здійснюється територіальною громадою міста як безпосередньо, так і через Сімферопольську міську раду та її виконавчі органи.

Сімферопольська міська рада є органом місцевого самоуправління, що представляє територіальну громаду міста Сімферополя та здійснює від її імені та в її інтересах функції та повноваження місцевого самоврядування, що визначені Конституцією України, Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про статус депутатів місцевих рад», Європейської хартії місцевого самоврядування та іншими законодавчими актами.

Термін повноважень депутатського корпусу, який налічує 76 депутатів, становить 4 роки. Слід зазначити, що вибори до Сімферопольської міської ради, які відбулися 26.03.2006 р., уперше проводилися за пропорційною системою одночасно до Верховної Ради та місцевих рад.

За результатами останніх виборів до Сімферопольської міської ради найбільше мандатів отримав Блок «За Януковича» – 48,7% загальної кількості місць депутатського корпусу, або 37 мандатів. Решта місць була розподілена між такими партіями:

- Сімферопольська міська організація Кримської Республіканської організації партії «Союз» – 9 мандатів, або 11,8%;
- Блок Наталії Вітренко «Народна опозиція» - 9 мандатів, або 11,8%;
- Сімферопольська міська організація Комуністичної партії України – 8 мандатів, або 10,5%;
- Блок Юлії Тимошенко – 5 мандатів, або 6,6%;
- Опозиційний блок «Не Так» - 4 мандати, або 5,3%;
- Сімферопольська міська організація Народного руху України – 4 мандати, або 5,3%.

У міській раді створено 7 фракцій: Фракція Блоку «За Януковича» - 37 депутатів, Фракція «Союз» – 9 депутатів, Фракція Блоку Наталії Вітренко – 8 депутатів, Фракція «Комуністи» 9 депутатів, Фракція Блоку Юлії Тимошенко – 5 депутатів, Фракція «Соціал-демократи» - 4 депутати, Фракція Народного руху України – 4 депутати. Слід зазначити, що персональний склад міської ради, порівняно з попереднім скликанням майже повністю змінився.

Міська рада здійснює свою роботу шляхом проведення сесій. Сесії міської ради складаються із пленарних засідань, а також засідань постійних комісій, які проводяться, здебільшого, у період між пленарними засіданнями. Сесії скликаються міським головою відповідно до чинного законодавства в міру необхідності, але не менше одного разу на квартал.

Постійні комісії міської ради утворюються на сесії знову обраної міської ради на строк її повноважень для вивчення, попереднього розгляду й підготовки питань, що відносяться до її компетенції, здійснення контролю за виконанням рішень ради та її виконавчого комітету, а також із метою сприяння реалізації цих рішень на території міста. Слід зазначити, що міська рада має можливість створювати тимчасові комісії для вирішення конкретних питань, користуючись повноваженнями, які надані законодавством про місцеве самоврядування.

Основною організаційною формою роботи постійної комісії є її засідання. Засідання постійних комісій скликаються її головою в міру необхідності, але не менше одного разу на квартал. На сьогоднішній день у місті Сімферополі діють такі постійні комісії:

- Постійна комісія з питань депутатської діяльності, місцевого самоврядування, засобів масової інформації, законності та правопорядку;
- Постійна комісія з бюджетно-фінансових питань, податкової політики, та соціально-економічного розвитку міста;
- Постійна комісія з питань розвитку торгівлі, підприємництва та сфери послуг;
- Постійна комісія з питань містобудування, раціонального природокористування, екології та земельних відносин;
- Постійна комісія з питань охорони здоров'я та соціального захисту населення;
- Постійна комісія з питань освіти, науки, дитинства, у справах молоді та спорту;
- Постійна комісія з питань культури і гармонізації міжнаціональних відносин;
- Постійна комісія з питань реформування і розвитку житлово-комунального господарства;
- Постійна комісія з питань промисловості, транспорту, зв'язку та паливно-енергетичного комплексу.

Виконавчим органом Сімферопольської міської ради є виконавчий комітет, що підзвітний та підконтрольний міській раді, а з питань здійснення делегованих повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольний відповідним органам виконавчої влади. Виконком може розглядати й вирішувати питання, віднесені Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», іншими законодавчими актами до ведення виконавчих органів ради та в межах своєї компетенції приймає рішення, які обов'язкові для виконання всіма розташованими на території міста підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності, посадовими особами й громадянами.

Усі повноваження, якими за законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» наділені виконавчі органи міських рад, розподіляються за функціональним розподілом на:

- повноваження у сфері соціально-економічного і культурного розвитку, планування та обліку;
- повноваження в галузі бюджету, фінансів і цін;
- повноваження щодо управління комунальною власністю;
- повноваження в галузі житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку;
- повноваження у галузі будівництва;
- повноваження у сфері освіти, охорони здоров'я, культури, фізкультури і спорту;
- повноваження у сфері регулювання земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища;
- повноваження у сфері соціального захисту населення;
- повноваження в галузі зовнішньоекономічної діяльності;
- повноваження в галузі оборонної роботи;
- повноваження щодо вирішення питань адміністративно-територіального устрою;
- повноваження щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян;
- повноваження щодо відзначення державними нагородами України;
- інші повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.

Виконавчий орган Сімферопольської міської ради складається із різних управлінь, відділів, служб, комітетів і гілок та відповідних їм підпорядкованих організацій, що відповідають за управління і функціонування міста. Відділи, управління та інші виконавчі органи ради є підзвітними і підконтрольними раді, яка їх утворила, та підпорядкованими її виконавчому комітету, міському голові. Керівники відділів, управлінь та інших виконавчих органів ради призначаються на посаду і звільняються з посади міським головою одноособово, а у деяких випадках, передбачених законами України, – за погодженням з відповідними органами виконавчої влади країни. Положення про відділи, управління та інші виконавчі органи ради затверджуються відповідною радою.



Після закінчення строку повноважень ради виконком зберігає свої повноваження до формування нового складу виконкому.

У місті за дозволом міської ради можуть діяти органи самоорганізації населення – представницькі органи, що створюються мешканцями, які на законних підставах проживають на території селища, міста або їх частин, зокрема районів, для вирішення завдань, передбачених Законом України «Про органи самоорганізації населення». Органи самоорганізації населення і наділяються міськрадою частиною її власних повноважень, а також матеріально-технічними та іншими ресурсами, що необхідні для реалізації їх повноважень є однією із форм участі членів міської громади у вирішенні окремих питань місцевого значення.

Міський голова є головною посадовою особою міської громади, головує на її засіданнях та за посадою очолює виконавчий комітет міської ради. Міський голова призначає на посади та звільняє з посад керівників відділів, управлінь та інших виконавчих органів ради, підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, крім керівників дошкільних, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів. За результатами останніх виборів Сімферопольським міським головою був обраний Бабенко Геннадій Олександрович, який отримав підтримку 24,4% мешканців міста та переміг свого найближчого конкурента з результатом 9,4% голосів.

Місцеве самоврядування в місті Сімферополі здійснюється територіальною громадою міста як безпосередньо, так і через Сімферопольську міську раду та її виконавчі органи.

Сімферопольська міська рада є органом місцевого самоуправління, що представляє територіальну громаду міста Сімферополя та здійснює від її імені та в її інтересах функції та повноваження місцевого самоврядування, що визначені Конституцією України, Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про статус депутатів місцевих рад», Європейської хартії місцевого самоврядування та іншими законодавчими актами.

За результатами останніх виборів до Сімферопольської міської ради найбільше мандатів отримав Блок «За Януковича» – 48,7% загальної кількості місць депутатського корпусу, або 37 мандатів. Решта місць була розподілена між такими партіями: Сімферопольська міська організація Кримської Республіканської організації партії «Союз» – 9 мандатів, або 11,8%; Блок Наталії Вітренко «Народна опозиція» - 9 мандатів, або 11,8%; Сімферопольська міська організація Комуністичної партії України – 8 мандатів, або 10,5%; Блок Юлії Тимошенко – 5 мандатів, або 6,6%; Опозиційний блок «Не Так» - 4 мандати, або 5,3%; Сімферопольська міська організація Народного руху України – 4 мандати, або 5,3%.

Міський голова є головною посадовою особою міської громади, головує на її засіданнях та за посадою очолює виконавчий комітет міської ради. За результатами останніх виборів Сімферопольським міським головою був обраний Бабенко Геннадій Олександрович, який отримав підтримку 24,4% мешканців міста та переміг свого найближчого конкурента з результатом 9,4% голосів.

## 2. Соціально-економічний розвиток та потенціал міста

Основні показники соціально-економічного розвитку міста протягом 2002-2006 рр. наведено нижче у таблиці:

Таблиця 2.1 Основні показники соціально-економічного розвитку м. Сімферополь протягом 2002-2006 рр.<sup>3</sup>

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Чисельність наявного населення тис. осіб	364	363,5	363,3	362,8	362,1
Середньооблікова кількість штатних працівників (без урахування малого бізнесу), тис. осіб	125,9	124,9	125,6	127,2	130,1
Рівень зареєстрованого безробіття, %	1,3	1,3	1,1	0,8	0,7
Середньомісячна заробітна плата, грн.	432,2	515,0	637,3	869,5	1133,8
Заборгованість з виплати заробітної плати, млн. грн.	9 654,0	4 023,3	3 004,3	3 852,5	5 040,7
Обсяги реалізації промислової продукції в діючих цінах, млн. грн.	н/д	н/д	н/д	н/д	3 057,1
Інвестиції в основний капітал, млн. грн.	517,2	495,6	313,1	869,8	1256,4
Прямі іноземні інвестиції, млн. дол. США	38,4	40,9	40,2	70,7	90,3
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. дол. США	120,4	126,3	154	151,7	188,5
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	66,5	54,1	51,5	44,5	62,5

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

### 2.1. Населення, трудові ресурси та заробітна плата

#### 2.1.1. Демографія

Чисельність наявного населення м. Сімферополь станом на 01.01.2007 р. складала 362,1 тис. осіб, або 17,9% населення Автономної Республіки Крим. Щільність населення складає 3,3 тис. осіб на 1 кв. км. Порівняльні дані щодо демографічних показників міста, області та країни наведено у нижче у таблиці.

<sup>3</sup> Тут і далі. Деякі кількісні данні, які аналізуються в звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим значення одних і тих же показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових

Таблиця 2.2 Порівняння показників міста, АРК та України станом на 01.01.2007 р.

	Площа (кв. км)	Площа в % до загальної площі країни	Населення, тис. осіб	Співвідношення населення у % до загального населення країни	Щільність населення, тис. осіб на 1 кв. км
м. Сімферополь	107,4	0,017	362,1	0,8	3,3
АР Крим	26 080,0	4,3	2 024,1	4,3	0,1
Україна	603 500,0	100,00	46 646,0	100,0	0,1

Джерела: Верховна Рада України, Державний комітет статистики України, Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

Показник щільності населення в м. Сімферополь є вищим, ніж в Автономній Республіці Крим та країні в цілому, при цьому, порівняно з іншими містами України він ж невисоким що зумовлено розташуванням на території міста промислових зон великої площі, а також інших земель, що на сьогодні не підлягають житловій забудові. (Таблиця 2.3).

Дані щодо демографічних процесів у місті наведено нижче.

Таблиця 2.3 Демографічні процеси в м. Сімферополь у 2002-2006 рр.

Показник	2002	2003	2004	2005	2006	Відхиленн я в 2006 році, порівняно з 2005 роком
Чисельність наявного населення станом на кінець періоду, тис. осіб	364,0	363,5	363,3	362,8	362,1	-0,7
Чисельність постійного населення станом на кінець періоду, тис. осіб	358,5	358,2	357,9	н/д	356,8	-
<b>Природний приріст/скорочення населення, тис. осіб</b>	<b>-2,4</b>	<b>-2,2</b>	<b>-2,0</b>	<b>-2,1</b>	<b>-1,7</b>	<b>На 0,4 тис. ос іб більше</b>
Народилося	3,1	3,3	3,4	3,4	3,9	На 0,5 тис. осі б більше
Померло	5,5	5,5	5,4	5,5	5,6	На 0,1 тис. осі б більше
<b>Механічний приріст населення, тис. осіб</b>	<b>3,0</b>	<b>1,7</b>	<b>1,7</b>	<b>1,5</b>	<b>1,1</b>	<b>На 0,5 тис. ос іб менше</b>
Прибуло	10,2	8,7	9,2	8,6	8,4	На 0,2 тис. осіб менше
Вибуло	7,2	7,0	7,5	7,1	7,4	На 0,3 тис. осіб більше

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

Як видно з наведених даних, протягом 2002-2006 рр. у м. Сімферополь спостерігається зменшення чисельності наявного населення, що є наслідком природного скорочення. При цьому слід зазначити, що у 2002-2005 рр., показник механічного приросту населення був додатнім, хоча і мав тенденцію до скорочення.

Динаміку вікової структури в м. Сімферополь наведено нижче (Таблиця 2.4).

Таблиця 2.4 Динаміка вікової структури постійного населення в м. Сімферополь у 2003-2006 рр.

Показник	Станом на 01.01.2004 р., тис. осіб	Станом на 01.01.2004 р., %	Станом на 01.01.2007 р., тис. осіб	Станом на 01.01.2007 р., %
Чоловіки 0-19 років	40,4	11,3	37,7	10,6
Жінки 0-19 років	39,9	11,1	36,6	10,3
<b>Чоловіки і жінки 0-19 років, разом</b>	<b>80,3</b>	<b>22,4</b>	<b>74,3</b>	<b>20,8</b>
Чоловіки 20-39 років	51,4	14,3	53,8	15,1
Жінки 20-39 років	56,9	15,9	59,2	16,6
<b>Чоловіки і жінки 20-39 років, разом</b>	<b>108,3</b>	<b>30,2</b>	<b>113,0</b>	<b>31,7</b>
Чоловіки 40-59 років	43,1	12,0	43,6	12,2
Жінки 40-59 років	57,8	16,1	59,5	16,7
<b>Чоловіки і жінки 40-59 років, разом</b>	<b>100,9</b>	<b>28,2</b>	<b>103,1</b>	<b>28,9</b>
Чоловіки 60 і старше років	23,8	6,6	22,5	6,3
Жінки 60 і старше років	44,9	12,5	43,9	12,3
<b>Чоловіки і жінки 60 і старше років, разом</b>	<b>68,7</b>	<b>19,2</b>	<b>66,4</b>	<b>18,6</b>
Чисельність постійного населення	358,2	100,0	356,8	100,0
<b>«Віковий індекс», %</b>	<b>85,6</b>	<b>X</b>	<b>89,4</b>	<b>X</b>

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

Протягом 2003-2006 рр. відбувається зменшення чисельності постійного населення, за рахунок зменшення чисельності населення у віці від 0 до 19 років та у віці понад 60 років. При цьому слід зазначити, що чисельність працездатного населення протягом аналізованого періоду збільшилась, що сприяло збільшенню обсягу надходжень до бюджету міста, зокрема податку з доходів фізичних осіб. Слід зауважити, що показник «Вікового індексу» (співвідношення чисельності населення у віці понад 60 років до чисельності населення у віці до 19 років, включно, зважене на 100%) протягом 2003-2006 рр. збільшився на 4,4 в.п. та залишається на достатньо високому рівні, що свідчить надмірне старіння населення м. Сімферополя.

## 2.1.2. Трудові ресурси та заробітна плата

Протягом 2002-2006 рр. у м. Сімферополь спостерігається постійне зменшення рівня зареєстрованого безробіття, показник якого станом на 01.01.2007 р. складає 0,7%, та є 3,9 рази меншим, ніж у середньому по Україні (Таблиця 2.5).

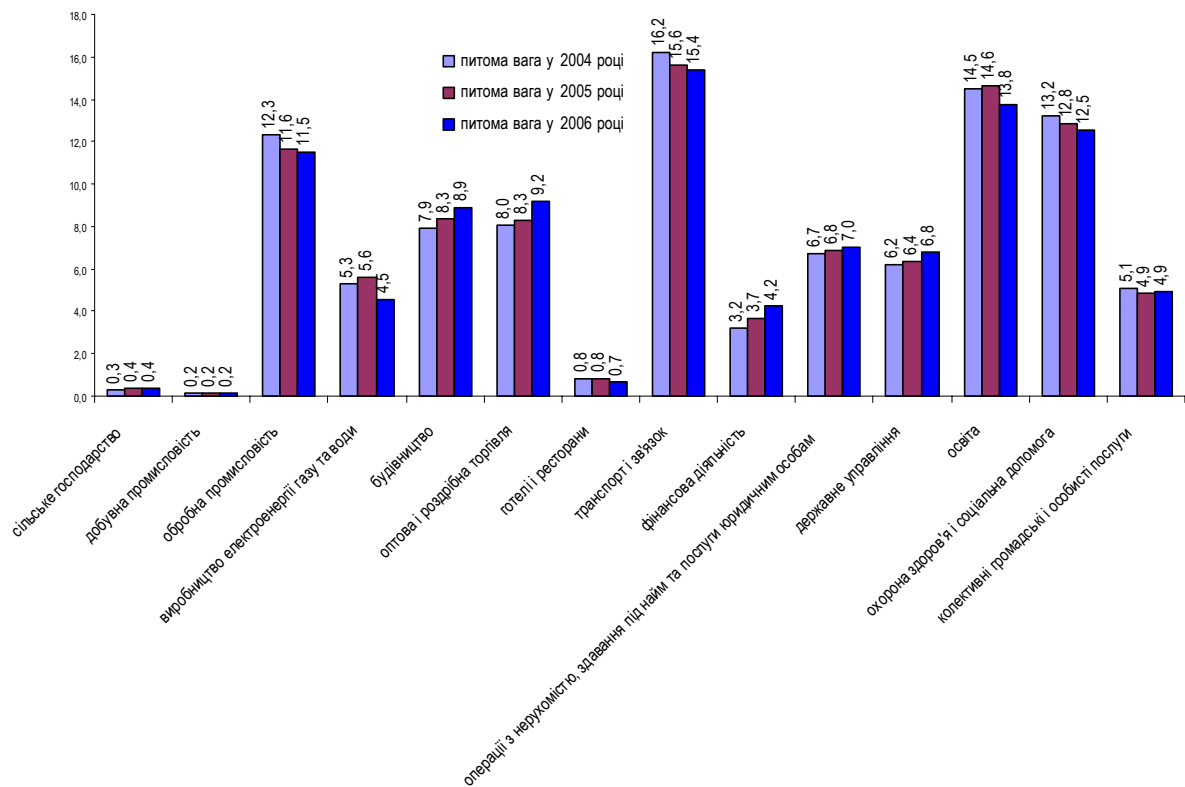
Таблиця 2.5 Основні показники ринку праці у м. Сімферополь у 2002-2006 рр.

Показники	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Середньооблікова чисельність штатних працівників (без урахування малого бізнесу), тис. чол.	125,9	124,9	125,6	127,2	130,1
Чисельність наявного населення в м. Сімферополь	364,0	363,5	363,3	362,8	362,1
Питома вага середньооблікової кількості штатних працівників (без урахування малого бізнесу) у загальній чисельності наявного населення, %	34,6	34,4	34,6	35,1	35,9
Рівень зареєстрованого безробіття в м. Сімферополь (на кінець періоду), %	1,3	1,3	1,1	0,8	0,7
Рівень зареєстрованого безробіття в Україні, %	3,7	3,5	3,5	3,2	2,7

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

Серед головних тенденцій розвитку ринку праці в м. Сімферополі протягом 2002-2006 рр. слід відмітити майже постійне збільшення питомої ваги середньооблікової чисельності штатних працівників у загальній чисельності наявного населення, що впливає на зменшення рівня зареєстрованого безробіття. Винятком є лише 2003 рік, у якому мало місце зменшення середньооблікової чисельності штатних працівників. При цьому у 2003 році кількість безробітних у місті, та, відповідно, рівень зареєстрованого безробіття не змінились, порівняно з 2002 роком. Це пов'язано з тим, що у 2003 році у м. Сімферополі мало місце збільшення середньорічної чисельності найманих працівників малих підприємств на 1,4 тис. осіб, порівняно з 2002 роком. Відтак зменшення кількості працюючих на великих та середніх підприємствах у 2003 році вплинуло лише на структурні пропорції ринку праці м. Сімферополя у відповідному році, суттєво не змінивши при цьому загальної кількості зайнятих у місті.

Структуру зайнятості населення міста за видами економічної діяльності наведено нижче (Рисунок 2.1):



**Рисунок 2.1 Структура зайнятості у м. Сімферополі за видами економічної діяльності, %**

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

Як засвідчують дані, наведені на рисунку, найбільша питома вага зайнятих протягом 2004-2006 рр. у м. Сімферополі припадала на такі види економічної діяльності як «Промисловість»<sup>4</sup> «Транспорт та зв'язок» та «Освіта». При цьому загальна кількість працюючих у промисловості у 2006 році зменшилась, порівняно з 2005 роком на 4,0%, що пов'язано зі скороченням чисельності зайнятих у виробництві електроенергії, газу та води. Крім цього, протягом 2006 року у м. Сімферополь було ліквідовано підприємство «Бавовняно-паперова ткацька фабрика» внаслідок чого вивільнилось близько 200 осіб. Також у зазначений період було реорганізовано підприємство ВАТ «Кожобув», у зв'язку з чим вивільнилось близько 300 осіб. Слід зазначити також, що ЗАТ «Продмаш» щорічно скорочує чисельність працюючих на 400 осіб. Збільшення загальної чисельності зайнятих у місті у 2006 році, порівняно з 2005 роком відбулося, переважно, за рахунок зростання чисельності працюючих за такими видами економічної діяльності як «Будівництво», а також «Оптова і роздрібна торгівля».

Протягом 2002-2006 рр. рівень середньомісячної заробітної плати у м. Сімферополі був постійно вищим за середній рівень по країні (Таблиця 2.6)

<sup>4</sup> Мається на увазі загальна кількість працівників, зайнятих у добувній, обробній промисловості, а також у виробництві електроенергії, газу та води.

Таблиця 2.6 Середньомісячна заробітна плата у м. Сімферополь у та заборгованість з її виплати в 2002-2006 рр.

Показники	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Середньомісячна заробітна плата по місту, гривень	432,2	515,0	637,3	869,5	1 133,8
Темпи зростання середньомісячної заробітної плати по місту, %	117,0	119,2	123,7	136,4	130,4
Середньомісячна заробітна плата по країні, гривень	376,0	462,0	590,0	806,2	1 041,4
Темпи зростання середньомісячної заробітної плати по країні, %	120,9	122,9	127,7	136,6	129,2
Заборгованість за виплатою заробітної плати на 1 січня відповідного року по місту, тис. гривень	9 654,0	4 023,3	3 004,3	3 852,5	5 040,7

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

Рівень середньомісячної заробітної плати у м. Сімферополі у 2006 році збільшився, порівняно з попереднім роком на 30,4% та склав 1 133,8 грн., що є на 8,9% більшим, ніж у середньому по країні. Збільшення середньомісячної заробітної плати у місті забезпечувалось її зростанням за усіма видами економічної діяльності (Таблиця 2.7):

Таблиця 2.7 Середньомісячна заробітна плата в м. Сімферополь за видами економічної діяльності в 2004-2006 рр.

Види економічної діяльності	2004 рік	2005 рік	2006 рік	Темп росту у 2006 році по відношенню до 2005 року
<b>Всього</b>	<b>637,3</b>	<b>869,5</b>	<b>1 133,8</b>	<b>130,4</b>
Сільське господарство	537,6	512,4	567,9	110,8
добувна промисловість	719,4	804,4	1 207,8	150,1
обробна промисловість	588,4	765,2	1 024,2	133,8
виробництво електроенергії газу та води	805,4	1 018,8	1 359,3	133,4
Будівництво	765,6	1 002,7	1 282,4	127,9
Оптова й роздрібна торгівля	437,2	571,1	751,6	131,6
Готелі та ресторани	325,3	436,2	585,3	134,2
Транспорт і зв'язок	876,4	1 117,6	1 403,4	125,6
Фінансова діяльність	981,9	1 235,2	1 639,3	132,7
Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	671,7	896,6	1 179,6	131,6
Державне управління	819,6	1 311,1	1 924,4	146,8
Освіта	506,3	745,6	943,7	126,6
Охорона здоров'я та соціальна допомога	406,0	598,8	755,5	126,2
Колективні, громадські та особисті послуги	475,5	719,2	822,0	114,3

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

Найвищий рівень середньомісячної заробітної плати у м. Сімферополі у 2006 році мав місце у державному управлінні, фінансовій діяльності, а також у галузі транспорту та зв'язку. При цьому найвищі темпи росту середньомісячної заробітної плати у м. Сімферополі у 2006 році мали місце у добувній промисловості – 150,1%, державному управлінні – 146,8% та обробній промисловості – 133,8%.



Підвищення заробітної плати у сфері державного управління відбулось відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 268 від 9 березня 2006 року. З початку 2006 року були переглянуті посадові оклади працівників органів державного управління з метою підвищення та збільшення різниці між окремими категоріями персоналу.

Варто також зазначити, що незважаючи на постійне зростання середньої заробітної плати в галузях соціальної сфери через введення в дію «Єдиної тарифної сітки», рівень оплати праці в галузі охорони здоров'я та соціальної допомоги залишається низьким.

Загальний обсяг фонду оплати праці штатних працівників у м. Сімферополь у 2006 році склав 1 770,4 млн. грн. (Таблиця 2.8):

**Таблиця 2.8. Фонд оплати праці працівників зайнятих у в економіці м. Сімферополі у 2004-2006 рр.**

Види економічної діяльності	2004 рік фонд заробітної плати, грн.	2004 рік питома вага фонду заробітної плати, %	2005 рік фонд заробітної плати, грн.	2005 рік питома вага фонду заробітної плати, %	2006 рік фонд заробітної плати, грн.	2006 рік питома вага фонду заробітної плати, %
Сільське господарство	2 883 686,4	0,3	2 988 316,8	0,2	3 632 288,4	0,2
Добувна промисловість	1 303 552,8	0,1	1 457 572,8	0,1	2 492 899,2	0,1
Обробна промисловість	109 181 150,4	11,4	135 982 161,6	10,2	184 294 548,0	10,4
Виробництво електроенергії газу та води	64 899 132,0	6,8	86 276 059,2	6,5	97 315 005,6	5,5
Будівництво	90 944 092,8	9,5	127 423 116,0	9,6	178 740 912,0	10,1
Оптова й роздрібна торгівля	53 182 756,8	5,5	72 020 278,8	5,4	108 284 515,2	6,1
Готелі та ресторани	3 864 564,0	0,4	5 344 322,4	0,4	6 609 207,6	0,4
<b>Транспорт і зв'язок</b>	<b>214 679 438,4</b>	<b>22,4</b>	<b>266 802 412,8</b>	<b>20,1</b>	<b>336 091 845,6</b>	<b>19,0</b>
Фінансова діяльність	47 154 765,6	4,9	70 124 774,4	5,3	108 901 977,6	6,2
Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	67 876 628,4	7,1	94 035 408,0	7,1	128 628 302,4	7,3
<b>Державне управління</b>	<b>76 871 923,2</b>	<b>8,0</b>	<b>127 895 182,8</b>	<b>9,6</b>	<b>202 015 814,4</b>	<b>11,4</b>
<b>Освіта</b>	<b>110 454 408,0</b>	<b>11,5</b>	<b>166 489 497,6</b>	<b>12,5</b>	<b>203 159 736,0</b>	<b>11,5</b>
Охорона здоров'я та соціальна допомога	80 821 608,0	8,4	117 211 507,2	8,8	147 422 226,0	8,3
Колективні, громадські та особисті послуги	36 295 866,0	3,8	53 551 632,0	4,0	62 764 632,0	3,5
<b>Всього</b>	<b>960 416 198,4</b>	<b>100,0</b>	<b>1 327 643 028,0</b>	<b>100,0</b>	<b>1 770 360 672,0</b>	<b>100,0</b>

*Джерело: Головне управління статистики у Автономній Республіці Крим*

Як засвідчують наведені дані, найбільша питома вага у загальному обсязі фонду оплати праці у м. Сімферополь у 2004-2006 рр. припадала на такі види економічної

діяльності як: «Транспорт і зв'язок», «Промисловість»<sup>5</sup>, «Освіта», «Державне управління» та «Будівництво». Зважаючи на те, що у структурі доходної частини бюджету м. Сімферополь найбільшу питому вагу займають податкові надходження, а саме податок з доходів фізичних осіб, можна зазначити, що ці види економічної діяльності є бюджетоформуючими у місті.

Поряд зі зростанням середньомісячної заробітної плати, збільшується також і обсяг заборгованості з її виплати. Протягом 2006 року обсяг заборгованості з виплати заробітної плати збільшився на 30,8% та станом на 01.01.2007 р. склав 5 040,7 тис. грн. При цьому слід зазначити, що протягом січня-лютого 2007 року обсяг заборгованості з виплати заробітної плати збільшився на 6,3% та склав 5 358,1 тис. грн. У структурі загального обсягу заборгованості з виплати заробітної плати найбільша питома вага припадає на економічно активні підприємства – 2 543,2 тис. грн., або 47,4%. Питома вага підприємств-банкрутів у загальному обсязі заборгованості становить 12,7%, або 618,0 тис. грн. Економічно неактивні підприємства, які призупинили свою діяльність у 2006 році та раніше, або знаходяться у стані ліквідації мають сукупну заборгованість з виплати заробітної плати в обсязі 2 133,9 тис. грн. або 39,8% загального обсягу заборгованості станом на 01.03.2007 р.

У структурі підприємств-боржників переважають промислові підприємства (Таблиця 2.9):

**Таблиця 2.9 Структура заборгованості з виплати заробітної плати по економічно активним підприємствам станом на 01.03.2007 р.**

Види економічної діяльності	Обсяг заборгованості	Питома вага у загальному обсязі
Промисловість	1 246,9	49,0
Будівництво	78,8	3,1
Торгівля, ремонт	13,8	0,5
Транспорт та зв'язок	7,7	0,3
Операції з нерухомістю	239,6	9,4
Освіта	40,0	1,6
Індивідуальні та колективні послуги, діяльність у сфері культури та спорту	916,4	36,1
<b>Всього</b>	<b>2 543,2</b>	<b>100,0</b>

*Джерело: Головне управління статистик у Автономній Республіці Крим*

Як засвідчують наведені дані, загальний обсяг заборгованості з виплати заробітної плати економічно активних підприємств формується, переважно, за рахунок заборгованості підприємств промисловості та підприємств, які проводять свою діяльність у сфері індивідуальних та колективних послуг, культури та спорту. Найбільшим підприємством-боржником за вказаним видом економічної діяльності є ТОВ «Кримськореспубліканська водолазно-рятувальна служба» Разом з тим, слід

<sup>5</sup> Мається на увазі сукупна чисельність працюючих у добувній та обробній промисловості, а також у виробництві та розподілі електроенергії газу та води

зазначити, що питома вага заборгованості з виплати заробітної плати у загальному обсязі фонду заробітної плати у місті у 2006 році була незначною – 0,3%.

Протягом 2002-2006 рр. у м. Сімферополь спостерігається зменшення чисельності наявного населення, що є наслідком природного скорочення. При цьому слід зазначити, що у 2002-2005 рр., показник механічного приросту населення був додатнім, хоча і мав тенденцію до скорочення.

Протягом 2003-2006 рр. відбувається зменшення чисельності постійного населення, за рахунок зменшення чисельності населення у віці від 0 до 19 років та у віці понад 60 років. При цьому слід зазначити, що чисельність працездатного населення протягом аналізованого періоду збільшилась, що сприяло збільшенню обсягу надходжень до бюджету міста, зокрема податку з доходів фізичних осіб. Слід зауважити, що показник «Вікового індексу» (співвідношення чисельності населення у віці понад 60 років до чисельності населення у віці до 19 років, включно, зважене на 100%) протягом 2003-2006 рр. збільшився на 4,4 в.п. та залишається на достатньо високому рівні, що свідчить надмірне старіння населення м. Сімферополя.

Протягом 2002-2006 рр. у м. Сімферополь спостерігається постійне зменшення рівня зареєстрованого безробіття, показник якого станом на 01.01.2007 р. складає 0,7%, та є 3,9 рази меншим, ніж у середньому по Україні. Серед головних тенденцій розвитку ринку праці в м. Сімферополі протягом 2002-2006 рр. слід відмітити майже постійне збільшення питомої ваги середньооблікової чисельності штатних працівників у загальній чисельності наявного населення, що впливає на зменшення рівня зареєстрованого безробіття.

Рівень середньомісячної заробітної плати у м. Сімферополі у 2006 році збільшився, порівняно з попереднім роком на 30,4% та склав 1 133,8 грн., що є на 8,9% більшим, ніж у середньому по країні. Збільшення середньомісячної заробітної плати у місті забезпечувалось її зростанням за усіма видами економічної діяльності.

Найбільша питома вага у загальному обсязі фонду оплати праці у м. Сімферополь у 2004-2006 рр. припадала на такі види економічної діяльності як: «Транспорт і зв'язок», «Промисловість», «Освіта», «Державне управління» та «Будівництво». Зважаючи на те, що у структурі доходної частини бюджету м. Сімферополь найбільшу питому вагу займають податкові надходження, а саме податок з доходів фізичних осіб, можна зазначити, що ці види економічної діяльності є бюджетоформуючими у місті.

Поряд зі зростанням середньомісячної заробітної плати, збільшується також і обсяг заборгованості з її виплати. Протягом 2006 року обсяг заборгованості з виплати заробітної плати збільшився на 30,8% та станом на 01.01.2007 р. склав 5 040,7 тис. грн. Разом з тим, слід зазначити, що питома вага заборгованості з виплати заробітної плати у загальному обсязі фонду заробітної плати у місті у 2006 році була незначною – 0,3%.

## 2.2. Виробнича сфера

Загальний фінансовий результат підприємств міста від звичайної діяльності до оподаткування протягом 2004-2006 рр. характеризується сталою тенденцією до збільшення. Зокрема у 2005 році зазначений показник збільшився, порівняно з 2004 роком, у 15,6 разів. У 2006 році загальний фінансовий результат підприємств міста склав 283,1 млн. грн., та збільшився, порівняно з 2005 роком, на 93,0%.

Загальний фінансовий результат підприємств м. Сімферополя забезпечується, насамперед діяльністю промислового комплексу. Зокрема промисловими підприємствами міста у 2006 році було отримано прибутку загальним обсягом 177,0 млн., грн., або 62,5% сукупного фінансового результату. Діяльність близько 62,0% промислових підприємств міста була у 2006 році прибутковою. При цьому найбільших збитків у 2006 році зазнали підприємства, що займаються виробництвом та розподілом електроенергії, газу та води – 37,3 млн. грн.

## Мале підприємництво

Доволі великого поширення в м. Сімферополі набуло мале підприємництво (Таблиця 2.10)

Таблиця 2.10 Основні показники діяльності малих підприємств у м. Сімферополь у 2002-2006 рр.

Показники	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Кількість підприємств, одиниць	4 383	4 682	5 401	5 810	6 200
Середньорічна чисельність найманих працівників, тис. осіб	28,6	30,0	29,9	29,5	32,5
Питома вага середньорічної чисельності найманих працівників малих підприємств у загальній чисельності наявного населення міста, %	7,9	8,3	8,2	8,5	9,0
Обсяг реалізованої продукції, робіт, послуг, млн. грн.	828,6	1 013,3	1 201,7	1 515,4	1 428,5

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

Протягом 2002-2006 рр. кількість малих підприємств у м. Сімферополі постійно зростала. При цьому слід зауважити, що обсяг надходжень до бюджету міста від сплати єдиного податку з суб'єктів підприємницької діяльності протягом 2003-2006 рр. постійно зростав. Зазначений показник у 2006 році склав 20 896,2 тис. грн. та збільшився, порівняно з 2005 роком, на 1,0%. Чисельність найманих працівників малих підприємств протягом зазначеного періоду не мала сталої тенденції до

збільшення. Зокрема у 2006 році середньорічна чисельність найманих працівників малих підприємств зменшилась, порівняно з 2005 роком, на 3,5 в.п. Водночас слід зауважити, що розвиток малого підприємництва у м. Сімферополі впливає на структурні пропорції ринку робочої сили – зокрема, у 2006 році майже кожна п'ята особа, зайнята в господарському комплексі міста працювала на підприємствах малого бізнесу.

Середньомісячна заробітна плата найманого працівника, зайнятого у малому бізнесі м. Сімферополя збільшилась у 2006 році на 30,0%, порівняно з 2005 роком та склала 519,0 грн., що складає 45,8% середньомісячної заробітної плати по місту у відповідному періоді. Питома вага малих підприємств у загальному обсязі реалізації продукції (робіт, послуг) у м. Сімферополі становила у 2006 році 9,0%.

Слід зазначити, що сукупний фінансовий результат діяльності малих підприємств склав у 2006 році (-) 3,0 млн. грн. При цьому сума збитку зменшилась, порівняно з 2005 роком у 7,7 разів.

### **2.2.1. Промисловість**

Промисловість є однією з провідних галузей економіки міста Сімферополя. Виробничу діяльність у місті здійснюють близько 90 великих та середніх підприємств. Промисловий комплекс міста забезпечує більше 40,0% обсягу реалізації промислової продукції Автономної Республіки Крим. Динаміку індексів промислового виробництва у м. Сімферополі та у АР Крим протягом 2002-2006 рр. ілюструє Рисунок 2.2:

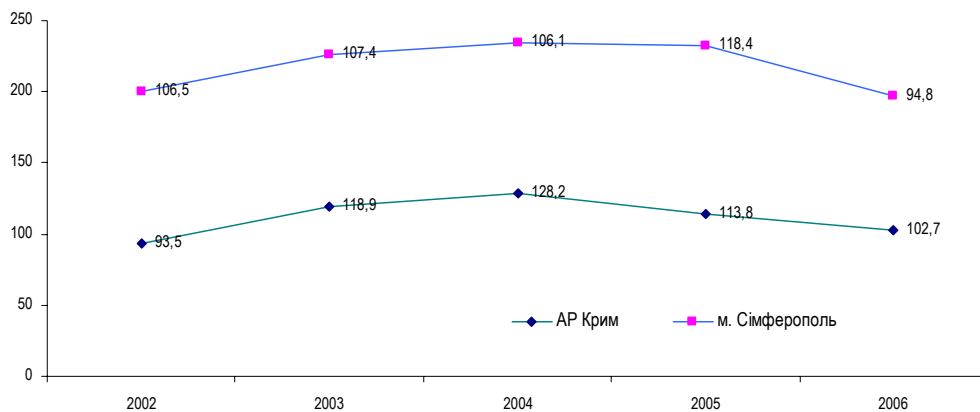


Рисунок 2.2 Динаміка індексів промислового виробництва у м. Сімферополі та у АР Крим у 2002-2006 рр.

Як видно з наведених даних, протягом 2002-2005 років в промисловому комплексі міста спостерігався приріст обсягів виробництва, хоча його темпи, подекуди, уповільнювалися. Водночас, у 2006 році має місце скорочення обсягів промислового виробництва на 5,2%, порівняно з 2005 роком. Це стало наслідком скорочення, на 23,1%, порівняно з 2005 роком, обсягу виробництва напоїв та, на 18,4%, порівняно з 2005 роком, обсягу виробництва електроенергії тепловими електростанціями. Слід зазначити, що у 2006 році зменшився обсяг виробництва ВФ (ТОВ) «Союз-Віктан», одного з найбільших підприємств міста за обсягами реалізації напоїв. Загалом, протягом січня-грудня 2006 року промисловими підприємствами м. Сімферополя було вироблено продукції на суму 2 252,6 млн. грн., або 38,2% обсягу виробництва усіх підприємств АР Крим у зазначеному періоді.

Обсяг реалізації промислової продукції у м. Сімферополі у 2006 році склав 3 057,1 млн. грн., що у розрахунку на одного мешканця становить 8 442,7 тис. грн. Цей показник був на 14,5% меншим, ніж у середньому по країні у 2006 році.

Структура промислового комплексу міста за обсягами реалізації промислової продукції характеризується такими даними (Таблиця 2.11):

Таблиця 2.11 Обсяги реалізації промислової продукції у м. Сімферополь у 2006 р.

Галузі промисловості	Обсяг реалізації у 2006 році, млн. грн.	Питома вага у обсязі реалізації у 2006 році
<b>Добувна промисловість</b>	<b>370,6</b>	<b>12,1</b>
Видобування енергетичних матеріалів	359,8	11,8
Видобування неенергетичних матеріалів	10,8	0,3
<b>Обробна промисловість</b>	<b>1 504,0</b>	<b>49,2</b>
харчова промисловість та перероблення сільськогосподарських продуктів	875,0	28,6
легка промисловість	9,9	0,3
виробництво деревини та виробів з деревини	0,4	0,0
целюлозно-паперова, поліграфічна промисловість; видавнича справа	9,6	0,3
хімічна та нафтохімічна промисловість	70,8	2,3
виробництво інших неметалевих мінеральних виробів	103,6	3,4
металургія та оброблення металу	37,8	1,2
машинобудування, ремонт та монтаж машин і устаткування	352,0	11,5
інше виробництво, не віднесене до інших угруповань	44,9	1,5
<b>Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води</b>	<b>1 182,5</b>	<b>38,7</b>
<b>Всього</b>	<b>3 057,1</b>	<b>100,0</b>

Джерело: Головне управління статистики в Автономній республіці Крим

У структурі обсягу реалізації промислової продукції у м. Сімферополь у 2006 році найбільшу питому вагу займала продукція обробної промисловості, зокрема харчова промисловість та машинобудування (28,6% та 11,5% відповідно). Слід зазначити, що доволі велика питома вага – 12,1% за підсумками 2006 року припадала на добувну промисловість, зокрема видобування енергетичних матеріалів. Питома вага підприємств добувної промисловості м. Сімферополя, головним серед яких є ДАТ «Чорноморнафтогаз», у загальному обсязі реалізації продукції добувної промисловості підприємствами АР Крим у 2006 році склала 82,1%.

Показники діяльності економіковизначальних підприємств міста наведено нижче (Таблиця 2.12).

Таблиця 2.12 Окремі показники діяльності економіковизначальних підприємств міста у -2006 році

Показник	Обсяг реалізації продукції, млн. грн.	Питома вага підприємства у загальному обсязі реалізації промислової продукції %	Темп приросту обсягу реалізації продукції підприємства порівняно з 2005 роком, %	Чистий прибуток (збиток) підприємства млн. грн.	Чисельність працівників підприємства, осіб	Середньомісячна заробітна плата на підприємстві, грн.
Виробнича філія (ТОВ) Фірма "Союз Віктан"	531,9	17,4	н/д	н/д	н/д	н/д
ДАТ «Чорноморнафтогаз»	594,3	19,4	22,5	н/д	3 428	2 415,6
ВАТ «Завод Фіолент»	126,7	4,1	24,6	5,2	2 157	1 158,8
ВАТ "Завод Фіолент" Дочірнє підприємство "Фіолентмехпласт"	121,6	4,0	н/д	н/д	н/д	н/д
ВАТ "Машинобудівний завод "Фірма Селма"	76,4	2,5	21,3	2,7	777	1 668,4
ВАТ "Сімферопольський склотарний завод"	54,8	1,8	23,0	0,8	449	1 226,3
ВАТ "Криммолоко" Головнє підприємство	50,5	1,7	н/д	н/д	н/д	н/д
Сімферопольське учбово-виробниче об'єднання спілки "Кримпласт"	43,3	1,4	н/д	н/д	н/д	н/д
Державнє підприємство "Сімферопольський винзавод"	37,0	1,2	н/д	н/д	н/д	н/д
Дочірнє підприємство "Фесто Виробництво"	33,1	1,1	н/д	н/д	н/д	н/д
ВАТ "Кримзалізбетон"	32,9	1,1	н/д	н/д	н/д	н/д
ЗАТ "Кримвтормет"	27,8	0,9	н/д	н/д	н/д	н/д
ВАТ "Сімферопольська макаронна фабрика"	22,8	0,7	8,8	0,2	180	1 401,0
ВАТ "Сімферополь Сільгоспмаш"	20,9	0,7	(-) 13,9	0,0	406	1 049,3
ВАТ "Сантехпром"	20,6	0,7	н/д	н/д	н/д	н/д
ВАТ "Підприємство з іноземними інвестиціями" Сімферопольський електротехнічний завод"	13,9	0,5	н/д	н/д	н/д	н/д
ТОВ "Сімферопольська кондитерська фабрика"	13,8	0,5	н/д	н/д	н/д	н/д
ЗАТ "Майбел"	13,2	0,4	н/д	н/д	н/д	н/д
<b>Усього по місту</b>	<b>3 057,1</b>	<b>100,0</b>	-	-	-	<b>1 133,8</b>

Джерела: Головнє управління статистики в Автономній Республіці Крим; Офіційна веб-сторінка Державної установи "Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України" // [www.smida.gov.ua](http://www.smida.gov.ua)

Характеристику економіковизначальних підприємств наведено нижче у контексті розвитку провідних галузей промислового комплексу міста.

## Добувна промисловість

У структурі обсягу реалізації продукції добувної промисловості, найбільша питома вага припадає на видобування енергетичних матеріалів – 359,8 млн. грн., або 97,1%. Провідним підприємством добувної промисловості м. Сімферополя є



ДАТ «Чорноморнафтогаз». Чистий обсяг реалізації продукції ДАТ «Чорноморнафтогаз» збільшився у 2006 році на 22,5%, порівняно з 2005 роком, та склав 594 253,7 тис. грн. Діяльність ДАТ «Чорноморнафтогаз» обліковується за такими видами економічної діяльності як: «Добувна промисловість», «Виробництво та розподіл електроенергії, газу та води», а також «Діяльність трубопровідного транспорту». Слід зазначити, що Рейтинговим агентством «Кредит-Рейтинг» визначено кредитний рейтинг ДАТ «Чорноморнафтогаз» на рівні uaA зі стабільним прогнозом.

ДАТ «Чорноморнафтогаз» є провідною нафтогазовою компанією України, що здійснює розробку та експлуатацію нафтогазових родовищ на шельфі Чорного та Азовського морів, а також є основою нафтогазового комплексу Автономної Республіки Крим. За видобуванням та реалізацією природного газу та нафти частка компанії на газовому ринку АР Крим сягає 85%, на ринку видобутку газу України – 5-6%, видобутку нафти та газового конденсату – близько 2%. Реалізація видобутого природного газу становить близько 50% чистого обсягу продажу підприємства. Основними напрямками діяльності ДАТ «Чорноморнафтогаз» є геологорозвідка та буріння, видобуток газу, газового конденсату та нафти, переробка газового конденсату і нафти, реалізація газу і нафтопродуктів, транспортування газу, зовнішньоекономічна діяльність – переважно, фрахт суден спеціалізованого флоту. Реалізація видобутого природного газу становить близько половини чистого обсягу продажу підприємства. ДАТ «Чорноморнафтогаз» входить до складу Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України», що володіє 100% акцій підприємства.

Середньоспискова чисельність штатних працівників облікового складу ДАТ «Чорноморнафтогаз» на кінець 2006 року становить 3 428 осіб. Рівень середньомісячної заробітної плати на підприємстві у 2006 році склав 2 415,6 грн. Протягом 2002-2006 рр. підприємство входить до переліку основних платників податку з доходу фізичних осіб до бюджету міста (Таблиця 2.13)

**Таблиця 2.13 Динаміка обсягу надходжень до бюджету міста податку з доходів фізичних осіб від ДАТ "Чорноморнафтогаз", тис. грн.**

Показник	2002	2003	2004	2005	2006
Обсяг надходжень до бюджету міста від сплати податку з доходів фізичних осіб	2 185,9	2 668,7	1 706,8	2 342,6	2 994,6
Питома вага обсягу надходжень в обсязі доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів, %	н/д	1,3	0,9	0,8	0,9

*Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради*

Як видно з наведених даних, обсяг надходжень до бюджету міста від сплати податку на доходи фізичних осіб ДАТ «Чорноморнафтогаз» протягом 2002-2006 рр. постійно збільшувався (у звітному році, порівняно з попереднім), за винятком 2004 року, що стало наслідком набуття чинності Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб», згідно з яким було змінено порядок нарахування податку на прибуток фізичних осіб.

Основними споживачами природного газу ДАТ «Чорноморнафтогаз» до жовтня 2006 року були підприємства та організації АР Крим, у тому числі підприємства

«Кримгаз» та АП «Кримтеплоенерго», які відпускають газ та теплову енергію населенню та бюджетним установам АР Крим. Найбільшими серед промислової групи споживачів – ВАТ «Кримський содовий завод», ДАК «Титан» тощо.

Проте з середини жовтня 2006 року із прийняттям КМУ Постанови №1420 від 11.10.2006 р. (за якої весь обсяг видобутого газу газовидобувні підприємства мають направляти виключно на потреби населення) основними споживачами товарного газу, що видобувається ДАТ «Чорноморнафтогаз» стало населення, на потреби якого ДАТ «Чорноморнафтогаз» спрямовує майже весь обсяг видобутого газу.

## Машинобудування

Питома вага обсягу реалізації продукції машинобудування підприємств м. Сімферополя у загальному обсязі відвантаженої продукції машинобудування в АР Крим у 2006 році склала 52,7%.

Найбільшими, за обсягами реалізації у 2006 році, підприємствами галузі у м. Сімферополі є: ВАТ «Машинобудівний завод «Фірма Селма»; ВАТ «Завод Фіолент», ВАТ «Завод Фіолент» «Дочірнє підприємство Фіолентмехпласт»; ВАТ «Сімферополь Сільгоспмаш»; ВАТ «Сантехпром», ВАТ «Підприємство з іноземними інвестиціями «Сімферопольський електротехнічний завод» та ін.

ВАТ Електромашинобудівний завод "Фірма СЕЛМА" є одним з найбільших виробників електрозварювального обладнання в Україні та країнах ближнього зарубіжжя. Фірма заснована у 1946 році як електромашинобудівний завод з виробництва електротехнічної продукції. Асортимент устаткування підприємств налічує понад 100 найменувань зварювальної техніки. У 2006 році в обсязі товарної продукції питома вага випуску електрозварювального обладнання склала 94,6%. Основна частина продукції підприємства 64,6% постачається на зовнішні ринки збуту, а саме: Росія, Казахстан, Молдова, Сінгапур, Хорватія, Єгипет, Болгарія, Ліван, В'єтнам, Туреччина, ОАЕ. На внутрішньому ринку реалізується 35,4% загального випуску продукції<sup>6</sup>.

Чистий обсяг реалізації продукції ВАТ «Машинобудівний завод «Фірма Селма» у 2006 році склав 76,4 млн. грн., або 2,5% загального обсягу реалізації промислової продукції підприємствами міста. Порівняно з 2005 роком, чистий обсяг реалізації продукції підприємства у 2006 році збільшився на 21,3%, що серед іншого, призвело до збільшення обсягу чистого прибутку підприємства у 2006 році у 2,8 рази, порівняно з 2005 роком, до 2,7 млн. грн.<sup>7</sup>

Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу ВАТ Електромашинобудівний завод "Фірма СЕЛМА" у 2006 році склала 777 осіб. Рівень середньомісячної заробітної плати на підприємстві у 2006 році збільшився порівняно з 2005 роком, на 14,8% та склав 1 668,4 грн.

<sup>6</sup> Офіційна веб-сторінка Державної установи "Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України" // [www.smida.gov.ua](http://www.smida.gov.ua)

<sup>7</sup> Офіційна веб-сторінка Державної установи "Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України" // [www.smida.gov.ua](http://www.smida.gov.ua)

Протягом 2003-2006 рр. підприємство входить до переліку основних платників податку з доходу фізичних осіб до бюджету міста (Таблиця 2.14):

**Таблиця 2.14** Динаміка обсягу надходжень до бюджету міста податку з доходів фізичних осіб від ВАТ Електромашинобудівний завод "Фірма Селма", тис. грн.

Показник	2003	2004	2005	2006
Обсяг надходжень до бюджету міста від сплати податку з доходів фізичних осіб	1 521,9	1 524,0	1 593,1	2 002,7
Питома вага обсягу надходжень в обсязі доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів, %	0,8	0,8	0,5	0,6

*Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради*

Як видно з наведених даних, обсяг надходжень до бюджету міста від сплати податку на доходи фізичних ВАТ Електромашинобудівний завод "Фірма СЕЛМА" протягом 2002-2006 рр. постійно збільшувався (у звітному році, порівняно з попереднім).

Історія розвитку ВАТ «Завод Фіолент» розпочалася на початку 20 століття. У 1994 році завод був перетворений в акціонерне товариство відкритого типу "Завод "Фіолент". ВАТ «Завод Фіолент» розробляє й серійно випускає електроінструмент, мікромашини, а також системи керування. ВАТ «Завод Фіолент» є одним з підприємств, яке Постановою Кабінету Міністрів України було включене до переліку об'єктів, які мають стратегічне значення для економіки України.

Чистий обсяг реалізації продукції ВАТ «Завод Фіолент» у 2006 році збільшився, порівняно з 2005 роком, на 24,6% та склав 126,7 млн. грн., або 4,1% загального обсягу реалізації промислової продукції підприємствами міста. Це мало наслідком збільшення обсягу чистого прибутку підприємства у 2006 році на 12,2%, порівняно з 2005 роком до 5,2 млн. грн<sup>8</sup>.

Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу ВАТ «Завод Фіолент» у 2006 році склала 2 157 осіб. Рівень середньомісячної заробітної плати на підприємстві склав у 2006 році 1 158,8 грн.

Слід зазначити, що ВАТ «Завод Фіолент» протягом 2002-2006 рр. входило до переліку найбільших платників податку з доходу фізичних осіб до бюджету міста (Таблиця 2.15):

**Таблиця 2.15** Динаміка обсягу надходжень до бюджету міста податку з доходів фізичних осіб від ВАТ «Завод Фіолент», тис. грн.

Показник	2002	2003	2004	2005	2006
Обсяг надходжень до бюджету міста від сплати податку з доходів фізичних осіб	1 661,5	2 474,0	2 245,1	2 732,9	3 759,7
Питома вага обсягу надходжень в обсязі доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів, %	н/д	1,3	1,2	0,9	1,2

*Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради*

<sup>8</sup> Офіційна веб-сторінка Державної установи "Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України" // [www.smida.gov.ua](http://www.smida.gov.ua)

Дочірнє підприємство «Фіолентмехпласт», створене у 1997 році, входить до складу ВАТ «Завод Фіолент». Чистий обсяг реалізації продукції підприємства у 2006 році склав 121,6 млн. грн., або 4,0% загального обсягу реалізації промислової продукції підприємствами міста.

ВАТ «Сімферопольсьільгоспмаш» спеціалізується на виробництві запчастин до сільськогосподарської техніки. Чистий обсяг реалізації продукції ВАТ «Сімферопольсьільмаш» у 2006 році, зменшився, порівняно з попереднім роком на 13,9% та склав 20,9 млн. грн., або 0,7% загального обсягу реалізації промислової продукції підприємствами міста. У 2006 році обсяг чистого прибутку підприємства зменшився на 266 тис. грн., порівняно з 2005 роком та склав 1,0 тис. грн. При цьому слід зазначити, що чистий прибуток підприємства утворився за рахунок отримання фінансового доходу у обсязі 12,0 тис. грн., тоді як фінансовий результат від операційної діяльності підприємства у 2006 році склав (-) 11,0 тис. грн., проти 583,0 тис. грн. у 2005 році<sup>9</sup>.

Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу ВАТ «Сімферопольсьільгоспмаш» у 2006 році склала 406 осіб. Рівень середньомісячної заробітної плати на підприємстві склав у 2006 році 1 049,3 грн.

## Виробництво інших неметалевих мінеральних виробів

Питома вага обсягу реалізації інших неметалевих мінеральних виробів у загальному обсязі реалізації промислової продукції у м. Сімферополі у 2006 році склала 3,4%, або 103,6 млн. грн. Визначальним підприємством галузі є ВАТ «Сімферопольський склотарний завод», чистий обсяг реалізації продукції якого у 2006 році збільшився, порівняно з 2005 роком, на 23,0% та склав 54,9 млн. грн., або 53,0% загального обсягу реалізації інших неметалевих мінеральних виробів підприємствами м. Сімферополя.

ВАТ «Сімферопольський склотарний завод» був утворений у 1996 році шляхом приватизації колишнього державного підприємства у акціонерне товариство відкритого типу. Підприємство спеціалізується на виробництві промислової склотари. У 2006 році обсяг чистого прибутку підприємства зменшився, порівняно з 2005 роком, на 37,0% та склав 761,9 тис. грн.<sup>10</sup> Зменшення обсягу чистого прибутку відбулося головним чином за рахунок підвищення на 29,1%, порівняно з 2005 роком, собівартості реалізованої продукції.

Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу ВАТ «Сімферопольський склотарний завод» у 2006 році склала 449 осіб. Рівень середньомісячної заробітної плати на підприємстві у 2006 році становив 1 226,3 грн.

<sup>9</sup> Офіційна веб-сторінка Державної установи "Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України" // [www.smida.gov.ua](http://www.smida.gov.ua)

<sup>10</sup> Офіційна веб-сторінка Державної установи "Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України" // [www.smida.gov.ua](http://www.smida.gov.ua)

## Харчова промисловість та перероблення сільськогосподарських продуктів

Питома вага обсягу реалізації продукції харчової провистості підприємств та організацій м. Сімферополя у загальному обсязі реалізації продукції харчової промисловості в АР Крим у 2006 році склала 36,8%.

Найбільшими за обсягами реалізації продукції у 2006 році підприємствами харчової промисловості у м. Сімферополі були Виробнича філія (ТОВ) Фірми «Союз Віктан», ВАТ «Криммолоко», ДП «Сімферопольський винзавод» ВАТ «Сімферопольська макаронна фабрика», ТОВ «Сімферопольська кондитерська фабрика»

Визначальним, за обсягами реалізації продукції у 2006 році, підприємством харчової промисловості м. Сімферополя є Виробнича філія (ТОВ) «Союз Віктан». ТОВ «Фірма «Союз-Віктан» ЛТД» займається виробництвом та продажем алкогольних, слабоалкогольних напоїв та мінеральних вод, а також продажем супутніх напоєм товарів та інших товарів.

У 2006 році обсяг реалізації продукції Сімферопольської Виробничої філії (ТОВ) «Союз Віктан» склав 531,9 млн. грн., або 60,8% загального обсягу реалізації продукції галузі. Питома ж вага обсягу реалізації продукції підприємства у загальному обсязі реалізації промислової продукції підприємствами м. Сімферополя у 2006 році склала 17,4%. Чисельність працюючих на ВФ (ТОВ) «Союз Віктан» у 2006 році складала близько 300 осіб.

Обсяг реалізації продукції ВАТ «Криммолоко» збільшився у 2006 році на 48,5%, порівняно з 2003 роком та склав 50,5 млн. грн., або 5,6% загальному обсягу реалізації продукції харчової промисловості м. Сімферополя у 2006 році. Слід зазначити, що протягом 2002-2005 рр. підприємство входило до переліку найбільших платників податку з доходів фізичних осіб до бюджету міста (Таблиця 2.16).

**Таблиця 2.16** Динаміка обсягу надходжень до бюджету міста податку з доходів фізичних осіб від ВАТ "Криммолоко", тис. грн.

Показник	2002	2003	2004	2005
Обсяг надходжень до бюджету міста від сплати податку з доходів фізичних осіб	415,8	440,5	330,7	347,4
Питома вага обсягу надходжень в обсязі доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів, %	н/д	0,2	0,1	0,1

*Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради*

Як видно з наведених даних, обсяг надходжень до бюджету міста від сплати податку на доходи фізичних осіб ВАТ «Криммолоко» протягом 2002-2005 рр. постійно збільшувався (у звітному році, порівняно з попереднім), за винятком 2004 року, що стало наслідком уведення в дію Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб», згідно з яким було змінено порядок нарахування податку на прибуток фізичних осіб.

Обсяг реалізації продукції ДП «Сімферопольський винзавод» у 2006 році збільшився, порівняно з 2003 роком, у 4 рази та склав 37,0 млн. грн., або 4,2% загального обсягу реалізації продукції галузі. Питома вага обсягу реалізації продукції підприємства у сукупному обсязі реалізації промислової продукції підприємствами м. Сімферополя у 2006 році склала 1,2%.

Чистий обсяг реалізації продукції ВАТ «Сімферопольська макаронна фабрика», виробничою спеціалізацією якого є виготовлення макаронних виробів, у 2006 році збільшився, порівняно з 2005 роком, на 8,8% та склав 22,8 млн. грн., або 2,6% загального обсягу реалізації продукції харчової промисловості підприємствами м. Сімферополя. При цьому слід зазначити, що підвищення у 2006 році собівартості реалізованої продукції підприємства, на 10,1%, порівняно з 2005 роком, мало наслідком зменшення обсягу чистого прибутку підприємства, на 62,0% у 2006 році, порівняно з 2005 роком.

Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу ВАТ «Сімферопольська макаронна фабрика» у 2006 році склала 180 осіб. Рівень середньомісячної заробітної плати на підприємстві у 2006 році становив 1 401,0 грн.

Промисловість є однією з провідних галузей економіки міста Сімферополя. Виробничу діяльність у місті здійснюють близько 90 великих та середніх підприємств. Промисловий комплекс міста забезпечує більше 40,0% обсягу реалізації промислової продукції Автономної Республіки Крим.

Протягом 2002-2005 рр. в промисловому комплексі міста спостерігався приріст обсягів виробництва, хоча його темпи, подекуди, уповільнювалися. Водночас, у 2006 році має місце скорочення обсягів промислового виробництва на 5,2%, порівняно з 2005 роком. Це стало наслідком скорочення, на 23,1%, порівняно з 2005 роком, обсягу виробництва напоїв та, на 18,4%, порівняно з 2005 роком, обсягу виробництва електроенергії тепловими електростанціями. Слід зазначити, що у 2006 році зменшився обсяг виробництва ВФ (ТОВ) «Союз-Віктан», одного з найбільших підприємств міста за обсягами реалізації напоїв. Загалом, протягом січня-грудня 2006 року промисловими підприємствами м. Сімферополя було вироблено продукції на суму 2 252,6 млн. грн., або 38,2% обсягу виробництва усіх підприємств АР Крим у зазначеному періоді.

Обсяг реалізації промислової продукції у м. Сімферополі у 2006 році склав 3 057,1 млн. грн., що у розрахунку на одного мешканця становить 8 442,7 тис. грн. Цей показник був на 14,5% меншим, ніж у середньому по країні у 2006 році.

У структурі обсягу реалізації промислової продукції у м. Сімферополь у 2006 році найбільшу питому вагу займала продукція обробної промисловості, зокрема харчова промисловість та машинобудування (28,6% та 11,5% відповідно). Слід зазначити, що доволі велика питома вага – 12,1% за підсумками 2006 року припадала на добувну промисловість, зокрема видобування енергетичних матеріалів.

Провідним підприємством добувної промисловості м. Сімферополя є ДАТ «Чорноморнафтогаз». Найбільшими, за обсягами реалізації у 2006 році, підприємствами галузі у м. Сімферополі були: ВАТ «Машинобудівний завод «Фірма Селма»; ВАТ «Завод Фіолент», ВАТ «Завод Фіолент» «Дочірнє підприємство Фіолентмехпласт»; ВАТ «Сімферополь Сільгоспмаш»; ВАТ «Сантехпром», ВАТ «Підприємство з іноземними інвестиціями «Сімферопольський електротехнічний завод» та ін. Найбільшими за обсягами реалізації продукції у 2006 році підприємствами харчової промисловості у м. Сімферополі були Виробнича філія (ТОВ) Фірми «Союз Віктан», ВАТ «Криммолоко», ДП «Сімферопольський винзавод» ВАТ «Сімферопольська макаронна фабрика», ТОВ «Сімферопольська кондитерська фабрика».

### 2.2.2. Транспорт

Транспортне обслуговування в м. Сімферополь забезпечується автомобільним, залізничним, електричним та авіаційним транспортом.

У місті Сімферополь функціонує 11 тролейбусних маршрутів на яких задіяні 95 тролейбусів марки «Шкода» 1970-1980 рр. випуску, а також 95 автобусних маршрутів. На автобусних маршрутах використовуються в основному автобуси малої та особливо малої пасажиромісткості: «Узатойол», «ПАЗ», «ГАЗ», «БАЗ», «Богдан». Середня довжина маршруту мережі складає 15 км.

Відшкодування з міського бюджету тарифів на послуги міського пасажирського транспорту у 2005-2006 рр. не відбувалось

### Автомобільний транспорт

Автомобільні перевезення у м. Сімферополі здійснюються переважно приватними перевізниками. У місті налічується 700 легкових таксомоторів. Рівень забезпеченості таксі становить 2,04 одиниці транспорту на 1 тис. мешканців. У місті визначено 36 стоянок таксі, в перспективі планується розмістити 50 стоянок, загальною місткістю 153 машино-місця та площею 3 825 кв. м.

Основні показники роботи автомобільного транспорту м. Сімферополя у 2002-2004 рр. наведено нижче (Таблиця 2.17):

Таблиця 2.17 Обсяги пасажирських та вантажних перевезень автомобільним транспортом у м. Сімферополі у 2002-2004 роках

Показник	2002	2003	2004
Обсяг перевезення вантажів, тис. тон	3 852,2	4 618,1	5 259
Вантажооборот, млн. ткм.	219,0	257,7	333,6
Обсяг перевезення пасажирів, млн. осіб	34,6	46,4	54,6
Пасажирооборот, млн. пас.км	447,5	575,5	611,2

*Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради*

Як видно з наведених даних, обсяги перевезення вантажів автомобільним транспортом протягом 2002-2004 рр. постійно зростали, що у свою чергу, позитивно впливало на показник вантажообороту.

Обсяги перевезення пасажирів автомобільним транспортом у м. Сімферополі протягом 2002-2006 рр. постійно зростали. Зокрема у 2006 році обсяг перевезень пасажирів збільшився, порівняно з 2005 роком, на 16,0% та склав 78,8 млн. осіб. Відповідно, показник пасажирообороту протягом 2002-2006 рр. теж постійно збільшувався, як за рахунок збільшення обсягів перевезення пасажирів, так і збільшення відстані, на яку здійснювались перевезення.

Рухомий склад автобусного парку м. Сімферополя налічує 1 124 одиниці. Слід зазначити, що Виконавчим комітетом Сімферопольської міської ради ухвалено рішення «Про програму розвитку автомобільного транспорту у м. Сімферополь». Міська влада розглядає можливість заміни рухомого складу автобусів на 78 маршрутах автобусами більшої місткості. При цьому загальна кількість автобусів зменшиться до 757 одиниць. Водночас збільшення пасажиромісткості рухомого складу автобусів дозволить закрити 7 маршрутів, які дублюють інші маршрути, що матиме наслідком зниження експлуатаційних видатків, покращення екологічної ситуації та системи безпеки руху в місті.

Слід зазначити, що тролейбусний парк у місті потребує оновлення. Зокрема у 2006 році було придбано 4 тролейбуси. При цьому за інформацією представників Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради для оновлення рухомого складу тролейбусного парку необхідно придбати 30-40 одиниць тролейбусів.

## **Авіаційний транспорт**

У місті розташовано 2 аеропорти, один з яких – аеропорт «Сімферополь», єдиний у АР Крим аеропорт, який має статус міжнародного. У 2006 році міським аеропортом було відправлено 317,0 тис. пасажирів, у тому числі 210,0 тис. осіб на міжнародними рейсами, прийнято – 320,5 тис. пасажирів, у тому числі 213,4 тис. пасажирів з міжнародних рейсів. Слід зазначити, що діяльність міжнародного аеропорту Сімферополя у 2006 році була прибутковою.



Транспортне обслуговування в м. Сімферополь забезпечується автомобільним, залізничним, електричним та авіаційним транспортом.

Обсяги перевезення вантажів автомобільним транспортом протягом 2002-2005 рр. постійно зростали, що у свою чергу, позитивно впливало на показник вантажообороту. Обсяги перевезення пасажирів автомобільним транспортом у м. Сімферополі протягом 2002-2006 рр. теж постійно зростали. Зокрема у 2006 році обсяг перевезень пасажирів збільшився, порівняно з 2005 роком, на 16,0% та склав 78,8 млн. осіб. Відповідно, показник пасажирообороту протягом 2002-2006 рр. теж постійно збільшувався, як за рахунок збільшення обсягів перевезення пасажирів, так і збільшення відстані, на яку здійснювались перевезення.

### ***2.3. Інвестиційна активність та зовнішньоекономічна діяльність***

#### **2.3.1. Інвестиції в основний капітал**

Динаміка освоєних обсягів інвестицій в основний капітал у м. Сімферополі протягом 2002-2006 рр. була відносно нестабільною. Зокрема протягом 2002-2004 рр. обсяги інвестицій в основний капітал зменшувались, переважно за рахунок зниження інвестиційної активності підприємств міста та, відповідно, зменшення обсягів освоєних інвестицій в основний капітал за рахунок власних коштів підприємств. Натомість починаючи з 2005 року, обсяги інвестицій в основний капітал освоєних підприємствами та організаціями м. Сімферополя за рахунок усіх джерел фінансування почали зростати. У 2006 році у м. Сімферополі було освоєно інвестицій в основний капітал загальним обсягом 1 256,4 млн. грн., що у розрахунку на одного мешканця складає 3 469,8 грн. Вказаний показник на 29,2% перевищує середній по країні за відповідний період.

Обсяги та структуру інвестицій в основний капітал за джерелами фінансування в 2002-2006 рр. наведено нижче (Таблиця 2.18):

Таблиця 2.18 Структура інвестицій в основний капітал за джерелами фінансування у 2002-2006 рр.

Джерела фінансування	2002 рік у фактичних цінах, млн. грн.	2002 рік у % від загального обсягу	2003 рік у фактичних цінах, млн. грн.	2003 рік у % від загального обсягу	2004 рік у фактичних цінах, млн. грн. <sup>11</sup>	2004 рік у % від загального обсягу	2005 рік у фактичних цінах, млн. грн.	2005 рік у % від загального обсягу	2006 рік у фактичних цінах, млн. грн.	2006 рік у % від загального обсягу
кошти держбюджету	25,2	4,9	31,8	6,4	27,4	8,8	106,3	12,2	87,6	7,0
кошти місцевого бюджету	22,2	4,3	56,7	11,4	26,4	8,4	33,2	3,8	49,2	3,9
власні кошти підприємств	405,7	78,4	324,7	65,5	236,2	75,4	511,7	58,8	877,2	69,8
кредити банків та інші позики	4,1	0,8	47,6	9,6	9,5	3,0	112,2	12,9	123,9	9,9
кошти іноземних інвесторів	37,9	7,3	15,7	3,2	1,6	0,5	27,2	3,1	36,4	2,9
кошти вітчизняних компаній, фондів	0	0,0	0,7	0,1	-	-	3,1	0,4	5,2	0,4
кошти населення на індивідуальне житлове будівництво	13,9	2,7	6,9	1,4	7	2,2	н/д	н/д	9,2	0,7
інші джерела фінансування	8,2	1,6	11,5	2,3	5	1,6	76,1	8,7	67,7	5,4
<b>всього</b>	<b>517,2</b>	<b>100,0</b>	<b>495,6</b>	<b>100,0</b>	<b>313,1</b>	<b>100,0</b>	<b>869,8</b>	<b>100,0</b>	<b>1 256,4</b>	<b>100,0</b>

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

Як видно з наведених даних, у 2002-2006 рр. головним джерелом капітальних вкладень у м. Сімферополі виступали власні кошти підприємств. Протягом 2005-2006 рр. їх обсяги та, відповідно, питома вага у загальному обсязі інвестицій в основний капітал збільшувалась, що пов'язано, з активізацією інвестиційної діяльності, передусім, промислових підприємств.

Другим за питомою вагою джерелом освоєння інвестицій в основний капітал у м. Сімферополь протягом 2003-2006 рр. виступали кредити банків та інші позики. Зростання обсягу капітальних вкладень, освоєних за рахунок кредитів банків свідчить про активізацію ринку позичкового капіталу у місті.

Збільшення обсягу інвестицій у основний капітал освоєних за рахунок коштів Державного бюджету у 2005-2006 рр. пояснюється надходженням трансфертів з Бюджету АРК. При цьому вказані трансферти не надходили до місцевого бюджету, а спрямовувались безпосередньо підприємствам.

Питома вага інвестицій в основний капітал, освоєних за рахунок коштів місцевого бюджету у 2006 році збільшилась, порівняно з 2005 роком, на 0,1 в. п. та склала 3,9% загального обсягу освоєних інвестицій в основний капітал. При цьому слід

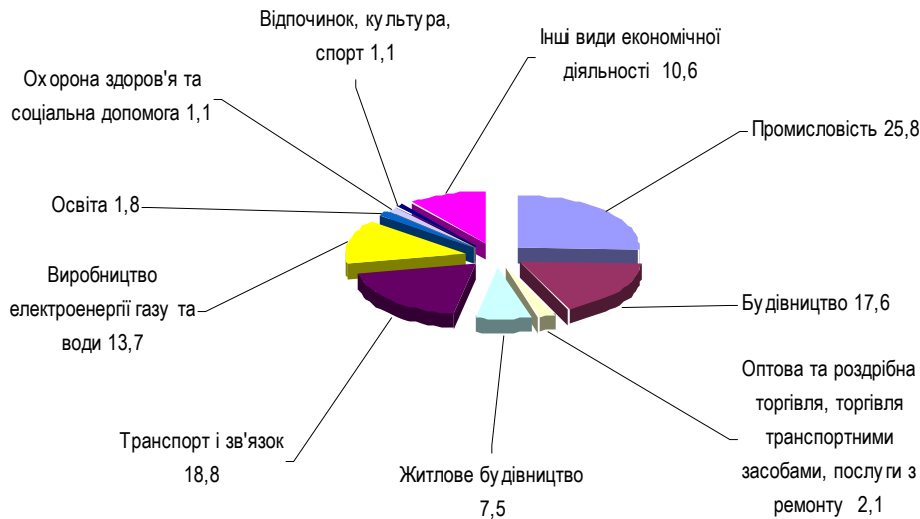
<sup>11</sup> Дані за 9 місяців відповідного року

зазначити, що в абсолютних показниках обсяг інвестицій в основний капітал освоєних у 2006 році за рахунок коштів місцевого бюджету, збільшився, порівняно з 2005 роком, на 48,2% та склав 49,2 млн. грн.

З використанням коштів місцевого бюджету у 2006 році у м. Сімферополі були реалізовані такі проекти бюджету розвитку як: Реконструкція мереж зовнішнього освітлення міста – фактичний обсяг касових видатків 2,0 млн. грн.; газифікація вулиць Училишна-Козлова – фактичний обсяг касових видатків 1,4 млн. грн.; реконструкція внутрішньо кварталних територій – фактичний обсяг касових видатків 1,2 млн. грн.; газопостачання мікрорайону «Петровська балка» 2-га черга (1-ий та 2-ий етапи) – фактичний обсяг касових видатків 1,6 млн. грн. Крім цього, кошти бюджету розвитку спрямовувались у 2006 році на фінансування каналізаційної насосної станції в с. Грес.

У технологічній структурі інвестицій в основний капітал у 2006 році найбільша питома вага припадала на реконструкцію та технічне переоснащення підприємств - 732,6 млн. грн., або 58,3% загального обсягу інвестицій в основний капітал, а також на будівельно-монтажні роботи, відповідно, 468,5 млн. грн., або 37,3%.

Структуру інвестицій в основний капітал за видами економічної діяльності у 2006 році наведено нижче (Рисунок 2.3).



**Рисунок 2.3 Структура інвестицій в основний капітал за видами економічної діяльності у 2006 році, %**

*Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради*

Найбільший обсяг інвестицій в основний капітал у 2006 році у м. Сімферополі був освоєний у промисловості – 25,8% загального обсягу, або 324,2 млн. грн. Порівняно з 2005 роком, обсяг інвестицій в основний капітал, освоєний у 2006 році у промисловості збільшився у 2 рази. При цьому найбільша питома вага освоєних

інвестицій в основний капітал припадала у 2006 році на підприємства, які займаються виробництвом електроенергії, газу та води – 171,9 млн. грн., або 53,9% загального обсягу. При цьому більша частина коштів була спрямована на виробництво та розподіл електроенергії – 130,8 млн. грн. У обробній промисловості було освоєно 152,1 млн. грн. інвестицій в основний капітал, або 46,9% їх загального обсягу. Найбільші обсяги капітальних вкладень було спрямовано на розвиток підприємств харчової промисловості – 55,8 млн. грн. та на розвиток підприємств приладобудування – 23,5 млн. грн.

### 2.3.2. Капітальне будівництво

Обсяг будівельних робіт, виконаних за контрактами будівельного підряду у м. Сімферополі у 2006 році збільшився, порівняно з 2005 роком, на 22,0% (Таблиця 2.19).

Таблиця 2.19 Основні показники будівництва в м. Сімферополь в 2002-2006 рр

Показники	2002	2003	2004	2005	2006
Обсяг підрядних робіт, виконаних за контрактами будівельного підряду підприємствами і організаціями м. Сімферополь, млн. грн.	251,5	368,7	521,7	958,4	1 169,3
Питома вага обсягу робіт в загальному обсязі робіт в АР Крим, %	66,0	69,6	65,6	н/д	64,5

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

Як видно з наведених даних, обсяги виконаних підрядних робіт протягом 2002-2006 років постійно зростали. При цьому в загальному обсязі виконаних підрядних робіт за контрактами будівельного підряду в АР Крим, питома вага робіт виконаних підприємствами м. Сімферополя у 2002-2006 рр. перевищила 60,0%. У 2006 році 90,2% загальної кількості будівельних організацій міста проводило діяльність, з них 56,4% збільшили обсяг робіт.

Кількість зайнятих працівників у будівництві у м. Сімферополі протягом 2004-2006 рр. зростала. Середньоспискова чисельність працівників зайнятих у будівельному комплексі м. Сімферополі у 2006 році складала 11,6 тис. осіб, або 8,9% середньооблікової кількості зайнятих у місті. Рівень середньомісячної заробітної плати у будівництві у 2006 році становив 1 282,4 грн. та був на 13,1% вищим, ніж у середньому по місту.

Основні показники, що характеризують динаміку житлового будівництва відображує (Таблиця 2.20)

Таблиця 2.20 Основні показники житлового будівництва в м. Сімферополь в 2002-2006 рр.

Показники	2002 р.	2003 р.	2004 р.	2005 р.	2006 р.
Уведення в експлуатацію житлових будинків, тис. кв.м. загальної площі	66,5	54,1	51,5	44,5	62,5
у тому числі населенням тис. кв.м. загальної площі	33,3	25,1	37,8	8,8	30,9
Уведення в експлуатацію житлових будинків на 1000 осіб наявного населення, тис. кв.м. загальної площі	182,7	148,8	141,8	122,7	172,6
Введення в експлуатацію житла на 1000 осіб наявного населення, кв. м. (в середньому по Україні)	126,5	135,0	160,0	166,5	185,0

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

За підсумками 2006 року у м. Сімферополь було введено в експлуатацію житла загальним обсягом 62,5 тис. кв. м, що у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення складає 172,6 кв. м. Зазначений показник є на 6,7% нижчим, ніж у середньому по країні. Порівняно з 2005 роком обсяг введеного в експлуатацію житла збільшився на 40,4%, переважно за рахунок збільшення обсягів індивідуального житлового будівництва.

Ринок будівництва м. Сімферополь представлений кількома компаніями. Слід зазначити, що у I півріччі 2007 року у м. Сімферополь було введено в експлуатацію житла загальним обсягом 51,3 тис. кв. м. При цьому за прогнозами міської влади орієнтовний обсяг введеного в експлуатацію житла має скласти у 2007 році 100 тис. кв. м.

Динаміка освоєних обсягів інвестицій в основний капітал у м. Сімферополі протягом 2002-2006 рр. була відносно нестабільною. Зокрема протягом 2002-2004 років обсяги інвестицій в основний капітал зменшувались, переважно за рахунок зниження інвестиційної активності підприємств міста та, відповідно, зменшення обсягів освоєних інвестицій в основний капітал за рахунок власних коштів підприємств. Натомість починаючи з 2005 року, обсяги інвестицій в основний капітал освоєних підприємствами та організаціями м. Сімферополя за рахунок усіх джерел фінансування почали зростати. У 2006 році у м. Сімферополі було освоєно інвестицій в основний капітал загальним обсягом 1 256,4 млн. грн., що у розрахунку на одного мешканця складає 3 469,8 грн. Вказаний показник на 29,2% перевищує середній по країні за відповідний період.

Найбільший обсяг інвестицій в основний капітал у 2006 році у м. Сімферополі був освоєний у промисловості – 25,8% загального обсягу, або 324,2 млн. грн. При цьому у 2006 році найбільша питома вага освоєних інвестицій в основний капітал припадала на підприємства, які займаються виробництвом електроенергії, газу та води – 171,9 млн. грн., або 53,9% загального обсягу. В обробній промисловості було освоєно 152,1 млн. грн. інвестицій в основний капітал, або 46,9% їх загального обсягу. Найбільші обсяги капітальних вкладень було спрямовано на розвиток підприємств харчової промисловості – 55,8 млн. грн. та на розвиток підприємств приладобудування – 23,5 млн. грн.

За підсумками 2006 року у м. Сімферополь було уведено в експлуатацію житла загальним обсягом 62,5 тис. кв. м, що у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення складає 172,6 кв. м. Зазначений показник є на 6,7% нижчим, ніж у середньому по країні. Порівняно з 2005 роком обсяг введеного в експлуатацію житла збільшився на 40,4%, переважно за рахунок збільшення обсягів індивідуального житлового будівництва.

### 2.3.3. Іноземні інвестиції

Станом на 01.01.2007 р. в економіку м. Сімферополь було залучено 90,3 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій, що у розрахунку на одного мешканця складає 249,4 дол. США, або 64,8% середнього показника по країні (Таблиця 2.21).

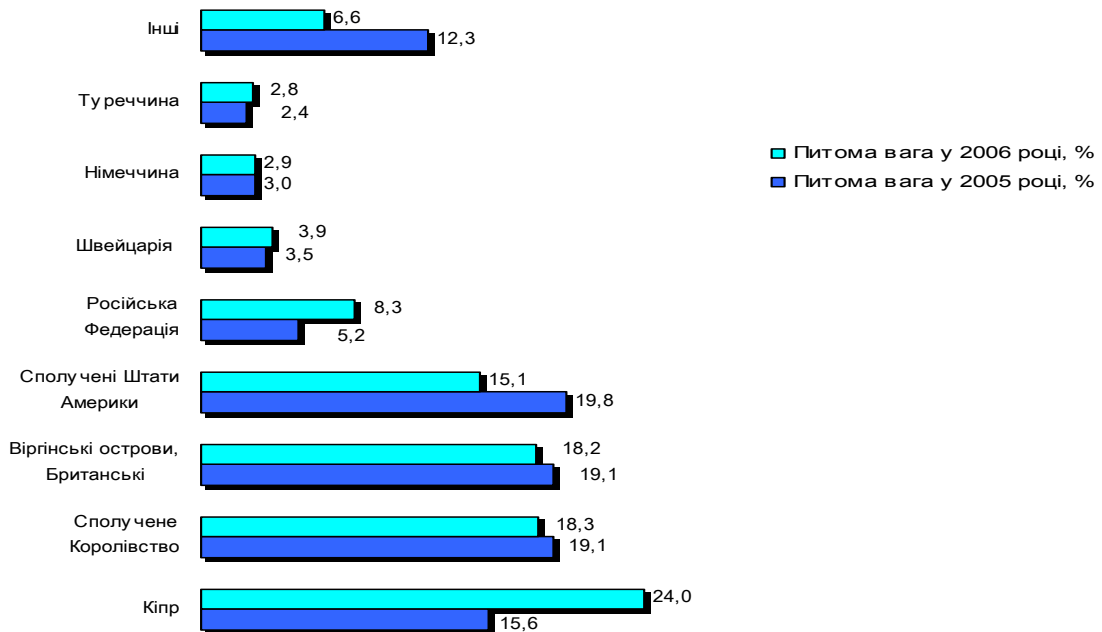
Таблиця 2.21 Обсяги та темпи росту прямих іноземних інвестицій, залучених в економіку м. Сімферополь у 2002-2006 рр.

Показник	2002 р.	2003 р.	2004 р.	2005 р.	2006 р.
Обсяг, млн. дол. США (на кінець періоду)	38,4	40,9	40,2	70,7	90,3
Темп росту до попереднього періоду, %	105,0	106,5	98,3	175,9	127,7
Темп росту до попереднього періоду в середньому по країні %	120,1	124,2	133,2	181,0	129,4
Обсяг прямих іноземних інвестицій у розрахунку на одного мешканця (Україна), дол. США	114	142,7	191,3	348,9	454,2
Обсяг прямих іноземних інвестицій у розрахунку на одного мешканця (Сімферополь), дол. США	105,4	112,4	110,5	194,7	249,4

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

Найбільші обсяги прямих іноземних інвестицій були залучені в економіку міста у 2005-2006 рр.. Слід зазначити, що питома вага м. Сімферополя в загальному обсязі прямих іноземних інвестицій, залучених підприємствами і організаціями АР Крим станом на 01.01.2007 р. 15,6%.

Географічну структуру надходжень прямих іноземних інвестицій в економіку м. Сімферополь в 2006 році наведено нижче (Рисунок 2.4):



**Рисунок 2.4** Географічна структура надходжень прямих іноземних інвестицій в економіку м. Сімферополя

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

Як видно з наведених даних, найбільші обсяги прямих іноземних інвестицій станом на 01.01.2007 р. в економіку м. Сімферополя були залучені з Кіпру – 24,0% загального обсягу, або 21,7 млн. дол. США та з Віргінських островів – 18,2%, або 16,4 млн. дол. США.

Найбільші обсяги прямих іноземних інвестицій були залучені підприємствами, які займаються проведенням операцій з нерухомістю, або здаванням під найм, а також надають послуги юридичним особам – 34,6% загального обсягу (Рисунок 2.5):

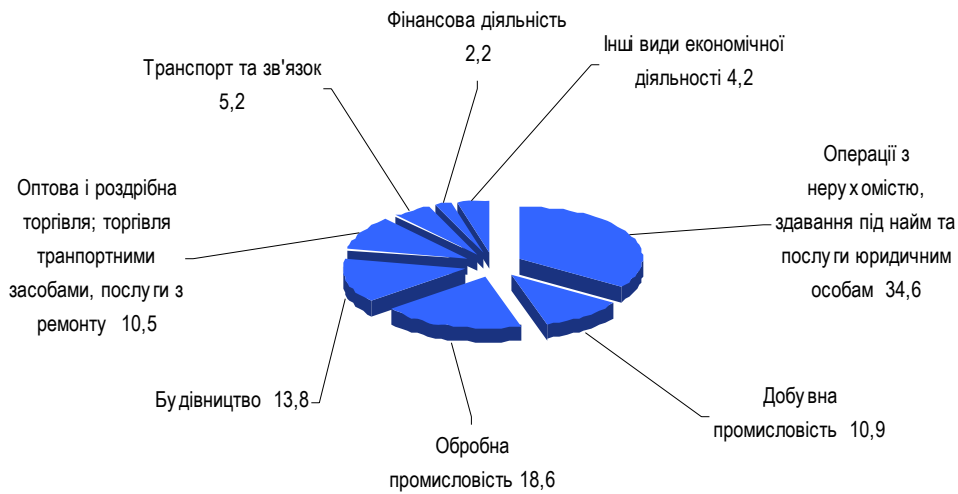


Рисунок 2.5 Структура надходжень прямих іноземних інвестицій в економіку м. Сімферополь за галузями видами економічної діяльності, %

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

Великий обсяг прямих іноземних інвестицій був залучений також у промисловість – 26,6 млн. дол. США. Протягом 2006 року підприємствами промислового комплексу міста було залучено 5,1 млн. дол. США.

Станом на 01.01.2007 року в економіку м. Сімферополь було залучено 90,3 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій, що у розрахунку на одного мешканця складає 249,4 дол. США, або 64,8% середнього показника по країні.

Найбільші обсяги прямих іноземних інвестицій станом на 01.01.2007 р. в економіку м. Сімферополь були залучені з Кіпру – 24,0% загального обсягу, або 21,7 млн. дол. США та з Віргінських островів – 18,2%, або 16,4 млн. дол. США. Найбільші обсяги прямих іноземних інвестицій були залучені підприємствами, які займаються проведенням операцій з нерухомістю, або здаванням під найм, а також надають послуги юридичним особам – 34,6% загального обсягу.

#### 2.3.4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств і організацій

Основою зовнішньої торгівлі м. Сімферополя є торгівля товарами. Зміни обсягів та структури зовнішньоторговельного товарообороту протягом 2002-2006 рр. характеризуються такими даними (Таблиця 2.22):



Таблиця 2.22 Зміни структури зовнішньоторговельного товарообороту у 2002-2006 рр.

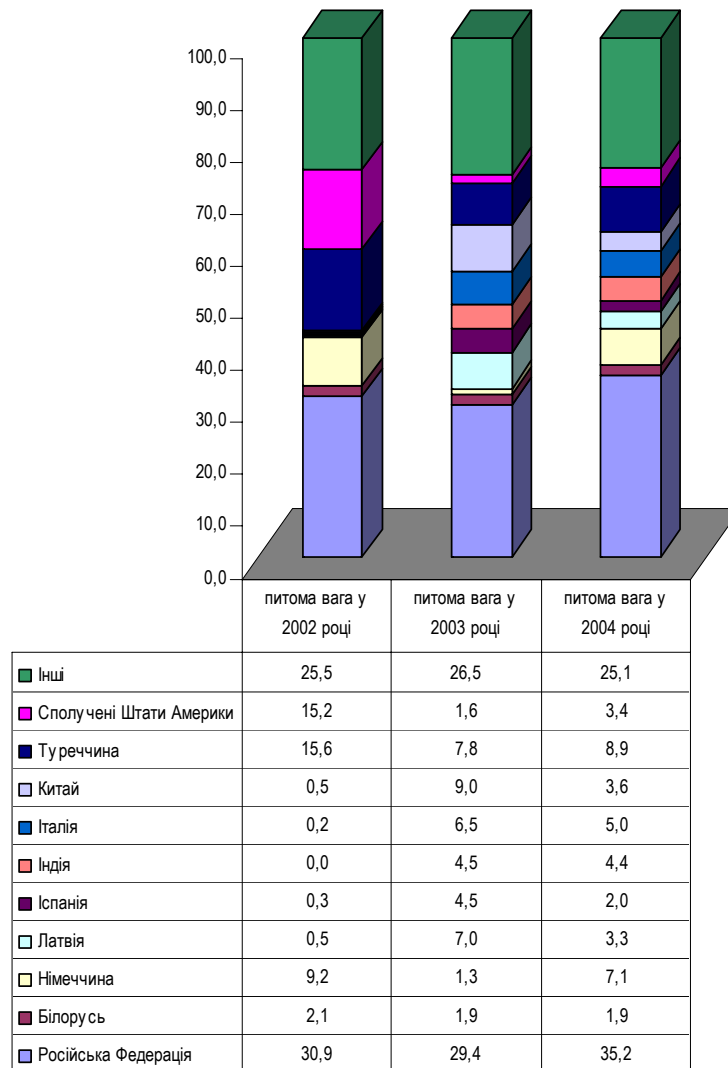
Показники	2002 р.	2003 р.	2004 р.	2005 р.	2006 р.	Темп росту в 2006 році до 2005 року, %
<b>Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США</b>	<b>120,4</b>	<b>126,3</b>	<b>154,0</b>	<b>151,7</b>	<b>188,5</b>	<b>124,3</b>
Експорт товарів, млн. дол. США	58,5	68,8	87,9	73,8	84,0	113,8
Питома вага експорту в обсязі зовнішньоторговельного товарообігу, %	48,6	54,5	57,1	48,6	44,6	на 4,0 в.п. менше
Імпорт товарів, млн. дол. США	61,9	57,5	66,1	77,9	104,5	134,1
Питома вага імпорту в обсязі зовнішньоторговельного товарообороту, %	51,4	45,5	42,9	51,4	55,4	на 4,0 в.п. більше
<b>Сальдо зовнішньоторговельного товарообігу, млн. доларів США</b>	<b>-3,4</b>	<b>11,3</b>	<b>21,8</b>	<b>-4,1</b>	<b>-20,5</b>	<b>у 5 разів більше</b>
Коефіцієнт покриття імпорту експортом, од.	0,9	1,2	1,3	0,9	0,8	на 0,1 в.п. менше

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

Протягом 2002-2006 рр. у м. Сімферополь спостерігалось майже постійне збільшення обсягів зовнішньоторговельного товарообороту. У 2006 році обсяг зовнішньоторговельного товарообороту у м. Сімферополь збільшився, порівняно з 2005 роком, на 24,3% та склав 188,5 млн. дол. США, що у розрахунку на одного мешканця складає 520,6 дол. США., або 29,1% середнього показника по країні.

Зовнішньоторговельний товарооборот у м. Сімферополі у 2006 році на 55,4% забезпечувався імпортною складовою. При цьому слід зауважити, що протягом 2003-2004 років обсяги експорту перевищували обсяги імпорту. Водночас протягом 2005-2006 років темпи зростання обсягів товарного імпорту перевищили темпи зростання обсягів експорту, що мало наслідком утворення негативного сальдо зовнішньоторговельного товарообороту у зазначеному періоді. Показник негативного сальдо зовнішньоторговельного обороту у 2006 році, збільшився порівняно з 2005 роком у 5 разів та склав (-) 20,5 млн. дол. США.

Географічну структуру товарного експорту м. Сімферополь протягом 2002-2006 рр. ілюструє діаграма (Рисунок 2.6):



**Рисунок 2.6** Географічна структура товарного експорту м. Сімферополь протягом 2002-2005 рр., у %

*Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради*

Як видно з діаграми, головним партнерами в експорті підприємств та організацій м. Сімферополь протягом 2002-2004 рр. виступали Російська Федерація, Туреччина та Німеччина. На ці країни у 2004 році припадало відповідно 35,2%; 8,9% та 7,1%. При цьому слід зазначити, що у 2006 році в географічній структурі товарного експорту сталися зміни. Зокрема питома вага Російської Федерації у структурі товарного експорту підприємств м. Сімферополя у 2006 році збільшилась, порівняно з 2004 роком, на 27,0 в. п. та склала 62,2%. Збільшилися також обсяги товарних поставок у Нідерланди – питома вага країни у структурі загального обсягу товарного експорту склала у 2006 році 8,5%. Зросли також обсяги товарних поставок у Білорусь – питома вага країни у сукупному обсязі товарного експорту у 2006 році склала 3,4%.

Товарна структура експортних поставок підприємств і організацій м. Сімферополь визначається їх виробничою спеціалізацією (Рисунок 2.7):

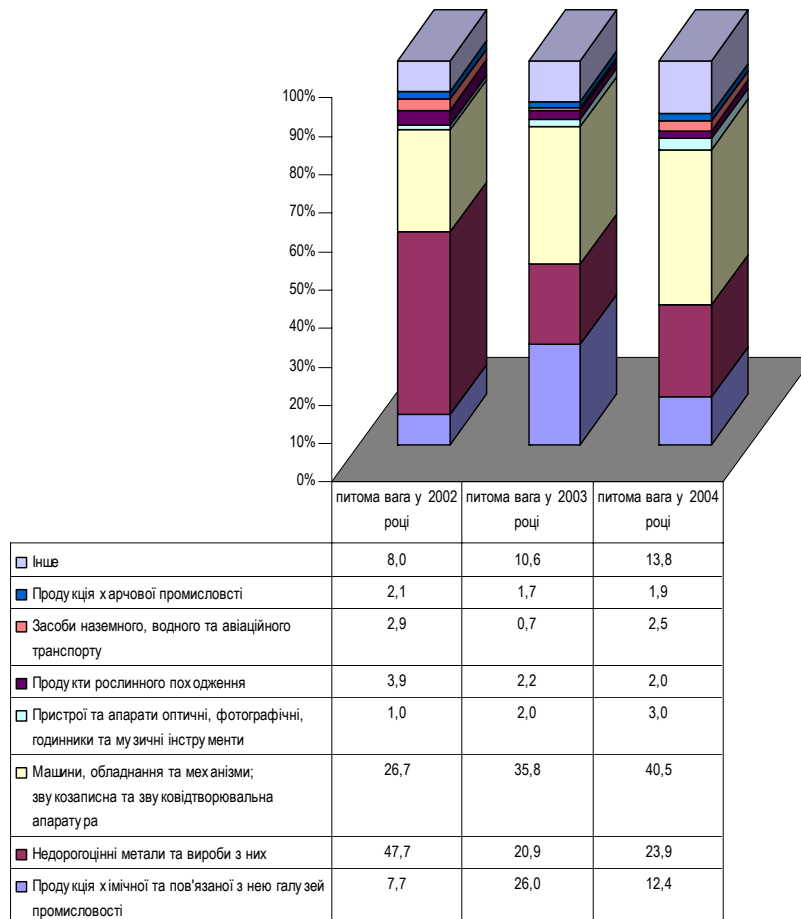


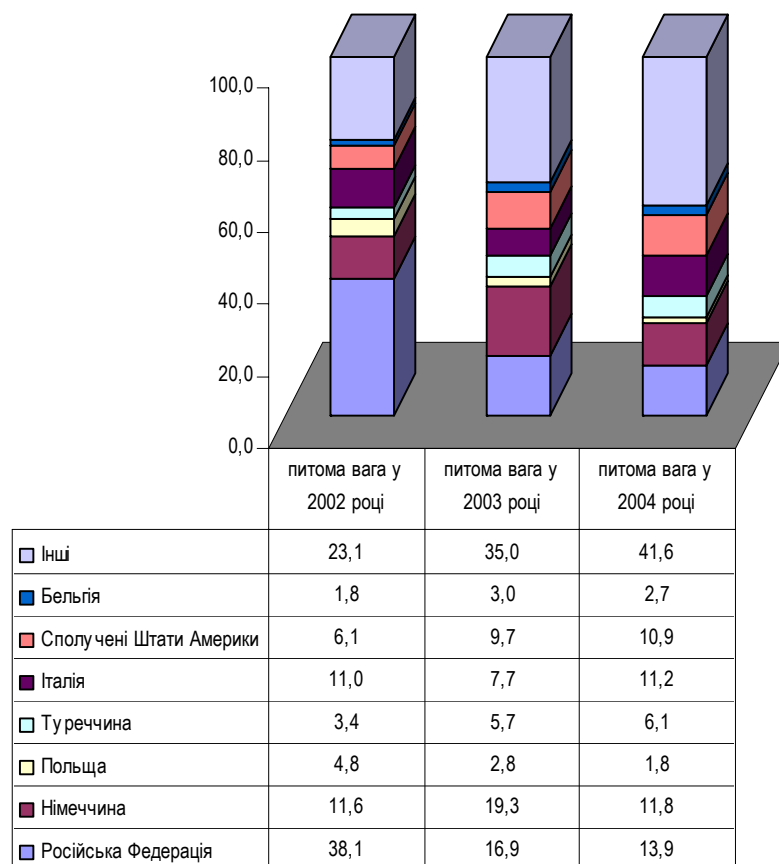
Рисунок 2.7 Товарна структура експорту м. Сімферополь у 2002-2004 рр., %

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

У структурі товарного експорту м. Сімферополя в 2002-2004 рр. найбільша питома вага припадала на такі товарні групи як: «Машини, обладнання, механізми», а також «Недорогоцінні метали». Водночас у 2006 році структура товарного експорту підприємств і організацій м. Сімферополя змінилась. Питома вага продукції машинобудування у загальному обсязі експорту збільшилась на 13,5 в. п. та склала 54,0%. Визначальними підприємствами-експортерами продукції машинобудування у м. Сімферополі є ВАТ «Машинобудівний завод» Фірма Селма», ВАТ «Підприємство з іноземними інвестиціями «Сімферопольський електротехнічний завод», ВАТ «Завод Фіолент» Дочірнє підприємство «Фіолентмехпласт», Дочірнє підприємство «Фесто виробництво», ВАТ «Сімферополь Сільгоспмаш». Питома вага експортних поставок продукції харчової промисловості у 2006 році збільшилась, порівняно з 2004 роком, на 10,4 в.п. та склала 12,3% загального обсягу експорту. Визначальними

підприємствами-експортерами продукції харчової промисловості у м. Сімферополі є Виробнича філія (ТОВ) Фірми «Союз Віктан», Державне підприємство «Сімферопольський винзавод», ТОВ «Сімферопольська кондитерська фабрика», ТОВ «Сімферопольська макаронна фабрика».

Географічну структуру товарного імпорту м. Сімферополь ілюструє діаграма (Рисунок 2.8):



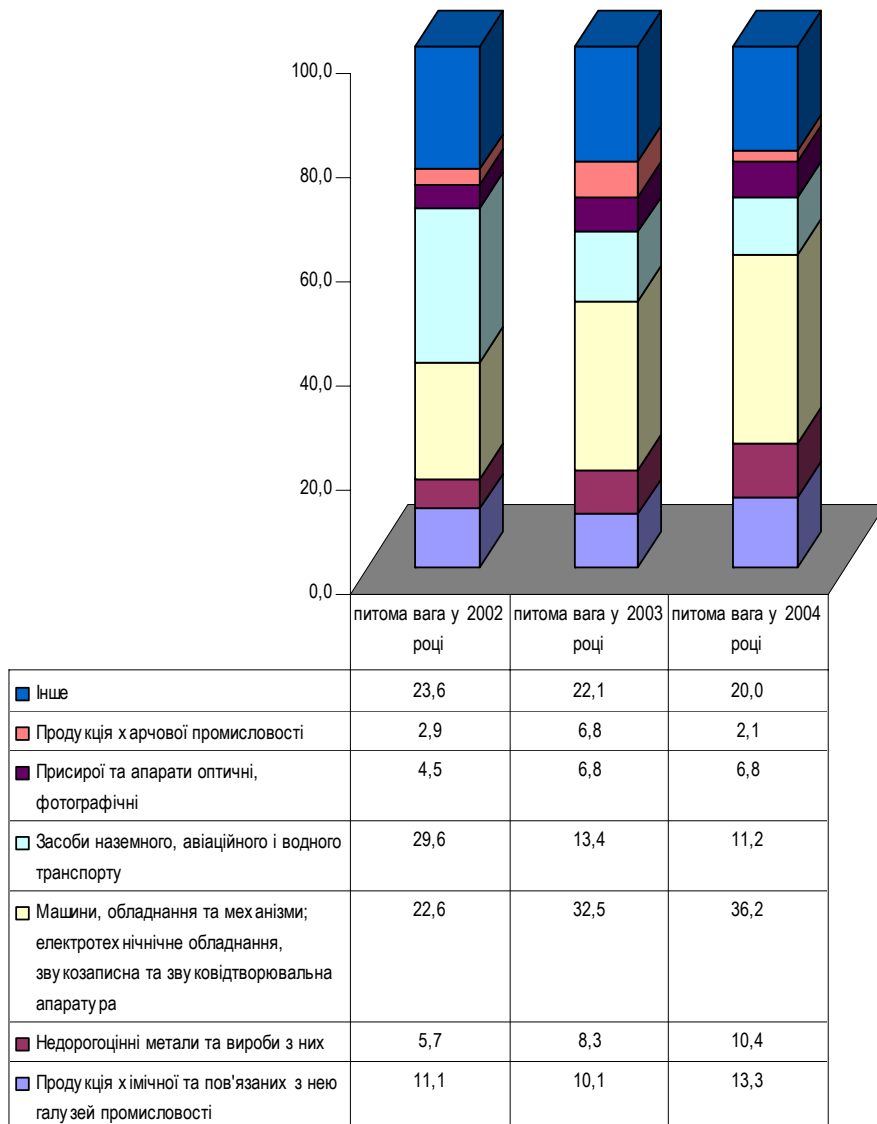
**Рисунок 2.8 Географічна структура товарного імпорту м. Сімферополь протягом 2002-2004 рр., %**

*Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради*

У географічній структурі товарного імпорту м. Сімферополя у 2002-2004 рр. переважали поставки з Російської Федерації (РФ), Німеччини, Італії та США. При цьому, слід зазначити, що у 2003-2004 рр. обсяги товарного імпорту з РФ скорочувались, що відповідно, призводило до зменшення питомої ваги країни у структурі сукупному обсязі товарного імпорту. У 2006 році структурні пропорції товарного імпорту підприємств та організацій м. Сімферополя змінились. Зокрема питома вага поставок з Російської Федерації збільшилась, порівняно з 2004 роком, на 4,4 в.п. – до 18,3% загального обсягу імпорту міста. Питома вага обсягів товарів імпортованих з Німеччини, Італії та Туреччини суттєво не змінилась. При цьому

суттєво збільшився обсяг імпорту з Китаю – з 1,9 млн. дол. у 2004 році до 16,1 млн. дол. США у 2006 році.

Зміни в товарній структурі імпорту м. Сімферополь ілюструє діаграма (Рисунок 2.9):



**Рисунок 2.9 Товарна структура імпорту м. Сімферополь протягом 2002-2004 рр., %**

*Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради*

Як видно з наведених даних, у структурі товарного імпорту підприємств та організацій м. Сімферополя у 2002-2004 рр. найбільша питома вага припадала на продукцію машинобудування, металургії та хімічної промисловості. Таким чином, можна зробити висновок, що для зовнішньої торгівлі товарами м. Сімферополя

характерною є внутрішньогалузева спеціалізація. У 2006 році показники питомої ваги продукції машинобудування та металургії у загальній структурі товарного імпорту підприємств та організацій м. Сімферополя збільшилися до 54,0% та 12,4% відповідно. Натомість питома вага імпорту продукції хімічного агропромислового комплексів зменшилась, відповідно, до 11,0% та 6,3% загального обсягу імпорту.

Основні показники, що характеризують зовнішню торгівлю послугами м. Сімферополь наведено нижче (Таблиця 2.23):

Таблиця 2.23 Зміни структури зовнішньої торгівлі послугами у 2002-2005 році у м. Сімферополь

Показники	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік	Темп росту до 2005 року
Зовнішньоторговельний оборот (послуги), млн. доларів США	21,8	19,9	35,6	36,2	41,6	114,9
<b>Експорт послуг, млн. дол. США</b>	<b>16,8</b>	<b>17,4</b>	<b>27,4</b>	<b>32,5</b>	<b>37,1</b>	<b>114,2</b>
Питома вага експорту в обсязі зовнішньоторговельного обороту послугами, %	77,1	87,4	77,0	89,8	89,2	на 0,6 в.п. менше
<b>Імпорт послуг, млн. дол. США</b>	<b>5,0</b>	<b>2,5</b>	<b>8,2</b>	<b>3,7</b>	<b>4,5</b>	<b>121,6</b>
Питома вага імпорту в обсязі зовнішньоторговельного обороту послугами, %	22,9	12,6	23,0	10,2	10,8	на 0,6 в.п. більше
<b>Сальдо зовнішньоторговельного обороту послугами, млн. доларів США</b>	<b>11,8</b>	<b>14,9</b>	<b>19,2</b>	<b>28,8</b>	<b>32,6</b>	<b>113,2</b>
Коефіцієнт покриття імпорту експортом, од.	3,4	7,0	3,3	8,8	8,2	на 0,6 в.п. менше

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

Незважаючи на те, що обсяг зовнішньоторговельного обороту послугами протягом 2002-2006 рр. майже постійно зростає, його питома вага у структурі загального зовнішньоторговельного обороту в 2006 році (товари+послуги) є невеликою – 18,1%. Експорт послуг у 2002-2006 рр. зростає швидшими темпами, ніж імпорт, відтак сальдо зовнішньоторговельного обороту послугами завжди було позитивним. У зв'язку з тим, що питома вага експорту в структурі зовнішньоторговельного обороту послугами протягом аналізованого періоду була більшою, за питому вагу імпорту, коефіцієнт покриття експорту імпорту у 2002-2006 рр. був високим. Найбільша питома вага у структурі експорту послуг у 2006 році припадала на транспортні послуги та послуги в операціях з нерухомістю відповідно 63,6% та 17,6%.

Протягом 2002-2006 рр. у м. Сімферополь спостерігалось майже постійне збільшення обсягів зовнішньоторговельного товарообороту. У 2006 році обсяг зовнішньоторговельного товарообороту у м. Сімферополь збільшився, порівняно з 2005 роком, на 24,3% та склав 188,5 млн. дол. США, що у розрахунку на одного мешканця складає 520,6 дол. США., або 29,1% середнього показника по країні.

Зовнішньоторговельний товарооборот у м. Сімферополі у 2006 році на 55,4% забезпечувався імпортною складовою. Головним партнерами в експорті підприємств та організацій м. Сімферополь протягом 2002-2004 рр. виступали Російська Федерація, Туреччина та Німеччина. На ці країни у 2004 році припадало відповідно 35,2%; 8,9% та 7,1%. При цьому у 2006 році в географічній структурі товарного експорту сталися зміни. Зокрема питома вага Російської Федерації у структурі товарного експорту підприємств м. Сімферополя у 2006 році збільшилась, порівняно з 2004 роком, на 27,0 в. п. та склала 62,2%. Збільшилися також обсяги товарних поставок у Нідерланди – питома вага країни у структурі загального обсягу товарного експорту склала у 2006 році 8,5%. Зросли також обсяги товарних поставок у Білорусь – питома вага країни у сукупному обсязі товарного експорту у 2006 році склала 3,4%. У структурі товарного експорту м. Сімферополя в 2002-2006 рр. найбільша питома вага припадала на такі товарні групи як: «Машини, обладнання, механізми», а також «Недорогоцінні метали». Визначальними підприємствами-експортерами продукції машинобудування у м. Сімферополі є ВАТ «Машинобудівний завод» Фірма Селма», ВАТ «Підприємство з іноземними інвестиціями «Сімферопольський електротехнічний завод», ВАТ «Завод Фіолент» Дочірнє підприємство «Фіолентмехпласт», Дочірнє підприємство «Фесто виробництво», ВАТ «Сімферополь Сільгоспмаш».

У географічній структурі товарного імпорту м. Сімферополя у 2002-2004 рр. переважали поставки з Російської Федерації (РФ), Німеччини, Італії та США. При цьому, слід зазначити, що у 2003-2004 рр. обсяги товарного імпорту з РФ скорочувались, що відповідно, призводило до зменшення питомої ваги країни в структурі сукупному обсязі товарного імпорту. У 2006 році структурні пропорції товарного імпорту підприємств та організацій м. Сімферополя змінились. Зокрема питома вага поставок з Російської Федерації збільшилась, порівняно з 2004 роком, на 4,4 в. п. – до 18,3% загального обсягу імпорту міста. Питома вага обсягів товарів імпортованих з Німеччини, Італії та Туреччини суттєво не змінилась. При цьому суттєво збільшився обсяг імпорту з Китаю – з 1,9 млн. дол. у 2004 році до 16,1 млн. дол. США у 2006 році.

У структурі товарного імпорту підприємств та організацій м. Сімферополя в 2002-2006 рр. найбільша питома вага припадала на продукцію машинобудування, металургії та хімічної промисловості. Таким, чином, можна зробити висновок, що для зовнішньої торгівлі товарами м. Сімферополя характерною є внутрішньогалузева спеціалізація.

Незважаючи на те, що обсяг зовнішньоторговельного обороту послугами протягом 2002-2006 рр. майже постійно зростав, його питома вага в структурі загального зовнішньоторговельного обороту в 2006 році (товари+послуги) є невеликою – 18,1%.

## 2.4. Невиробничий сектор

### 2.4.1. Торгівля і громадське харчування

Головним показником, який характеризує стан торговельної мережі і сфери громадського харчування міста Сімферополь, є обсяг роздрібного товарообороту. Постійне підвищення рівня середньої заробітної плати сприяло сталому зростанню обсягу роздрібного товарообороту торговельної мережі протягом 2002-2006 рр.

Динаміку основних показників, які характеризують сферу роздрібного товарообороту, наведено нижче.

Таблиця 2.24. Роздрібний товарооборот в м. Сімферополь за 2002-2006 рр.

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Роздрібний товарообіг, всього, млн. грн.	519,7	698,3	1 047,0	1 570,0	2 256,0
Темпи росту роздрібного товарообігу в м Сімферополь до попереднього року, %	н/д	134,4	149,9	150,0	143,7
Темпи росту роздрібного товарообігу в країні до попереднього року, %	114,8	120,5	120,0	123,0	125,3
Роздрібний товарообіг у розрахунку на 1 мешканця в м. Сімферополь, гривень	1 427,7	1 921,0	2 884,3	4 327,5	6 230,3
Роздрібний товарообіг у розрахунку на 1 мешканця в країні, гривень	816,8	1 027,1	1 390,4	1 958,3	2 651,2
Питома вага товарообороту міста в товарообороті АРК., %	39,1	41,2	43,3	45,6	46,2

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

Як видно з наведених даних, темпи росту обсягів роздрібного товарообороту в м. Сімферополі протягом 2002-2006 рр. були вищими, ніж у середньому по країні. У 2006 році обсяг роздрібного товарообороту збільшився на 43,7%, порівняно з 2005 роком, та склав 6 230,3 грн., що у розрахунку на одного мешканця у 2,3 рази перевищив середній рівень по країні.

Мережа об'єктів торгівлі в 2002-2006 рр. теж постійно розширювалась (Таблиця 2.25).

Таблиця 2.25 Торгівельна мережа та обсяги реалізації платних послуг у м. Сімферополі у 2002-2006 рр.

Показник	2002 р.	2003 р.	2004 р.	2005 р.	2006 р.
Кількість об'єктів торгівлі, од.	2 606	2 816	2 976	3 145	3 304
у тому числі фірмова торгова мережа, од.	81	126	172	190	230
Загальна торгова площа підприємств, тис. кв. м.	251,1	259,6	267,9	281,2	289,3
Кількість посадкових місць у закладах ресторанного господарства, тис. од.	28,1	28,7	30,4	31,2	31,9
Обсяг послуг, реалізованих населенню, млн. грн.	547,1	664,9	781,3	1 002,7	1 339,6
Темп росту до попереднього періоду, %	114,5	121,5	117,5	128,3	133,6
Обсяг послуг реалізованих у розрахунку на одного мешканця, грн.	1 503,0	1 829,2	2 150,6	2 763,8	3 699,5
Кількість об'єктів побутового обслуговування у сфері послуг	496,0	589,0	740,0	860,0	880,0

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради



Порівняно з 2005 роком, мережа об'єктів роздрібної торгівлі у м. Сімферополі розширилась у 2006 році на 159 об'єктів, при цьому у місті відкрилось 40 об'єктів фірмової торгової мережі. Зокрема протягом 2006 року та січня-березня 2007 року у місті відкрито такі фірмові об'єкти таких підприємств як: ВАТ«Криммолоко», фірма «Дружба народів Нова», м'ясокомбінат «Дружба народів», Ковбасні цехи «Антико», «Столичні ковбаси», Винзавод «Діоніс» та ін. Слід зазначити, що у II півріччі 2007-2008 рр. у місті заплановано відкриття супермаркетів «Велика кишеня», «Нова лінія», «Фуршет», «Метро» та ін. Виконавчим комітетом Сімферопольської міської ради визначена стратегія спорудження великих супермаркетів та оптових ринків на околицях міста.

У місті функціонує 36 ринків. Міська влада приділяє значну увагу боротьбі зі стихійною торгівлею. Зокрема з метою створення конкуренції стихійній торгівлі Виконавчий комітет міської ради уклав угоду з Асоціацією фермерів та землевласників АР Крим, предметом якої є реалізація сільськогосподарських товарів в житлових мікрорайонах міста. Зокрема протягом 2007 року на виконання зазначеної угоди у місті було проведено 23 ярмарки.

Обсяг послуг реалізованих населенню м. Сімферополя у 2006 році збільшився, порівняно з попереднім роком на 33,6% та склав 1 339,6 млн. грн. Протягом 2006 року в місті було відкрито 20 об'єктів побутового обслуговування.

Головним показником, який характеризує стан торговельної мережі і сфери громадського харчування міста Сімферополь, є обсяг роздрібного товарообороту. Постійне підвищення рівня середньої заробітної плати сприяло сталому зростанню обсягу роздрібного товарообороту торговельної мережі протягом 2002-2006 рр. У 2006 році обсяг роздрібного товарообороту збільшився на 43,7%, порівняно з 2005 роком, та склав 6 230,3 грн., що у розрахунку на одного мешканця у 2,3 рази перевищив середній рівень по країні.

Порівняно з 2005 роком, мережа об'єктів роздрібної торгівлі у м. Сімферополі розширилась у 2006 році на 159 об'єктів, при цьому у місті відкрилось 40 об'єктів фірмової торгової мережі. Зокрема протягом 2006 року та січня-березня 2007 року у місті відкрито такі фірмові об'єкти таких підприємств як: ВАТ«Криммолоко», фірма «Дружба народів Нова», м'ясокомбінат «Дружба народів», Ковбасні цехи «Антико», «Столичні ковбаси», Винзавод «Діоніс» та ін. Слід зазначити, що у II півріччі 2007-2008 рр. у місті заплановано відкриття супермаркетів «Велика кишеня», «Нова лінія», «Фуршет», «Метро» та ін. Виконавчим комітетом Сімферопольської міської ради визначена стратегія спорудження великих супермаркетів та оптових ринків на околицях міста.

Обсяг послуг реалізованих населенню м. Сімферополя у 2006 році збільшився, порівняно з попереднім роком на 33,6% та склав 1 339,6 млн. грн. Протягом 2006 року в місті було відкрито 20 об'єктів побутового обслуговування.

## 2.4.2. Житлово-комунальне господарство міста

Загальна площа житлового фонду м. Сімферополя складає 7 236,1 тис. кв. м., у тому числі площа житлового фонду комунальної власності складає 3 934,4 тис. кв. м.

Підприємствами, які надають житлово-комунальні послуги є такі: Житлово-експлуатаційні об'єднання, АТ «Кримтеплокомуненерго», Сімферопольське виробниче підприємство водопровідного-каналізаційного господарства, ВАТ «Кримгаз», ВАТ «Крименерго», Сімферопольська ТЕЦ ДП «Кримські генеруючі системи».

Обслуговування житлового фонду в Центральному районі м. Сімферополя здійснює КП Житлово-експлуатаційне об'єднання Центрального району. На балансі підприємства знаходиться 1 093 будинки. Протягом 2005-2006 рр. відшкодування з міського бюджету тарифів на послуги підприємства не здійснювалось. У 2006 році обсяг простроченої заборгованості населення за послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій зменшився, порівняно з 2005 роком, на 5,3% та станом на 01.01.2007 року склав 44,2 тис. грн. Тарифи на послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій протягом 2004-2006 рр. змінювались тричі та збільшилися в 2,6 рази (для будинків з ліфтами) та у 2,2 рази (для будинків без ліфтів). При цьому діючі тарифи в будинках з ліфтами відшкодовують собівартість послуг на 55,6%, тарифи в будинках без ліфтів – на 58,1%. При цьому ступінь проплати населення за послуги з утримання будинків та при будинкових територій у Центральному районі м. Сімферополя у 2006 році був низьким – 38,3%. У I кварталі 2007 року вказаний показник знизився до 37%.

Обслуговування житлового фонду у Залізничному районі м. Сімферополя здійснює КП Житлово-експлуатаційне об'єднання Залізничного району. На балансі підприємства знаходиться 755 жилих будинків загальною площею 1 099,6 тис. кв.м. Фізичний знос переважної більшості будинків складає 21-40%. У 2005 році фактичний обсяг відшкодування з міського бюджету різниці в тарифах на послуги з утримання будинків склав 140,0 тис. грн. Крім цього, 12,5 тис. грн. було передано підприємству для фінансування передачі відомчого житлового фонду. Порівняно з 2005 роком, обсяг простроченої заборгованості населення за послуги з утримання будинків у Залізничному районі м. Сімферополя збільшився на 32,5% та станом на 01.01.2007 року склав 297,9 тис. грн. Ступінь покриття тарифами собівартості послуг, які надає КП ЖЕО Залізничного району зменшився у 2006 році на 8,4 в. п. та склав 62,1%. Рівень проплати населення за послуги з утримання будинків та прибудинкових територій у Залізничному районі міста у 2006 році був вищим, ніж у Центральному районі, на 30,8 в. п. та становив 69,1% від суми нарахування.

Обслуговування житлового фонду у Київському районі м. Сімферополя здійснює КП Житлово-експлуатаційне об'єднання Київського району. На балансі підприємства знаходиться 1 204 житлові будинки. Протягом 2005-2006 рр. відшкодування з міського бюджету різниці в тарифах на послуги, що надає підприємство не відбувалось. На відміну від Центрального та Залізничного районів

м. Сімферополя, у Київському районі м. Сімферополя прострочена заборгованість населення за послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій станом на 01.01.2007 р. відсутня. Ступінь покриття тарифами собівартості послуг з утримання будинків у Київському районі м. Сімферополя у 2006 році складав для будинків з ліфтами та без ліфтів 71,0% та 58,0% відповідно. Слід зазначити, що ступінь проплати населення за послуги з утримання будинків у Київському районі міста Сімферополь у 2006 році був високим – 99,4%.

**Таблиця 2.26. Основні показники, які характеризують житлово-комунальне господарство у Сімферополя у розрізі районів міста**

Показники	Центральний район	Залізничний район	Київський район
Обсяг простроченої заборгованості населення за спожиті послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій станом на 01.01.2007 року, тис. грн.	44,2	297,9	Відсутня
Ступінь покриття тарифами собівартості послуг з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій у 2006 році, %	-	62,1	-
будинки з ліфтами	55,6	-	71,0
будинки без ліфтів	58,1	-	58,0
Ступінь проплати населення за послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій у 2006 році, %	38,3	69,1	99,4

*Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради*

Централізоване водопостачання та водовідведення в м. Сімферополь забезпечує Сімферопольське Виробниче підприємство водопровідно-каналізаційного господарства (СВПВКС). Заборгованість бюджету міста перед СВПВКС, яка утворилась протягом 2005-2006 років через різницю в тарифах на послуги з водопостачання та водовідведення складає 2 004,2 тис. грн. При цьому фактично відшкодований обсяг заборгованості становить 563,3 тис. грн. Станом на 01.01.2007 р. прострочена заборгованість населення за спожиті послуги з водопостачання та водовідведення відсутня. При цьому обсяг поточної заборгованості у 2006 році зменшився на 6,0%, порівняно з 2005 роком і станом на 01.01.2007 року склав 4 231,2 тис. грн. Рішенням Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради від 23.10.2006 р. № 1889 плановий показник відшкодування тарифами собівартості послуг з водопостачання та водовідведення, які надаються населенню затверджений на рівні 60%. З 01.12.2006 року встановлені тарифи на послуги з водопостачання та водовідведення, які відшкодовують собівартість робіт на 69,5% та 67,3% відповідно. Варто відзначити високий рівень проплати населення за послуги з водопостачання та водовідведення, який у 2006 році склав 102,5%.

Газопостачання у м. Сімферополі здійснює ВАТ «Кримгаз». Рівень проплати населення за послуги з газопостачання у 2006 році склав 93,7%.

Для житлово-комунального господарства м. Сімферополь характерна низка проблем, в цілому типових для переважної більшості міст України. Сюди, передусім, відноситься знос основних засобів, в тому числі інженерних мереж будинків, та відсутність у необхідних обсягах коштів для їх оновлення. Протягом

останніх років обсяги капітального ремонту житла виконуються на рівні 8-12% від нормативних.

Ресурс міського полігону твердих побутових відходів є наразі вичерпаним. Слід зазначити, що у м. Сімферополь створене Українсько-Словацьке підприємство, до сфери діяльності якого, серед іншого, буде також входити сортування та утилізація сміття.

У 2006 році обсяг простроченої заборгованості населення у Центральному районі міста за послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій зменшився, порівняно з 2005 роком, на 5,3% та станом на 01.01.2007 р. склав 44,2 тис. грн. Тарифи на послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій протягом 2004-2006 рр. змінювались тричі та збільшилися в 2,6 рази (для будинків з ліфтами) та у 2,2 рази (для будинків без ліфтів). При цьому діючі тарифи у будинках з ліфтами відшкодовують собівартість послуг на 55,6%, тарифи в будинках без ліфтів – на 58,1%. При цьому ступінь проплати населення за послуги з утримання будинків та прибудинкових територій у Центральному районі м. Сімферополя у 2006 році був низьким - 38,3%. У I кварталі 2007 року вказаний показник знизився до 37%.

Порівняно з 2005 роком, обсяг простроченої заборгованості населення за послуги з утримання будинків у Залізничному районі м. Сімферополя збільшився на 32,5% та станом на 01.01.2007 року склав 297,9 тис. грн. Ступінь покриття тарифами собівартості послуг з утримання будинків та прибудинкових територій у Залізничному районі м. Сімферополя у 2006 році на 8,4 в.п. та склав 62,1%. Рівень проплати населення за послуги з утримання будинків та прибудинкових територій у Залізничному районі міста у 2006 році був вищим, ніж у Центральному районі на 30,8 в.п. та становив 69,1% від суми нарахування.

На відміну від Центрального та Залізничного районів м. Сімферополя, у Київському районі м. Сімферополя прострочена заборгованість населення за послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій станом на 01.01.2007 року відсутня. Ступінь покриття тарифами собівартості послуг з утримання будинків у Київському районі м. Сімферополя у 2006 році складав для будинків з ліфтами та без ліфтів 71,0% та 58,0% відповідно. Слід зазначити, що ступінь проплати населення за послуги з утримання будинків у Київському районі міста Сімферополь у 2006 році був високим – 99,4%.

Станом на 01.01.2007 р. прострочена заборгованість населення за спожиті послуги з водопостачання та водовідведення відсутня. При цьому обсяг поточної заборгованості у 2006 році зменшився на 6,0%, порівняно з 2005 роком і станом на 01.01.2007 р. склав 4 231,2 тис. грн. З 01.12.2006 року встановлені тарифи на послуги з водопостачання та водовідведення, які відшкодовують собівартість робіт на 69,5% та 67,3% відповідно. Варто відзначити високий рівень проплати населення за послуги з водопостачання та водовідведення, який у 2006 році склав 102,5%.

Газопостачання у м. Сімферополі здійснює ВАТ «Кримгаз». Рівень проплати населення за послуги з газопостачання у 2006 році склав 93,7%.

Для житлово-комунального господарства м. Сімферополь характерна низка проблем, в цілому типових для переважної більшості міст України. Сюди, передусім, відноситься знос основних засобів, в тому числі інженерних мереж будинків, та відсутність у необхідних обсягах коштів для їх оновлення. Протягом останніх років обсяги капітального ремонту житла виконуються на рівні 8-12% від нормативних.

### 3. КОМУНАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ МІСТА

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших нормативно-правових актів територіальним громадам сіл, селищ, міст, районів у містах належить право комунальної власності на такі об'єкти:

- рухоме і нерухоме майно;
- доходи місцевих бюджетів та інші кошти;
- земля та природні ресурси;
- комунальні підприємства;
- частки власності у майні приватизованих підприємств;
- житловий фонд та нежитлові приміщення;
- заклади культури, освіти, спорту, охорони здоров'я, науки, соціального обслуговування;
- інше комунальне майно і майнові права, рухомі та нерухомі об'єкти, визначені відповідно до закону як об'єкти права комунальної власності, а також кошти, отримані від їх відчуження.

Сімферопольська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. За рішенням ради виконуються усі майнові операції, у тому числі об'єкти права комунальної власності можуть передаватися у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам, надаватися в оренду, продаватися та купуватися, використовуватися як застава. Міська рада вирішує також питання відчуження об'єктів права комунальної власності та визначає доцільність, порядок та умови відчуження. Доходи від відчуження об'єктів права комунальної власності зараховуються до місцевого бюджету і спрямовуються на фінансування заходів, передбачених бюджетом розвитку.

#### ***3.1. Нерухоме майно, що перебуває в комунальній власності***

З метою наповнення бюджету розвитку, за рахунок якого здійснюються капітальні вкладення місцевого бюджету, місто щорічно виставляє на приватизацію майно, яке перебуває в комунальній власності. Перелік об'єктів комунальної власності міста, що підлягають приватизації, затверджується рішенням міської ради. При цьому, визначення ціни об'єкта здійснюється за методикою оцінки вартості майна, затвердженої Кабінетом Міністрів України.

У комунальній власності міста станом на 10.01.2007 р. перебувало 338 об'єктів комунальної власності. Балансова вартість об'єктів комунальної власності міста станом на 01.01.2007 р. складала 3 315,5 млн. грн., знос об'єктів комунальної власності – 1 547,3 тис. грн. Протягом 2002-2006 рр. Фондом комунального майна Сімферопольської міської ради було приватизовано 416 об'єктів. Загальна площа приватизованих об'єктів у 2005-2006 роках складає 41 047,6 кв. м. Сукупний обсяг надходжень до бюджету міста від приватизації об'єктів комунальної власності протягом 2002-2006 рр. складає 60,4 млн. грн.:

- 2002 рік – 4,5 млн. грн. (приватизовано 56 об'єктів, з них 11 – через аукціон);
- 2003 рік – 5,7 млн. грн. (приватизовано 81 об'єкт, з них 15 – через аукціон);
- 2004 рік – 13,6 млн. грн. (приватизовано 101 об'єкт, з них 4 – через аукціон);
- 2005 рік – 19,9 млн. грн. (приватизовано 100 об'єктів, загальною площею 26,1 тис. кв. м. з них 4 – через аукціон);
- 2006 рік – 16,7 млн. грн. (приватизовано 78 об'єктів, загальною площею 14,9 тис. кв. м., з них 2 – через аукціон).

Загалом, протягом 2002-2006 рр. у м. Сімферополь було проведено 7 аукціонів з продажу об'єктів комунальної власності.

Як видно з наведених даних, протягом 2002-2005 рр. обсяг надходжень до бюджету міста від продажу об'єктів комунальної власності щорічно збільшувався, переважно за рахунок збільшення кількості приватизованих об'єктів. У 2006 році обсяг надходжень від приватизації об'єктів комунальної власності зменшився, порівняно з 2005 роком, на 26,0%, що пов'язано зі зменшенням кількості приватизованих об'єктів. За оцінками представників міської влади, у разі необхідності, до бюджету розвитку міста протягом 2007-2010 рр. може бути закумульовано 40,0 млн. грн. від продажу об'єктів комунальної власності.

У 2006 році у оренді знаходилось 170 об'єктів комунальної власності загальною площею 37,5 тис. кв. м. Ставки орендної плати за користування об'єктами комунальної власності протягом 2002-2006 років не змінювались. Слід зазначити, що з 1 червня 2007 року у м. Сімферополь були переглянуті та, відповідно, підвищені ставки орендної плати за використання об'єктів комунальної власності, що мало наслідком перевиконання на 13,3% у I півріччі 2007 року затвердженого на 2007 рік з урахуванням змін плану за надходженням плати за оренду цілісних майнових комплексів.

### **3.2. Земельні ресурси**

Загальна площа земель, які знаходяться в адміністративних межах адміністративно-територіальних одиниць м. Сімферополя складає 10 741 га (Таблиця 3.1).

Таблиця 3.1 Структура земельних угідь м. Сімферополь по категоріям земель, га

Номер п/п	Назва земель по категоріям	На 01.01.2006 р.	На 01.01.2007 р.
1.	Сільськогосподарські підприємства	498,1	490,7
2.	Громадяни, яким надані землі у власність чи користування	2 936,6	2 961,2
3.	Установи, заклади, організації	2 031,1	2 068,4
4.	Промисловість та інші підприємства	1 210,8	1 204,0
5.	Підприємства та організацій транспорту та зв'язку	1 067,7	1 052,0
6.	Міністерство оборони, учбові заклади оборони	334,8	337,6
7.	Рекреація, всього, у тому числі	42,6	42,6
	Природоохоронного призначення	42,6	42,6
8.	Лісгосподарські угіддя	679,7	678,1
9.	Водогосподарські підприємства	365,3	365,4
10.	Спільні підприємства за участю українських та іноземних інвесторів	6,5	6,5
11.	Підприємства іноземних інвесторів	5,4	7,7
12.	Загальна площа не наданих земель, всього у тому числі	1 562,4	1 527
12.1	Землі не надані, з них – запас	172,1	142,8
12.2	Землі загального користування	1 390,6	1 383,9
	Землі, що знаходяться в оренді	105,1	270,5
	<b>Загальна площа земель</b>	<b>10 741</b>	<b>10 741</b>

Джерело: Комітет по управлінню земельними ресурсами Сімферопольської міської ради

Структура земельного фонду за категоріями у 2006 році дещо змінилась, порівняно з 2005 роком. Передусім, слід зазначити, збільшення площі земель, що знаходяться у оренді – з 105,1 га станом на 01.01.2006 р. до 270,5 га станом на 01.01.2007 р. Відповідно, це мало наслідком збільшення на 28,4% у 2006 році, порівняно з попереднім бюджетним періодом обсягу надходжень до бюджету міста орендної плати за землю. При цьому слід зазначити, що станом на 1 серпня 2007 року площа земель, що знаходиться в оренді складає 384,7 га. У І півріччі 2007 року до бюджету міста надійшло орендної плати за землю загальним обсягом 3 080,2 тис. грн.

Структура земельного фонду м. Сімферополь за угіддями має такий вигляд (Таблиця 3.2)



Таблиця 3.2 Структура земельного фонду м. Сімферополь за угіддями, га

Номер п/п	Назва угідь	На 01.01.2006 р.	На 01.01.2007 р.
1	Сільськогосподарських земель – всього, у тому числі	2 718,8	2 697,9
1.1	Рілля	1 117,7	1 106,7
1.2	Багаторічні насадження	962,4	967,9
1.3	Пасовища	564,1	561,3
1.4	Землі в стадії меліоративного будівництва	12,2	0,83
1.5	Інші	62,4	61,17
2.	Ліси та інші лісовкриті площі – всього	718,6	717,16
2.1	В т. ч. лісні землі, з них	668,6	667,15
2.1.1	Покриті лісною рослинністю, з них	639,6	638,94
2.1.2	Не покриті лісною рослинністю	10,0	9,22
2.1.3	Інші лісні землі	19,0	19,0
2.2	Чагарники	50,0	50,0
3.	Землі під забудовою – всього, у тому числі:	6 698,4	6 726,26
3.1	Під житловою забудовою	2 012,9	2 020,62
3.2	Землі промисловості	1 000,5	987,32
3.3	Під відкритими розробками	81,0	81,0
3.4	Землі комерційного призначення	333,7	363,4
3.5	Суспільного призначення	64,5	62,58
3.6	Змішаного призначення	64,5	62,58
3.7	Землі для транспорту та зв'язку	628,8	613,5
3.8	Землі технічної інфраструктури	133,5	135,23
3.9	Землі, які використовуються для відпочинку та ін., відкриті землі – з них	1 760,4	1 776,08
3.9.1	Зелені насадження загального користування	408,2	403,21
3.9.2	Землі зайняті поточним будівництвом	107,9	120,96
3.9.3	Землі, відведені під будівництво, яке не розпочалося	50,3	59,74
3.9.4	Вулиці, площі, набережні	954,0	952,16
3.9.5	кладовища	187,0	187,0
3.9.6	Інші	53	59,7
4	Відкриті землі без рослинного покриву, або з незначним рослинним покривом, всього	417,0	417,0
5	Під водою	417,0	417,0
	<b>Всього</b>	<b>10 741,0</b>	<b>10,741</b>

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

Площа земель несільськогосподарського призначення, проданих у власність за 2003-2006 рр., складає 1,4798 га. Протягом вказаного періоду було укладено 13 договорів купівлі-продажу земельних ділянок. Обсяг надходжень до бюджету міста від продажу землі протягом 2004-2006 рр. складає 1 020,3 тис. грн. у тому числі:

- 2004 рік – 271,7 тис. грн.;

- 2005 рік – 748,6 тис. грн.;
- 2006 рік – 0,0 грн.

Слід зазначити, що затверджений на 2006 рік обсяг надходжень від проваджу землі склав 500,0 тис. грн. При цьому склад контрольної комісії з питань приватизації земельних ділянок несільськогосподарського призначення, а також перелік самих ділянок був затверджений рішенням міської ради лише у кінці 2006 року. Відтак, у зв'язку з тривалою процедурою оформлення договірної документації, щодо купівлі-продажу земельних ділянок, оплата за їх придбання у 2006 році не була проведена.

Міська влада активно використовує земельні активи для наповнення загального фонду бюджету міста, про що свідчить щорічне збільшення обсягу надходжень від плати за землю. Зокрема у 2006 році виконаний обсяг надходжень до бюджету міста плати за землю збільшився, проти відповідного показника 2005 року на 16,1% та склав 12,8 млн. грн. Найбільша питома вага (56,3%) у структурі плати за землю у 2006 році припадала на земельний податок з юридичних осіб. Затверджений на 2006 рік з урахуванням змін план за надходженнями плати за землю було виконано на 98,4%. Серед іншого, це пояснюється наявністю недоїмки до місцевого бюджету з плати за землю, незважаючи на те, що її обсяг у 2006 році зменшився на 8,0%, порівняно з 2005 роком, та станом на 01.01.2007 року склав 646,4 тис. грн. Слід зазначити, що основна сума недоїмки припадає на земельний податок з юридичних осіб – 633,4 тис. грн., або 98,0% загального обсягу.

Слід зазначити, що у рамках програми земельної реформи у м. Сімферополь, затвердженої рішенням міської ради, у місті проводиться інвентаризація земельного фонду. Наразі про інвентаризовано 4,5% земельного фонду міста.

## 4. БЮДЖЕТ МІСТА

### 4.1. Бюджетна система України

Засади бюджетної системи України, її структура, принципи, правові основи функціонування, основи бюджетного процесу і міжбюджетних відносин та відповідальність за порушення бюджетного законодавства визначені Бюджетним Кодексом України. Окрім Бюджетного Кодексу нормативно-правовими актами, які регулюють бюджетні відносини, є:

- Конституція України – основний закон України, у якому визначені базові поняття бюджету, бюджетної системи держави, повноваження та функції органів влади в частині бюджетних відносин на всіх рівнях;
- Закон про Державний бюджет України – документ, у якому розподіляються доходи та видатки держави на суспільні потреби, розмір та цільове спрямування цих видатків, а також розподіляються доходи та видатки між Державою та адміністративно-територіальними одиницями;
- інші закони, які регулюють бюджетні правовідносини, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів та розгляду звітів про виконання бюджету, а також контролю за виконанням бюджету;
- нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України, прийняті на базі і з метою виконання Бюджетного Кодексу та інших законів України, які регулюють бюджетні відносини;
- нормативно-правові акти центральних органів виконавчої влади, прийняті на базі та з метою виконання Бюджетного Кодексу, інших законів України, які регулюють бюджетні відносини;
- рішення органів місцевого самоврядування, прийняті у відповідності з Бюджетним Кодексом та нормативно-правовими актами, які регулюють бюджетні відносини;
- нормативно-правові акти, які регулюють податкове законодавство та опосередковано впливають на бюджетні відносини.

Бюджетна система України є сукупністю Державного бюджету та місцевих бюджетів, яка побудована з урахуванням економічних відносин, державного та адміністративно-територіальних устроїв і врегульована нормами права. Місцевими бюджетами визнаються бюджет Автономної республіки Крим, обласні, районні бюджети, бюджети районів у містах та бюджети місцевого самоврядування.

Бюджет м. Сімферополь є бюджетом місцевого самоврядування.

#### 4.1.1. Бюджетні відносини між державою та місцевими органами управління

Відповідно до Бюджетного кодексу, держава несе відповідальність за всі видатки загальнонаціонального масштабу, а саме видатки на державне управління, законодавчу, судову та виконавчу владу, міжнародну діяльність, фундаментальні та прикладні дослідження, національну оборону, правоохоронну діяльність та інші програми, які мають виключно державне значення. Міська рада здійснює управління значною частиною видатків у соціальних сферах.

Чинним законодавством передбачено, що для виконання делегованих повноважень за місцевими радами закріплюється ряд загальнодержавних податків та зборів, включаючи такі, як податок на доходи фізичних осіб, плата за землю, плата за видачу ліцензій та сертифікатів, податок на прибуток підприємств, які перебувають у комунальній власності, місцеві податки та збори, тощо. Бюджетний кодекс передбачає, що надходження від певних загальнодержавних податків, отриманих у рамках юрисдикції місцевої ради, розподіляються між Державним бюджетом, обласним бюджетом та місцевим бюджетом або повністю залишаються в місцевому бюджеті.

Крім цього, існують міжбюджетні трансферти з Державного бюджету в місцевий бюджет. Міжбюджетні трансферти представлені у формі дотацій (дотації вирівнювання, інші дотації) або різноманітних цільових субвенцій. Дотації вирівнювання є особливістю бюджетної системи України, за допомогою яких держава надає кошти бюджетам певних регіонів та міст України, планові надходження яких є недостатніми для фінансування необхідних витрат у відповідному бюджетному році. Субвенції з Державного бюджету зараховуються безпосередньо в місцевий бюджет на визначені цілі з попередньо визначеними строками та умовами використання.

При формуванні Міністерством фінансів України прогнозних показників місцевих бюджетів за доходами і видатками, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів на відповідний рік, у разі перевищення прогнозного обсягу доходів над розрахунковим обсягом видатків місцевого бюджету, установлюється обсяг коштів, що підлягає передачі з бюджету міста до Державного бюджету.

Також, згідно з Бюджетним кодексом, для покриття касових розривів, що виникають під час виконання загального фонду місцевого бюджету, а саме пов'язаних із забезпеченням фінансування захищених статей видатків, місцева рада, або місцева державна адміністрація за рішенням місцевої ради, може отримувати короткотермінові позички у фінансово-кредитних установах на термін до трьох місяців. Крім того, відповідно до нормативних актів Державного казначейства України, які розробляються щорічно на виконання Законів України про Державний бюджет на відповідний рік, місцевий бюджет може отримувати короткотермінові позички на договірних умовах з єдиного казначейського рахунку без нарахування відсотків за користування цими коштами.

Слід зазначити, що, у 2003-2006 рр., внаслідок випереджаючого зростання доходної частини загального фонду місцевого бюджету над видатковою, місто Сімферополь сплачувало вилучення до Державного бюджету.

#### 4.1.2. Бюджетний процес

Згідно з Бюджетним Кодексом (глави 12), бюджетний процес складається з таких стадій:

Міністерство фінансів України доводить виконавчому комітету особливості складання розрахунків до проекту бюджету на наступний бюджетний період.

Виконавчий комітет зобов'язаний надати необхідну інформацію Міністерству фінансів України - для проведення розрахунків обсягів міжбюджетних трансфертів і інших показників, Верховній Раді України - для перевірки вірогідності цих розрахунків.

Згідно з типовою формою бюджетних запитів, визначеною Міністерством фінансів України, місцеве фінансове управління розробляє та доводить до головних розпорядників бюджетних коштів інструкції з підготовки бюджетних запитів.

Головні розпорядники бюджетних коштів організують розробку бюджетних запитів для подання місцевому фінансовому управлінню у встановлений термін та порядок. Головні розпорядники бюджетних коштів несуть відповідальність за своєчасність, вірогідність та зміст поданих місцевому фінансовому органу бюджетних запитів, які мають містити всю інформацію, необхідну для аналізу показників проекту місцевого бюджету, згідно з вимогами місцевого фінансового органу.

Фінансове управління на будь-якому етапі складання й розгляду проекту бюджету проводить аналіз бюджетних запитів, поданих головними розпорядниками бюджетних коштів, з точки зору його відповідності меті, пріоритетності, а також дієвості й ефективності використання бюджетних засобів. На основі результатів аналізу, начальник фінансового управління приймає рішення щодо включення бюджетного запиту до пропозиції проекту місцевого бюджету перед поданням його на розгляд.

Після схвалення Кабінетом Міністрів України проекту Закону про Державний бюджет України Міністерство фінансів України доводить виконавчому комітету міста розрахунки прогнозних обсягів міжбюджетних трансфертів, методику їх визначення та інші показники, необхідні для складання проекту бюджету, а також пропозиції щодо форми проекту рішення про бюджет (типова форма рішення).

У тижневий термін після ухвалення закону про Державний бюджет України в другому читанні Кабінет Міністрів України доводить виконавчому комітету міста положення та показники міжбюджетних відносин (обсяги міжбюджетних трансфертів і текстові статті, що визначають особливості міжбюджетних відносин на наступний бюджетний період), які були проголосовані Верховною Радою

України при прийнятті проекту Закону про Державний бюджет України в другому читанні.

На підставі інформації, а також відповідних даних управлінь та служб, місцеве фінансове управління готує проект рішення про бюджет міста, який надалі виноситься на сесію міської ради.

Міська рада при затвердженні бюджету повинна враховувати обсяги міжбюджетних трансфертів та інші положення, що були затверджені Верховною Радою України при прийнятті проекту Закону про Державний бюджет України в другому читанні.

Міський бюджет на наступний бюджетний період затверджується відповідними рішеннями міської ради не пізніше ніж у двотижневий термін після офіційного опублікування Закону про Державний бюджет України.

Фінансове управління міської ради здійснює загальну організацію та управління виконання бюджету, координує діяльність учасників бюджетного процесу з питань виконання бюджету.

Казначейське обслуговування бюджету здійснюється відділенням українського державного казначейства.

Бюджет виконується за розписом, що затверджується начальником фінансового управління (до затвердження розпису затверджується тимчасовий розпис на відповідний період). Начальник фінансового управління протягом бюджетного періоду забезпечує відповідність розпису бюджету встановленим бюджетним призначенням.

Фінансове управління в процесі виконання місцевого бюджету за доходами здійснює прогнозування та аналіз доходів бюджету.

Податки, збори (обов'язкові платежі) та інші доходи бюджету зараховуються безпосередньо на рахунок бюджету, відкритий у відділенні Державного казначейства, і не можуть акумулюватися на рахунках органів стягнення. Органи стягнення забезпечують своєчасне та в повному обсязі надходження до місцевих бюджетів податків та зборів (обов'язкових платежів) та інших доходів відповідно до законодавства.

Стадіями виконання бюджету міста за видатками визнаються: встановлення бюджетних асигнувань розпорядникам бюджетних коштів на основі затвердженого бюджетного розпису; затвердження кошторисів розпорядникам бюджетних коштів; взяття бюджетних зобов'язань; отримання товарів, робіт, послуг; здійснення платежів; використання товарів, робіт та послуг на виконання бюджетних програм. Державне казначейство України здійснює контроль за відповідністю кошторисів розпорядників бюджетних коштів розпису бюджету.

Рішення про внесення змін до Рішення про бюджет приймається міською радою за поданням офіційного висновку фінансового управління про обсяг вільного залишку бюджетних коштів, перевиконання або недовиконання доходної частини загального

фонду бюджету. Факт перевиконання доходної частини загального фонду бюджету визнається за підсумками першого півріччя та наступних звітних періодів поточного бюджетного періоду на підставі офіційних висновків фінансового управління за умови перевищення доходів загального фонду бюджету (без урахування міжбюджетних трансфертів), врахованих у розписі бюджету на відповідний період, не менш ніж на 5 відсотків. Факт недоотримання доходів загального фонду місцевого бюджету визнається на підставі офіційних висновків фінансового управління за підсумками квартального звіту при недоотриманні доходів загального фонду бюджету, врахованих у розписі бюджету на відповідний період, більше ніж на 15 відсотків.

Рішення про внесення змін до рішення про місцевий бюджет можуть бути також ухвалені міською радою з урахуванням положень статті 52 Бюджетного Кодексу (у випадку виникнення відхилень оцінки прогнозу макропоказників соціального та економічного розвитку України та надходжень у бюджет від прогнозу, врахованого при затвердженні Державного бюджету) і в разі настання інших випадків, передбачених Бюджетним Кодексом.

Після введення в дію Закону про Державний бюджет України радам забороняється приймати рішення, що призводять до виникнення нових бюджетних зобов'язань відповідних бюджетів, які не забезпечені бюджетними асигнуваннями, без визначення джерел засобів, виділених Державою для виконання цих зобов'язань.

Якщо до початку нового бюджетного періоду не прийнято відповідне рішення про бюджет, місто має право здійснювати витрати з відповідного бюджету лише на цілі, які визначені в рішенні про бюджет на попередній бюджетний період. При цьому щомісячні видатки не можуть перевищувати 1/12 обсягу видатків, визначених рішенням міської ради про бюджет на попередній бюджетний період, крім витрат на обслуговування та погашення боргових зобов'язань. До прийняття рішення про бюджет на поточний бюджетний період здійснювати капітальні витрати забороняється.

Періодичність, структура та терміни подання звітності про виконання бюджету визначаються Державним казначейством України. Відділення Державного казначейства складає та подає фінансовому управлінню баланси, звіти про виконання бюджету та інші фінансові звіти за правилами та формами, встановленими Державним казначейством України за погодженням з Міністерством фінансів України та Рахунковою палатою.

Квартальні та річні звіти про виконання бюджету подаються до міської ради у двомісячний строк після виконання відповідного бюджетного періоду. Перевірка бюджету здійснюється комісією з питань бюджету міської ради, після чого міська рада затверджує звіт про виконання бюджету або приймає інше рішення з цього приводу.

### 4.1.3. Контроль та виконання бюджету

Відповідно до Бюджетного Кодексу на всіх стадіях бюджетного процесу здійснюється внутрішній фінансовий контроль, який має забезпечувати:

- постійну оцінку достатності та відповідності діяльності бюджетної установи вимогам внутрішнього фінансового контролю;
- оцінку діяльності на відповідність результатів установленим завданням і планам;
- інформування безпосередньо керівника бюджетної установи про результати кожної перевірки (оцінки, розслідування, вивчення чи ревізії), проведеної підрозділом внутрішнього фінансового контролю.

Розпорядники бюджетних коштів відповідають за організацію та стан внутрішнього контролю і аудиту як у своїх установах, так і в підвідомчих установах. Організація ефективної системи внутрішнього контролю за фінансово-господарською діяльністю установи покладається на його керівника.

Зовнішній контроль і аудиту фінансової та господарської діяльності бюджетних установ здійснюється Головним контрольно-ревізійним управлінням України - відповідно до його повноважень, визначених законом.

Моніторинг реалізації бюджету міста виконує постійна комісія міської ради з питань бюджету. Фінансове управління міської ради контролює відповідність бюджету міста діючому українському бюджетному законодавству. Крім того, Державна контрольно-ревізійна служба України здійснює моніторинг законності та ефективності використання коштів бюджету міста, вірогідності звітів про виконання бюджету. Міське контрольно-ревізійне управління вповноважене виконувати перевірки та аудит міських органів, підприємств, організацій, установ, які отримують фінансування з бюджету міста та подає пропозиції разом з актом перевірки місцевому фінансову органу для припинення дій з бюджетними коштами або скороченні бюджетних асигнувань.

Постійна комісія міської ради вибирає незалежну аудиторську фірму для виконання аудиту фінансових рахунків міста, пов'язаних з використанням бюджетних фондів у відповідному бюджетному році. На базі результатів такого аудиту, місцеве фінансове управління надсилає на розгляд постійної комісії з питань бюджету пропозиції щодо усунення недоліків у виконанні бюджету міста за попередній рік, та усунення їх реалізації в наступному бюджетному році.



#### 4.1.4. Введення в бюджет м. Сімферополь

Місто Сімферополь є столицею Автономної Республіки Крим. Місто включає в себе 3 райони та два селища. Бюджет міста Сімферополь включає в себе 5 самостійних бюджетів, у тому числі 3 районні бюджети та Гресівський селищний бюджет.

Організація бюджетного процесу в місті здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів.

Міський бюджет затверджується у термін, визначений статтею 77 Бюджетного кодексу України (не пізніше ніж у двотижневий термін після офіційного опублікування Закону про Державний бюджет).

Формування міського бюджету здійснюється на підставі положень Бюджетного Кодексу України, показників міжбюджетних трансфертів, затверджених для міста Законом України про Державний бюджет України на відповідний рік та рішенням обласної ради про обласний бюджет на відповідний рік, бюджетних запитів головних розпорядників коштів, надходжень доходів до бюджету з урахуванням досягнутих показників економічного і соціального розвитку міста за попередній рік та прогнозних показників економічного розвитку міста на поточний рік.

Доходи бюджету м. Сімферополь формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів.

Бюджет м. Сімферополь розподіляється на загальний та спеціальний фонди. Джерела формування фондів визначаються виключно законами України. Загальний фонд бюджету включає всі доходи крім тих, що призначені для спеціального фонду, всі видатки загального фонду, які формуються виключно за рахунок надходжень загального фонду та фінансування загального фонду бюджету. Спеціальний фонд бюджету включає бюджетні призначення на видатки за рахунок конкретно визначених джерел надходжень, гранти або дарунки (у вартісному обрахунку), одержані розпорядниками бюджетних коштів на конкретну мету, різницю між доходами та видатками спеціального фонду бюджету.

За загальним фондом бюджет може прийматися з дефіцитом виключно на суму вільного залишку бюджетних коштів сформованого у попередньому періоді. За спеціальним фондом може прийматися з дефіцитом у частині дефіциту бюджету розвитку, який покривається за рахунок запозичень. Створення позабюджетних фондів не допускається чинним законодавством.

До доходів, які враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів (делеговані, або закріплені доходи) та належать до загального фонду бюджету міста належать:

- податок з доходів фізичних осіб у частині, що належить бюджету міста обласного значення (75%);
- державне мито в частині, що надходить до бюджету міста;
- плата за ліцензії на впровадження певних видів господарської діяльності та сертифікати;
- плата за державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності;
- плата за торговий патент на здійснення деяких видів підприємницької діяльності, що справляються виконавчим органом місцевої ради;
- надходження адміністративних штрафів, що накладаються виконавчим органом місцевої ради або утвореними ними в установленому порядку адміністративними комісіями;
- єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва в частині, що належить бюджету міста.

До доходів, які не враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів (власні доходи) та належать до загального фонду бюджету міста відносяться такі:

- місцеві податки і збори, що зараховуються до бюджетів місцевого самоврядування;
- плата за землю в частині, що належить бюджету міста обласного значення (75%);
- надходження сум відсотків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами;
- податок на промисел, що зараховується до бюджетів місцевого самоврядування;
- плата за оренду майнових комплексів, що перебувають у комунальній власності;
- гранти та дарунки у вартісному обрахунку;
- податок на прибуток підприємств комунальної власності;
- інші надходження, передбачені законодавством.

Джерелами формування спеціального фонду, які не враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів, є:

у частині доходів:

- податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів у частині, що зараховується до бюджету міста;
- плата за забруднення навколишнього природного середовища у частині, що зараховується до відповідного бюджету;
- власні надходження бюджетних установ, які утримуються за рахунок коштів відповідного бюджету;
- надходження до цільових фондів, утворених міською радою;
- кошти від відчуження майна спільної власності територіальної громади міста;
- кошти від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення;
- надходження дивідендів, нарахованих на акції (частки, паї) господарських товариств, що є у власності територіальної громади;
- кошти, що передаються з іншої частини місцевого бюджету;
- трансферти з інших бюджетів;
- кошти від повернення позик, які надавались з місцевого бюджету до набрання чинності Бюджетним кодексом;

у частині кредитування:

- повернення кредитів, наданих з міського бюджету молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла;

у частині фінансування:

- запозичення до бюджету розвитку.

Видатки бюджету міста формуються та спрямовуються на здійснення програм та заходів, передбачених Сімферопольською міською радою.

Виконання бюджету м. Сімферополь за видатками здійснюється в такому порядку:

- затвердження річного та помісячного розпису міського бюджету;
- встановлення бюджетних асигнувань розпорядникам бюджетних коштів;
- затвердження кошторисів розпорядникам бюджетних коштів;
- взяття бюджетних зобов'язань;
- отримання товарів, робіт та послуг;
- здійснення платежів;
- використання товарів, робіт та послуг на виконання бюджетних програм.

Бюджет розвитку є складовою частиною спеціального фонду бюджету міста. Надходження до бюджету розвитку включають:

- кошти від відчуження майна, яке знаходиться у комунальній власності, у тому числі від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення;
- кошти, які передаються з іншої частини місцевого бюджету за рішенням відповідної ради;
- запозичення, здійснені у порядку, визначеному Бюджетним Кодексом та іншими законами України (окрім коштів на покриття касових тимчасових розривів);
- субвенції з інших бюджетів на виконання інвестиційних проектів.

До витрат бюджету розвитку місцевих бюджетів належать:

- погашення основної суми боргу (окрім коштів на покриття тимчасових касових розривів);
- капітальні вкладення;
- внески органів влади у статутні фонди суб'єктів підприємницької діяльності.

Фінансове управління міської ради та інші органи виконавчої влади здійснюють загальну організацію виконання міського бюджету, координують діяльність учасників бюджетного процесу та тісно співпрацюють з державною податковою інспекцією у м. Сімферополь, яка забезпечує надходження всіх податків і зборів до міського бюджету.

Фінансове управління міської ради в процесі виконання міського бюджету здійснює прогнозування та аналіз виконання доходів.

За доходами та видатками запроваджено казначейське обслуговування бюджету м. Сімферополь. Відділення Державного казначейства здійснює:

- розрахунково-касове обслуговування розпорядників бюджетних коштів;
- контроль бюджетних повноважень при зарахуванні надходжень, прийнятті зобов'язань та проведенні платежів;
- бухгалтерський облік та складання звітності бюджетних установ м. Сімферополь.

Відділення Державного казначейства веде облік всіх надходжень, що належать бюджету, та за поданням органів стягнення, погодженим з відповідними фінансовими органами, здійснює повернення коштів, що були помилково або надмірно зараховані до бюджету міста.

Звіт про виконання бюджету міста за доходами і видатками складає відділення Державного казначейства.

Фінансове управління міста складає звіт виконання плану по штатах і контингентах, аналізує звіт про виконання бюджету за доходами і видатками, готує пояснювальну записку, і разом зі звітністю, яку отримують від відділення Державного казначейства, подають їх до вищого фінансового органу.

Квартальні та річні звіти про виконання бюджетів затверджуються міською радою за поданням виконавчого органу ради.

#### ***4.2. Агрегований бюджет м. Сімферополь протягом 2004-2006 років***

Для повного та всебічного вивчення показників бюджету міста Сімферополь, бюджет був представлений у форматі бюджетного балансу в таблиці (Таблиця 4.1). Агрегований бюджет міста Сімферополя з розбивкою на загальний та спеціальний фонди представлений у Додатку до рейтингового звіту №2.

Таблиця 4.1 Бюджет м. Сімферополь протягом за 2003-2006 рр., представлений у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Податкові надходження	173 135,2	164 892,8	208 814,4	274 284,5
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	18 783,1	16 182,6	60 954,1	29 736,7
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів та трансфертів до спеціального фонду	24 836,4	43 357,7	66 099,4	97 845,6
<b>Операційні надходження всього</b>	<b>216 754,7</b>	<b>224 433,1</b>	<b>335 867,9</b>	<b>401 866,8</b>
Поточні видатки	143 622,1	169 572,4	216 448,3	296 719,7
Субсидії та поточні трансферти	54 375,4	52 408,6	66 015,9	61 963,3
<b>Операційні видатки всього</b>	<b>197 997,5</b>	<b>221 981,0</b>	<b>282 464,2</b>	<b>358 683,0</b>
<b>Операційний баланс</b>	<b>18 757,2</b>	<b>2 452,1</b>	<b>53 403,7</b>	<b>43 183,8</b>
Фінансовий дохід	115,4	17,0	3,3	11,0
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>Фінансовий баланс</b>	<b>115,4</b>	<b>17,0</b>	<b>3,3</b>	<b>11,0</b>
<b>Поточний баланс</b>	<b>18 872,6</b>	<b>2 469,1</b>	<b>53 407,0</b>	<b>43 194,8</b>
Капітальні надходження	5 670,4	13 839,5	20 692,3	16 654,9
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	44,9	2 282,7	7 825,5	9 274,0
<b>Капітальні надходження всього</b>	<b>5 715,3</b>	<b>16 122,2</b>	<b>28 517,8</b>	<b>25 928,9</b>
Капітальні видатки	17 789,6	20 859,7	66 701,5	51 761,0
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	44,9	0,0	717,0	15 584,9
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	0,0	1 403,4	6 547,9	4 865,4
<b>Капітальні видатки всього</b>	<b>17 834,5</b>	<b>22 263,1</b>	<b>73 966,4</b>	<b>72 211,3</b>
<b>Капітальний баланс</b>	<b>-12 119,2</b>	<b>-6 140,9</b>	<b>-45 448,6</b>	<b>-46 282,4</b>
<b>Баланс після капітальних видатків</b>	<b>6 753,4</b>	<b>-3 671,8</b>	<b>7 958,4</b>	<b>-3 087,6</b>
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	0,0	31,0	23,5	-9,9
<b>Профіцит/дефіцит</b>	<b>6 753,4</b>	<b>-3 702,8</b>	<b>7 934,9</b>	<b>-3 077,7</b>
Фінансування	-6 753,4	3 702,8	-7 934,9	3 077,7
<b>БАЛАНС</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради

Протягом 2003-2006 рр. місто зберігало позитивний операційний баланс бюджету, який, водночас, не має сталої тенденції до збільшення. Зокрема у 2004 році позитивний операційний баланс бюджету м. Сімферополь зменшився, порівняно з 2003 роком, у 7,5 разів та склав 2 452,1 тис. грн. Це стало наслідком випередження темпів зростання обсягу поточних видатків та поточних трансфертів над темпами зростання обсягу операційних надходжень. Уповільнення темпів зростання операційних надходжень, порівняно з темпами зростання операційних видатків, головним чином, зумовлювалось зменшенням у 2004 році, (на 4,8%, порівняно з 2003 роком), обсягу податкових надходжень. Це стало наслідком уведення в дію у 2004 році Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб», згідно з яким було змінено порядок нарахування податку на прибуток фізичних осіб.

У 2005 році показник позитивного сальдо операційного балансу бюджету м. Сімферополь збільшився, порівняно з 2004 роком, більше ніж у 21 раз та склав 53 403,7 тис. грн. Це було спричинено збільшенням як обсягу податкових надходжень, так і обсягу надходжень платежів, штрафів та інших операційних

надходжень. Зростання обсягу надходжень платежів, штрафів та інших операційних надходжень зумовлювалось збільшенням з 16,3 млн. грн. у 2004 році до 53,5 млн. грн. у 2005 році обсягу власних надходжень бюджетних установ, а саме інших джерел надходжень бюджетних установ. Сюди відносяться перераховані бюджетним установам кошти для виконання окремих доручень, а також благодійні внески, гранти та дарунки. Такі призначення не мають постійного характеру і, як правило, не плануються.

За підсумками 2006 року операційний баланс бюджету м. Сімферополь зменшився, порівняно з 2005 роком, на 19,1% та склав 43 183,8 тис. грн., що зумовлювалось зменшенням обсягу надходжень платежів, штрафів та інших операційних надходжень.

Протягом 2003-2006 років місто мало позитивний фінансовий баланс бюджету. Це стало наслідком відсутності у Сімферопольської міської ради протягом аналізованого періоду прямих боргових зобов'язань, що потребують видатків на їх обслуговування. При цьому варто зауважити, що фінансові операції з тимчасово вільними бюджетним коштами місто здійснювало лише у 2003 році, а відтак незначний позитивний фінансовий баланс у 2004-2006 рр. формувався за рахунок депонентської та кредиторської заборгованості.

Для бюджету м. Сімферополь у 2003-2006 рр. характерним було перевищення капітальних видатків над капітальними надходженнями, у зв'язку з чим сальдо капітального балансу протягом аналізованого періоду було негативним. У 2006 році дефіцит капітального балансу бюджету м. Сімферополь збільшився, проти відповідного показника 2005 року, на 833,8 тис. грн. та склав (-)46 282,4 тис. грн.

Значні обсяги поточних надходжень до бюджету м. Сімферополь у 2005 році не тільки забезпечили за рахунок поточних доходів фінансування поточних видатків бюджету (заробітна плата та нарахування на неї, оплата медикаментів, продуктів харчування, комунальних послуг бюджетних установ, тощо), але й надали можливість спрямувати профіцит поточного балансу бюджету міста на покриття дефіциту капітального балансу. У 2006 році профіцит операційного балансу бюджету м. Сімферополь не повністю покрив дефіцит капітального балансу, що мало наслідком утворення дефіциту бюджету міста загальним обсягом (-) 3 077,7 тис. грн. При цьому слід зазначити, що дефіцит бюджету міста у 2006 році сформувався за рахунок дефіциту загального фонду бюджету обсягом (-)3 893,2 тис. грн., тоді як спеціальний фонд бюджету міста було виконано з профіцитом у обсязі 815,5 тис. грн.

Фінансування бюджету м. Сімферополь у 2003-2006 рр. наведено нижче (Таблиця 4.2). Фінансування бюджету м. Сімферополь в 2003-2006 рр. з розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведено в Додатку 3.

Таблиця 4.2 Фінансування бюджету м. Сімферополь в 2003-2006 рр, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
<b>Фінансування</b>	<b>-6 753,4</b>	<b>3 702,8</b>	<b>-7 934,9</b>	<b>3 077,7</b>
<b>Зміни залишків</b>	<b>-6 753,4</b>	<b>3 974,2</b>	<b>-7 934,7</b>	<b>3 947,0</b>
залишок на початок року	7 132,7	13 886,1	9 911,9	17 846,6
залишок на кінець року	13 886,1	9 911,9	17 846,6	13 899,6
<b>Фінансування за рахунок казначейського рахунку</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
Залучення	2 900,0	16 010,0	43 647,7	81 218,0
Погашення	2 900,0	16 010,0	43 647,7	81 218,0
<b>Інші розрахунки</b>	<b>0,0</b>	<b>-271,4</b>	<b>-0,2</b>	<b>-869,3</b>

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради

Для своєчасного забезпечення фінансовими ресурсами поточних видатків загального фонду бюджету міста, протягом 2003-2006 рр. бюджетом міста залучалися короткострокові безвідсоткові позички з єдиного казначейського рахунку загальним обсягом, які були погашені у відповідний термін та у повному обсязі. При цьому слід зауважити, що обсяг залучених короткострокових позичок щорічно збільшувався.

За інформацією фінансового управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради у I півріччі 2007 року бюджетом міста було залучено 86,2 млн. грн. короткострокових безвідсоткових позичок з єдиного казначейського рахунку.

Нестабільна динаміка операційних надходжень до бюджету міста у 2003-2006 рр. мала наслідком утворення дефіциту бюджету у 2004 та у 2006 роках, що відповідно, позначалося на обсягах залишків вільних бюджетних коштів, які спрямовувались на його фінансування. Так обсяг залишків вільних бюджетних коштів на кінець 2006 року зменшився, порівняно з аналогічним показником на кінець 2005 року, на 3 947,0 тис. грн. та склав 13 899,6 тис. грн. Обсяг залишків вільних бюджетних коштів за загальним фондом станом на 01.01.2007 р. склав 3 943,4 тис. грн., або 1,0% видаткової частини загального фонду бюджету м. Сімферополя. Обсяг залишків вільних бюджетних коштів за спеціальним фондом станом на 01.01.2007 р. склав 9 956,2 тис. грн., або 15,6% видаткової частини спеціального фонду бюджету м. Сімферополь.

#### **4.3. Виконання доходної частини бюджету міста в 2003-2006 рр.**

Доходи бюджету м. Сімферополь формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Доходну частину бюджету м. Сімферополь за 2003-2006 рр. наведено у наступній таблиці:



Таблиця 4.3 Виконання доходної частини бюджету м. Сімферополь в 2003-2006 рр., тис. грн.

Показники	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Податкові надходження	173 135,2	164 892,8	208 814,4	274 284,5
<b>Питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету</b>	<b>77,8</b>	<b>68,5</b>	<b>57,3</b>	<b>64,1</b>
Неподаткові надходження	18 695,5	15 707,1	60 558,8	29 393,0
<b>Питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету</b>	<b>8,4</b>	<b>6,5</b>	<b>16,6</b>	<b>6,9</b>
Доходи від операцій з капіталом	5 670,4	13 839,5	20 692,3	16 654,9
<b>Питома вага доходів від операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету</b>	<b>2,5</b>	<b>5,8</b>	<b>5,7</b>	<b>3,9</b>
Цільові фонди	203,0	492,5	398,6	354,7
<b>Разом доходів</b>	<b>197 704,1</b>	<b>194 931,9</b>	<b>290 464,1</b>	<b>320 687,1</b>
Офіційні трансферти	24 836,4	44 237,0	67 377,0	102 254,2
<b>Питома вага трансфертів в обсязі доходної частини бюджету</b>	<b>11,2</b>	<b>18,4</b>	<b>18,5</b>	<b>23,9</b>
<b>Разом</b>	<b>222 540,5</b>	<b>239 168,9</b>	<b>357 841,1</b>	<b>422 941,3</b>
Кошти, одержані із загального фонду до бюджету розвитку (спеціальний фонд)	44,9	1 403,4	6 547,9	4 865,4
<b>ВСЬОГО</b>	<b>222 585,4</b>	<b>240 572,3</b>	<b>364 389,0</b>	<b>427 806,7</b>

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради

Для доходної частини бюджету міста Сімферополь у 2003-2006 рр. характерною була тенденція до збільшення надходжень. Порівняно з попереднім бюджетним періодом, фактично виконаний обсяг доходної частини бюджету міста у 2004 році збільшився на 8,1%, у 2005 році – на 51,5%, у 2006 році – на 17,4%.

Структурні пропорції формування доходної частини бюджету м. Сімферополя у 2003-2006 рр. були типовими для бюджетів переважної більшості українських міст. Найвагомим джерелом наповнення доходної частини бюджету міста Сімферополь у 2003-2006 рр. були податкові надходження. За підсумками 2006 року питома вага вказаного джерела склала 64,1% загального обсягу доходної частини бюджету.

Обсяг податкових надходжень щорічно збільшувався, за винятком 2004 року. В 2004 році відбулося зменшення обсягу надходжень до бюджету міста податку з доходів фізичних осіб – головного джерела формування податкових надходжень. Це стало наслідком уведення в дію Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб», згідно з яким було змінено порядок нарахування податку на прибуток фізичних осіб. Темп росту обсягу податкових надходжень до попереднього бюджетного періоду склав у 2005 році 26,6%, у 2006 році – 31,4%. Значною мірою, це пов'язано з постійним збільшенням середньомісячної заробітної плати у місті Сімферополь та динамічним розвитком малого підприємництва, у зв'язку з чим обсяги надходжень до бюджету міста від сплати податку з доходів фізичних осіб та єдиного податку постійно зростають.

Питома вага неподаткових надходжень у структурі виконання доходної частини бюджету міста Сімферополь у 2006 році була незначною – 6,9% та зменшилась, порівняно з попереднім бюджетним періодом, на 9,6 в. п. Головним чином це стало наслідком зменшення, на 58,9% у 2006 році, порівняно з 2005 роком, обсягу власних надходжень бюджетних установ.

Обсяг доходів від операцій з капіталом у структурі доходної частини бюджету міста Сімферополь протягом 2003-2005 рр. постійно збільшувався. При цьому питома вага доходів від операцій з капіталом в структурі формування доходної частини бюджету міста Сімферополь у 2006 році зменшилась, порівняно з 2005 роком, на 1,8 в.п. Доходи від операцій з капіталом протягом аналізованого періоду були переважно сформованими доходами від відчуження комунального майна. У 2006 році обсяг доходів від операцій з капіталом зменшився, порівняно з 2005 роком, на 19,5%, що зумовлювалось як зменшенням кількості приватизованих об'єктів, так і їх площею. Слід зазначити, що запланований на 2007 рік обсяг доходів від операцій з капіталом збільшено, порівняно з виконанням у 2006 році, на 14,1% – до 19 000,0 тис. грн.

Питома вага трансфертів з бюджетів інших рівнів протягом 2003-2006 рр. у структурі доходної частини бюджету м. Сімферополь постійно зростала, що обумовлено збільшенням протягом вказаного періоду обсягів надходження соціально-спрямованих трансфертів.

Аналіз виконання доходів загального фонду бюджету м. Сімферополь за 2004-2006 рр. наведений нижче (Таблиця 4.4):

Таблиця 4.4 Виконання доходної частини загального фонду бюджету м. Сімферополь в 2004-2006 рр., тис. грн.

Найменування показника	Виконано за 2004р.	Затверджено на 2005 рік з урахуванням змін	Виконано за 2005р.	Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано у 2006 році	% виконання річного плану на 2006 рік з урахуванням змін	Темп росту показників бюджету 2006 до виконання 2005року
Податок з доходів фізичних осіб	114 597,2	146 755,7	147 835,2	208 791,4	207 223,5	99,2	141,2
Плата за держ. реєстрацію	255,5	254,2	338,8	400,0	400,3	100,1	118,1
Плата за видачу ліцензій та сертифікатів	6,4	0,0	11,1	0,0	9,4	-	0,0
Плата за торговий патент	7 364,2	10 025,9	9 336,2	10 538,6	10 471,0	99,4	112,9
Єдиний податок	16 234,4	26 195,6	20 697,9	20 652,9	20 896,2	101,2	99,8
Державне мито	2 385,3	2 167,1	1 932,3	2 067,1	2 173,1	105,1	107,0
Адміністративні штрафи	62,5	96,4	197,5	183,4	178,4	97,3	92,9
<b>Усього закріплені доходи</b>	<b>140 905,5</b>	<b>185 494,9</b>	<b>180 349,0</b>	<b>242 633,4</b>	<b>241 351,9</b>	<b>99,5</b>	<b>134,5</b>
питома вага закріплених доходів в загальній сумі доходів, %	70,0	67,7	67,7	65,1	66,4	102,0	96,2
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	235,5	180,0	189,4	300,0	351,5	117,2	158,4
Плата за землю	9 052,9	10 425,9	11 046,2	13 033,6	12 822,2	98,4	118,0
Податок на промисел	169,6	136,9	87,4	112,2	114,0	101,6	128,4
Місцеві податки й збори	9 071,5	9 146,5	9 430,9	9 433,7	9 492,7	100,6	100,0
Плата за оренду цілісних майнових комплексів	1 339,3	1 404,4	1 471,7	1 519,7	1 603,4	105,5	103,3
Інші надходження загального фонду	-2 732,4	5 898,5	4 812,9	11 035,3	4 932,3	44,7	229,3
<b>Усього власні доходи</b>	<b>17 136,4</b>	<b>27 192,2</b>	<b>27 038,5</b>	<b>35 434,5</b>	<b>29 316,1</b>	<b>82,7</b>	<b>131,1</b>
питома вага власних доходів в загальній сумі доходів, %	8,5	9,9	10,1	9,5	8,1	84,9	93,7
<b>Разом загальний фонд</b>	<b>158 041,9</b>	<b>212 687,1</b>	<b>207 387,5</b>	<b>278 067,9</b>	<b>270 668,0</b>	<b>97,3</b>	<b>134,1</b>
Трансферти	43 357,7	61 505,5	59 171,3	94 573,8	92 646,2	98,0	159,8
питома вага трансфертів в загальній сумі доходів, %	21,5	22,4	22,2	25,4	25,5	100,5	114,3
<b>Усього загальний фонд</b>	<b>201 399,6</b>	<b>274 192,6</b>	<b>266 558,8</b>	<b>372 641,4</b>	<b>363 314,2</b>	<b>97,5</b>	<b>139,8</b>

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради

Затверджений на 2006 рік з урахуванням змін план за доходами загального фонду бюджету м. Сімферополь без урахування трансфертів було виконано на 97,3%, у

тому числі за доходами, що враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів – на 99,5% та за власними доходами – на 82,7%.

Порівняно з попереднім бюджетним періодом, у 2006 році приріст надходжень до загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів склав 63 280,5 тис. грн., або 30,5%. Головним чином це відбулося за рахунок приросту на 33,8% обсягу закріплених доходів, внаслідок значного зростання надходжень податку з доходів фізичних осіб, чому сприяло зростання середньомісячної заробітної плати у місті та легалізація її виплати, а також збільшення середньооблікової чисельності працюючих у місті.

Слід зазначити, що затверджений на 2006 рік Міністерством фінансів України обсяг закріплених доходів було перевиконано на 5,3%.

Протягом 2004-2006 рр. головним джерелом формування закріплених доходів м. Сімферополя був податок з доходів фізичних осіб. Питома вага податку з доходів фізичних осіб у загальному обсязі закріплених доходів міста у 2004 році складала 81,3%, у 2005 році – 82,0%, у 2006 році – 85,8%.

Найбільшими платниками податку з доходів фізичних осіб у м. Сімферополі були такі підприємства: ВАТ «Крименерго» - 3 600,0 тис. грн., або 1,7% загального обсягу надходжень до бюджету міста податку з доходів фізичних осіб, Таврійський Національний університет імені Вернадського – 3 440,0 тис. грн., або 1,7% загального обсягу надходжень податку з доходів фізичних осіб, Кримська дирекція залізничних перевезень – 3 455,0 тис. грн., або 1,7% загального обсягу надходжень податку з доходів фізичних осіб, Кримський державний медичний університет імені Георгіївського – 3 206,2 тис. грн., або 1,5% загального обсягу надходжень податку з доходів фізичних осіб, ДАТ «Чорноморнафтогаз» - 2 994,6 тис. грн., або 1,4% загального обсягу надходжень податку з доходів фізичних осіб, Сімферопольське локомотивне депо – 2 190,0 тис. грн., або 1,1% загального обсягу надходжень податку з доходів фізичних осіб.

Затверджений на 2006 рік з урахуванням змін план за надходженням податку з доходів фізичних осіб було виконано на 99,2%. Серед іншого, це зумовлювалось збільшенням обсягу недоїмки зі сплати податку з доходів фізичних осіб. Порівняно з 2005 роком, обсяг недоїмки зі сплати податку з доходів фізичних осіб збільшився у 2006 році на 1 403,7 тис. грн., або на 74,4% та станом на 01.01.2007 р. склав 3 289,1 тис. грн. Найбільший обсяг недоїмки зі сплати податку з доходів фізичних осіб станом на 01.01.2007 р. припадав на такі підприємства: ВАТ «Кримпродмаш» - обсяг недоїмки 253,9 тис. грн. (підприємство визнано банкрутом); ВАТ «Кримспецсільгоспмонтаж» - обсяг недоїмки 31,4 тис. грн.; Підприємство Сімферопольської виправної колонії № 102 – обсяг недоїмки 31,3 тис. грн.

Другим за обсягами джерелом формування закріплених доходів бюджету м. Сімферополя у 2006 році був єдиний податок. Затверджений на 2006 рік з урахуванням змін план за надходженням єдиного податку було перевиконано на 1,2%. При цьому обсяг недоїмки до бюджету міста зі сплати єдиного податку у 2006 році зменшився на 8,8% та станом на 01.01.2007 р. склав 127,4 тис. грн.

Третім за обсягами джерелом формування закріплених доходів бюджету м. Сімферополя у 2006 році була плата за торговий патент. У структурі плати за торговий патент найбільша питома вага у 2006 році припадала на плату на придбання торгового патенту на здійснення операцій з надання послуг у сфері грального бізнесу, сплачена юридичними особами – 56,4%, або 5 910,0 тис. грн. Затверджений на 2006 рік з урахуванням змін план за надходженням плати за торговий патент було виконано на 99,4%. Обсяг недоїмки по платі за торговий патент протягом у 2006 році зменшився, порівняно з 2005 роком, на 81,1 тис. грн. та станом на 01.01.2007 р. склав 58,6 тис. грн.

Питома вага власних доходів у структурі формування доходної частини загального фонду бюджету міста Сімферополь у 2006 році зменшилась, порівняно з 2005 роком, на 2,0 в. п. та склала 8,1%, або 29 316,1 тис. грн. При цьому фактично виконаний обсяг власних доходів бюджету міста у 2006 році збільшився, порівняно з 2005 роком, на 2 277,6 тис. грн., або на 8,4%.

Головними джерелами формування власних доходів бюджету міста у 2004-2006 рр. виступали плата за землю та місцеві податки й збори. Їх питома вага у загальному обсязі власних доходів бюджету міста у 2005 році відповідно складала 40,9% та 34,9%; у 2006 році – 43,7% та 32,4%.

Фактичний обсяг надходжень до бюджету міста від плати за землю протягом 2004-2006 років збільшувався. Зокрема у 2005 році обсяг надходжень до бюджету міста від плати за землю збільшився, порівняно з 2004 роком, на 22,0% та склав 11 046,2 тис. грн. Головним чином, це стало наслідком збільшення обсягу надходжень орендної плати за землю з юридичних осіб – з 1 978,0 тис. грн. у 2004 році до 3 532,0 тис. грн. у 2005 році. На збільшення обсягу надходжень до бюджету міста орендної плати за землю позитивно вплинуло проведення інвентаризації земельних ділянок, виділених у користування на умовах оренди. Найбільшими платниками орендної плати за землю до бюджету м. Сімферополь у 2005 році були такі підприємства: Фірма «Реал Естейт» - 272,9 тис., грн., ВАТ «Завод Фіолент» - 127,4 тис. грн.; ПП «Нью» - 89,7 тис. грн.

У 2006 році виконаний обсяг надходжень до бюджету міста плати за землю збільшився, проти відповідного показника 2005 року на 16,1%. При цьому затверджений на 2006 рік з урахуванням змін план за надходженнями плати за землю було виконано на 98,4%. Серед іншого, це пояснюється наявністю недоїмки до місцевого бюджету з плати за землю, незважаючи на те, що її обсяг у 2006 році зменшився на 8,0%, порівняно з 2005 роком, та станом на 01.01.2007 року склав 646,4 тис. грн. Слід зазначити, що основна сума недоїмки припадає на земельний податок з юридичних осіб – 633,4 тис. грн., або 98,0% загального обсягу.

Головним джерелом формування загального обсягу надходжень місцевих податків та зборів до бюджету м. Сімферополь у 2004-2006 рр. був ринковий збір. При цьому слід зазначити, що його питома вага у загальному обсязі надходжень місцевих податків та зборів протягом аналізованого періоду зменшувалась. Зокрема у 2004 році вона склала 68,2%, у 2005 році – 65,4%; у 2006 році – 64,5%. Це пояснюється як незначним щорічним скороченням обсягу надходжень до бюджету міста від сплати ринкового збору, так і щорічним зростанням обсягу надходжень до

бюджету міста інших місцевих податків та зборів, зокрема комунального податку. Скорочення обсягу надходжень до бюджету міста ринкового збору у 2005 році було спричинено зменшенням обсягу надходжень підприємств, які мають найбільші ринки.

Затверджений на 2006 рік з урахуванням змін план за надходженням місцевих податків та зборів було перевиконано на 0,6%, що пояснюється перевиконанням плану майже за усіма місцевими податками та зборами. Обсяг недоїмки за місцевими податками та зборами у 2006 році зменшився, порівняно з 2005 роком у 3,8 рази та станом на 01.01.2007 року склав 46,4 тис. грн.

Загалом, недовиконання річного плану за надходженнями до загального фонду бюджету м. Сімферополя пояснюється низьким (44,7%) рівнем виконання річного плану за іншими надходженнями до загального фонду.

Річний план за трансфертами до загального фонду бюджету м. Сімферополя у 2006 році було виконано на 98,0%, що пояснюється недовиконанням річного плану за субвенціями (Таблиця 4.5)

Таблиця 4.5 Обсяг офіційних трансфертів отриманих бюджетом міста Сімферополь з Державного бюджету (за загальним фондом) в 2005-2006 рр., тис. грн.

Показник	2005 рік фактичне виконання	Затверджений на 2006 рік план з урахуванням змін	2006 рік фактичне виконання	% виконання затвердженого на 2006 рік плану
<b>Офіційні трансферти</b>	<b>59 171,3</b>	<b>94 573,8</b>	<b>92 646,2</b>	<b>98,0</b>
<b>Дотації</b>	<b>15 979,2</b>	<b>21 986,8</b>	<b>21 986,8</b>	<b>100,0</b>
Додаткова дотація	-	19 886,6	19 886,8	100,0
Додаткова дотація з державного бюджету Автономної Республіки Крим та обласним бюджетам на зменшення фактичних диспропорцій між місцевими бюджетами через нерівномірність мережі бюджетних установ	5 717,2	2 100,0	2 100,0	100,0
Додаткова дотація з державного бюджету АРК, обласним бюджетам, районним бюджетам, міським бюджетам, міст республіканського АРК і обласного значення та Київському і Севастопольському міським бюджетам на забезпечення виконання норм Закону України "Про встановлення розміру мінімальної заробітної плати"	2 254,6	-	-	-
Додаткова дотація з Державного бюджету місцевим бюджетам для поетапного запровадження умов оплати праці	8 007,4	-	-	-
<b>Субвенції</b>	<b>43 192,1</b>	<b>72 587,0</b>	<b>70 569,4</b>	<b>97,7</b>
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям та інвалідам з дитинства і дітям інвалідам	16 505,2	25 135,4	25 135,4	100,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на будівництво та придбання житла військовослужбовцям	2 100,4	1 908,0	1 908,0	100,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг ветеранам війни і праці, ветеранам військової служби, ветеранам органів внутрішніх справ, реабілітованим громадянам, які стали інвалідами внаслідок репресій або є пенсіонерами, та субсидії населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати, вивезення побутового сміття та рідких нечистот	11 139,1	16 037,4	16 037,0	100,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг ветеранам війни і праці, військової служби, органів внутрішніх справ з послуг зв'язку та інших, передбачених законодавством послуг (крім пільг на одержання ліків, зубопротезування, оплату електроенергії, природного і скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати, вивезення побутового сміття та рідких нечистот) та компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян	2 142,4	3 070,0	2 348,3	76,5
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг ветеранам війни і праці, ветеранам військової служби, ветеранам органів внутрішніх справ та субсидії населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу	419,7	701,5	701,5	100,0
Субвенція на збереження історичної забудови міст	-	1 000,0	1 000,0	100,0
Субвенція на соціально-економічний розвиток регіонів	-	1 606,6	1 606,6	100,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати, транспортних послуг, послуг зв'язку та на придбання твердого і рідкого побутового палива особам, які проживають в будинках, що не мають центрального опалення	4 840,0	-	-	-
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення виплат, визначених Законом України "Про реструктуризацію заборгованості з виплат, передбачених статтею 57 Закону України "Про освіту" педагогічним, науково-педагогічним та іншим категоріям працівників навчальних закладів"	3418,6	3 008,3	3 008,1	100,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на утримання дитей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	-	495,5	387,8	78,3
Субвенція з державного бюджету на здійснення заходів по передачі житлового фонду	-	15 784,3	15 055,6	95,4
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на проведення виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим	-	259,9	259,9	100,0
Інші субвенції	2 626,7	3 580,1	3 211,2	89,7

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради

Порівняно з 2005 роком, до бюджету м. Сімферополь у 2006 році надійшло офіційних трансфертів на 56,6% більше, ніж у 2005 році. Це пов'язано зі збільшенням фактичних обсягів надходжень основних соціально-спрямованих субвенцій, а також з надходженням додаткової дотації з Державного бюджету та субвенції на здійснення заходів по передачі житлового фонду, які у 2005 році передбачені не були. Водночас, слід зазначити, що неповне перерахування субвенції на здійснення заходів по передачі житлового фонду (95,4% річного плану) вплинуло на загальний рівень виконання річного плану за офіційними трансфертами.

Фактично виконаний у 2005 році обсяг надходжень до спеціального фонду бюджету м. Сімферополь без урахування трансфертів та коштів, отриманих з загального фонду збільшився, порівняно з виконанням у 2004 році у 2,3 рази та склав 83 076,6 тис. грн. (Таблиця 4.6)



Таблиця 4.6 Виконання доходної частини спеціального фонду бюджету м. Сімферополь в 2004-2006 рр., тис. грн.

Найменування показника	Виконано за 2004р.	Затверджено на 2005 рік з урахуванням змін	Виконано за 2005р.	Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано у 2006 році	% виконання річного плану на 2006 рік з урахуванням змін	Темп росту показників бюджету 2006 до виконання 2005року
Податок на власність	5 719,5	7 800,0	7 830,2	10 301,7	10 575,8	102,7	131,6
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	228,2	228,0	241,9	49,5	49,5	100,0	20,5
Інші неподаткові надходження	70,3	87,0	144,2	156,8	113,2	72,2	108,7
Плата за придбання торгового патенту пунктами продажу нафтопродуктів	259,3	260,0	263,3	262,3	266,6	101,6	99,6
<b>Доходи бюджету розвитку, у тому числі:</b>	<b>13 839,5</b>	<b>21 391,8</b>	<b>20 692,3</b>	<b>17 045,1</b>	<b>16 654,9</b>	<b>97,7</b>	<b>82,4</b>
- надходження коштів від приватизації майна	13 567,8	20 643,8	19 943,7	16 545,1	16 654,9	100,7	83,0
- надходження коштів від продажу землі	271,7	748,0	748,6	500,0	0,0	0,0	66,8
Збір за забруднення навколишнього природного середовища	231,8	233,0	260,6	285,0	265,3	93,1	109,4
Власні надходження бюджетних організацій	16 280,7	14 897,4	53 506,1	16 162,0	22 004,4	136,1	30,2
Цільові фонди	260,7	138,0	138,0	75,8	89,4	117,9	54,9
<b>Разом спеціальний фонд</b>	<b>36 890,0</b>	<b>45 035,2</b>	<b>83 076,6</b>	<b>44 338,2</b>	<b>50 019,1</b>	<b>112,8</b>	<b>53,4</b>
Кошти одержані із загального фонду бюджету до бюджету розвитку	1 403,4	6 734,7	6 547,9	4 865,4	4 865,4	100,0	74,3
<b>Усього спеціальний фонд</b>	<b>38 293,4</b>	<b>51 769,9</b>	<b>89 624,5</b>	<b>49 203,6</b>	<b>54 884,5</b>	<b>111,5</b>	<b>54,9</b>
Трансферти	879,3	8 568,1	8 205,7	11 126,2	9 608,0	86,4	135,6
<b>Усього спеціальний фонд (із трансфертами)</b>	<b>39 172,7</b>	<b>60 338,0</b>	<b>97 830,2</b>	<b>60 329,8</b>	<b>64 492,5</b>	<b>106,9</b>	<b>61,7</b>

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради

Збільшення відбулося майже за усіма видами надходжень. Зокрема від сплати податків на власність, до бюджету міста Сімферополя у 2005 році надійшло 7 830,2 тис. грн., або на 36,9% більше, ніж у 2004 році. Це було пов'язано з тим що з 01.04.2005 року було уведено в дію зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2005 рік», згідно з яким було збільшено ставки оподаткування окремих транспортних засобів, а також виділено як окремий об'єкт оподаткування сідлові тягачі. Крім цього, було ліквідовано пільги щодо сплати податку для власників окремих категорій транспортних засобів.

Затверджений на 2006 рік з урахуванням змін план за надходженнями податку на власність було перевиконано на 2,7%, що пояснюється перевиконанням річного плану за надходженням податку з власників транспортних засобів (юридичних та фізичних осіб).

Доходи бюджету розвитку спеціального фонду бюджету м. Сімферополь у 2004-2006 рр. були сформовані переважно за рахунок надходження коштів від приватизації майна. Обсяг доходів бюджету розвитку у 2005 році збільшився, проти виконання у 2005 році, на 49,5% та склав 20 692,3 тис. грн., що пов'язано зі збільшенням стартової вартості приватизованих об'єктів. У 2006 році обсяг надходжень від приватизації об'єктів комунальної власності зменшився, порівняно з 2005 роком, на 26,0%, що пов'язано зі зменшенням кількості приватизованих об'єктів. При цьому річний план за надходженнями до бюджету розвитку у 2006 році було недовиконано у зв'язку з фактичним ненадходженням до бюджету міста коштів від продажу землі. Склад контрольної комісії з питань приватизації земельних ділянок несільськогосподарського призначення, а також перелік самих ділянок був затверджений рішенням міської ради лише у кінці 2006 року. Відтак, у зв'язку з тривалою процедурою оформлення договірної документації, щодо купівлі-продажу земельних ділянок, оплата за їх придбання у 2006 році не була проведена.

Власні надходження бюджетних установ протягом 2004-2006 років були одним з найбільших джерел формування доходної частини спеціального фонду бюджету м. Сімферополя. Зокрема у 2005 році їх питома вага у загальному обсязі доходної частини спеціального фонду бюджету міста без урахування трансфертів та коштів, отриманих із загального фонду склала 64,4%. Найбільшу питому вагу у структурі власних надходжень бюджетних установ займають інші джерела надходжень. Сюди відносяться перераховані бюджетним установам кошти для виконання окремих доручень, а також благодійні внески, гранти та дарунки. Такі призначення не мають постійного характеру і, як правило, не плануються. Відтак той факт, що у 2005 та 2006 роках до спеціального фонду бюджету м. Сімферополь надійшло коштів понад заплановані показники пояснюється, передусім, незапланованим надходженням бюджетним установам благодійних внесків, грантів та дарунків.

Обсяг надходжень офіційних трансфертів до спеціального фонду бюджету м. Сімферополя протягом 2004-2006 рр. постійно зростав. У 2006 році питома вага трансфертів у загальному обсязі доходної частини спеціального фонду бюджету міста склала 14,9%. Затверджений на 2006 рік обсяг офіційних трансфертів було виконано на 86,4%. Це пов'язано з фактичним неперерахуванням з Державного бюджету субвенції на фінансування ремонту приміщень управлінської праці.

Для доходної частини бюджету міста Сімферополь у 2003-2006 рр. характерною була тенденція до збільшення надходжень. Порівняно з попереднім бюджетним періодом, фактично виконаний обсяг доходної частини бюджету міста у 2004 році збільшився на 8,1%, у 2005 році – на 51,5%, у 2006 році – на 10,4%.

Найвагомішим джерелом наповнення доходної частини бюджету міста Сімферополь у 2003-2006 роках були податкові надходження. Обсяг податкових надходжень щорічно збільшувався, за винятком 2004 року, в якому було змінено порядок нарахування податку на прибуток фізичних осіб. Темп росту обсягу податкових надходжень до попереднього бюджетного періоду склав у 2005 році 26,6%, у 2006 році – 31,4%. Це пов'язано з постійним збільшенням середньомісячної заробітної плати у місті Сімферополь та динамічним розвитком малого підприємництва, у зв'язку з чим обсяги надходжень до бюджету міста від сплати податку з доходів фізичних осіб та єдиного податку постійно зростають.

Затверджений на 2006 рік з урахуванням змін план за доходами загального фонду бюджету м. Сімферополь без урахування трансфертів було виконано на 97,3%, у тому числі за доходами, що враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів – на 99,5% та за власними доходами – на 82,7%. Перевиконання затверджених з урахуванням змін планів за надходженнями до спеціального фонду бюджету м. Сімферополя у 2005 та у 2006 роках на 62,1% та 6,9% відповідно, пояснюється, передусім, перевиконанням планових показників за власними надходженнями бюджетних установ.

#### ***4.4. Виконання видаткової частини бюджету м. Сімферополь протягом 2003-2006 років***

Видатки бюджету міста формуються та спрямовуються на здійснення програм та заходів, передбачених Сімферопольською міською радою. Основні видаткові статті протягом 2003-2006 років представлені нижче у таблиці:

Таблиця 4.7 Виконання видаткової частини бюджету м. Сімферополь в 2003-2006 рр., тис. грн.

Показник	Виконано у 2003 р.	Виконано у 2004 рік	Виконано у 2005 році	Виконано у 2006 році	Темп росту показників виконання 2006 року до виконання 2005 року
<b>Основні видаткові статті</b>	<b>178 398,0</b>	<b>215 365,9</b>	<b>326 241,5</b>	<b>397 857,8</b>	<b>122,0</b>
Державне управління	8 815,7	10 004,8	11 808,1	23 959,1	202,9
Правоохоронна діяльність	981,5	806,3	477,8	35,1	7,3
Освіта	62 814,4	77 117,9	136 234,0	141 905,3	104,2
Охорона здоров'я	45 614,1	55 732,5	70 138,7	86 765,5	123,7
Соціальний захист і соціальна допомога	22 415,6	28 737,0	37 550,7	52 840,3	140,7
Житлово-комунальне господарство	19 466,1	16 993,6	23 670,0	42 583,0	179,9
Культура і мистецтво	4 165,1	5 083,3	7 119,0	9 512,0	133,6
Засоби масової інформація	272,3	250,6	253,5	225,7	89,0
Фізична культура і спорт	1 377,4	1 524,8	1 822,5	2 470,3	135,5
Будівництво	5 963,7	12 159,4	28 166,7	21 639,3	76,8
Сільське і лісове господарство, рибне господарство та мисливство	6,0	70,0	161,4	8,4	5,2
Транспорт	5 812,7	6 266,5	8 386,8	15 125,8	180,4
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	190,5	139,4	143,6	97,0	67,5
Цільові фонди	502,9	479,8	308,7	691,0	223,8
<b>Видатки, не віднесені до основних груп</b>	<b>8 121,5</b>	<b>4 429,6</b>	<b>1 755,3</b>	<b>9 918,4</b>	<b>565,1</b>
<b>Разом видатків</b>	<b>186 519,5</b>	<b>219 795,5</b>	<b>327 996,8</b>	<b>407 776,2</b>	<b>124,3</b>
Кошти, що передаються до Державного бюджету	29 267,6	19 545,2	21 749,3	17 952,8	82,5
Субвенція з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	0,0	0,0	136,6	299,9	219,5
Трансферти бюджетам інших рівнів	0,0	3 500,0	0,0	0,0	-
Кредитування (надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	0,0	31,0	23,5	0,0	0,0
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	0,0	0,0	0,0	-9,9	-
<b>Всього видатків</b>	<b>215 787,1</b>	<b>242 871,7</b>	<b>349 906,2</b>	<b>426 019,0</b>	<b>121,8</b>
Кошти, що передаються із загального бюджету до фонду розвитку	44,9	1 403,4	6 547,9	4 865,4	74,3
<b>Всього витрат</b>	<b>215 832,0</b>	<b>244 275,1</b>	<b>356 454,1</b>	<b>430 884,4</b>	<b>120,9</b>

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради

Обсяг виконання видаткової частини бюджету міста Сімферополь протягом 2003-2006 років постійно зростає. Приріст видаткової частини бюджету міста без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету до спеціального, порівняно з попереднім бюджетним періодом, склав у 2004 році 17,8%, у 2005 році – 49,2%, у 2006 році – 24,3%. Щорічне збільшення видаткової частини бюджету міста у 2003-2006 рр. забезпечується зростанням обсягів фінансування, передусім, установ бюджетної сфери (освіта, охорона здоров'я, культура тощо), а також видатків на державне управління. Збільшення видатків за

галузями бюджетної сфери обумовлене зростанням оплати праці працівників бюджетних установ та, відповідно, великою питомою вагою видатків на оплату праці та нарахувань на неї у структурі видатків зазначених галузей.

Складовою частиною витрат бюджету міста протягом 2003-2006 рр. були кошти, що передаються до Державного бюджету. А саме, місто щорічно перераховувало вилучення до Державного бюджету в обсязі перевищення прогнозного обсягу доходів над розрахунковим обсягом видатків місцевого бюджету, яке розраховується Міністерством фінансів України. Слід зазначити, що за винятком 2005 року, у 2003-2006 роках, обсяг коштів, що передаються до Державного бюджету, порівняно з попереднім бюджетним періодом зменшувався. У 2004 році, зокрема, це зумовлювалось зменшенням обсягу податкових надходжень. Слід зауважити, що у рішенні Сімферопольської міської ради «Про бюджет міста на 2007 рік» обсяг вилучень до Державного бюджету передбачений у обсязі 29 030,0 тис. грн., що є на 61,7% більше за фактично виконаний показник у 2006 році.

Структуру поточних та капітальних видатків бюджету міста наведено нижче у таблиці:

Таблиця 4.8 Виконання видаткової частини бюджету м. Сімферополь в 2004-2006 рр. за економічною класифікацією, тис. грн.

ВИДАТКИ	2004 рік	2005 рік	2006 рік
<b>Поточні видатки</b>	<b>221 981,0</b>	<b>282 464,2</b>	<b>358 683,0</b>
в тому числі захищені статті загального фонду місцевого бюджету	168 861,4	226 678,4	294 507,4
<b>Питома вага поточних видатків в загальному обсязі витрат</b>	<b>90,9</b>	<b>79,2</b>	<b>83,2</b>
<b>Питома вага захищених статей видатків в обсязі витрат загального фонду бюджету</b>	<b>80,6</b>	<b>86,4</b>	<b>80,2</b>
Оплата праці працівників бюджетних установ	76 055,8	108 606,2	139 466,6
Нарахування на заробітну плату	27 868,3	39 870,3	49 588,1
<b>Питома вага видатків на оплату праці та нарахування на неї в загальному обсязі витрат</b>	<b>42,5</b>	<b>41,7</b>	<b>43,9</b>
Придбання предметів постачання і матеріалів, оплата послуг та інші видатки	39 591,6	36 444,4	45 525,1
Видатки на відрядження	147,0	135,7	139,9
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	17 320,2	23 792,7	54 609,0
Дослідження і розробки, державні програми	8 589,5	7 599,0	7 391,0
Субсидії і поточні трансферти	52 408,6	66 015,9	61 963,3
Субсидії і поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	1 048,8	1 205,3	1 271,5
Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів	23 045,3	28 383,0	2 927,4
Поточні трансферти населенню	28 314,5	36 427,6	57 764,4
<b>Питома вага субсидій та поточних трансфертів в загальному обсязі витрат</b>	<b>21,5</b>	<b>18,5</b>	<b>14,4</b>
Капітальні видатки	22 263,1	73 966,4	72 211,3
<b>Питома вага капітальних видатків в загальному обсязі витрат</b>	<b>9,1</b>	<b>20,8</b>	<b>16,8</b>
Придбання основного капіталу	20 817,7	66 684,5	51 757,3
Придбання землі і нематеріальних активів	42,0	17,0	3,7
Капітальні трансферти	1 403,4	7 264,9	20 450,3
Кредитування з вирахуванням погашень	31,0	23,5	-9,9
<b>Разом</b>	<b>244 275,1</b>	<b>356 454,1</b>	<b>430 884,4</b>

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради

Структура видаткової частини бюджету міста Сімферополь за економічною класифікацією протягом 2004-2006 років характеризується значною питомою вагою поточних видатків в загальному обсязі видаткової частини бюджету. Разом з цим, слід зазначити, що у 2005-2006 роках, у зв'язку зі збільшенням питомої ваги капітальних видатків, питома вага поточних видатків у загальному обсязі видаткової частини бюджету м. Сімферополя зменшилась.

Питома вага захищених статей видатків загального фонду бюджету м. Сімферополь у 2004-2006 роках була високою (80,6% - 86,4%). До захищених статей видатків загального фонду бюджету міста Сімферополь міська рада протягом 2004-2006 років, на виконання положень Законів України про Державний бюджет на відповідні роки, відносила такі: оплата праці працівників бюджетних установ; нарахування на заробітну плату; придбання медикаментів та перев'язувальних матеріалів; забезпечення продуктами харчування; оплата комунальних послуг та енергоносіїв; трансферти населенню, трансферти органам державного управління. Слід зазначити, що рішенням Сімферопольської міської ради «Про бюджет міста на 2007 рік» до захищених статей видатків було віднесено також обслуговування боргу.

Затвердження переліку захищених статей гарантує виконання містом зобов'язань перед бюджетними та іншими установами, а з іншого боку, звужує можливості міста щодо розпорядження бюджетними коштами у разі виникнення непередбачуваних ситуацій.

Затверджений на 2006 рік обсяг видаткової частини загального фонду бюджету м. Сімферополь без урахування коштів, що передаються до бюджету розвитку збільшився, порівняно з виконанням у 2005 році, на 46,0% та склав 362 342,0 тис. грн. (Таблиця 4.9)

Таблиця 4.9 Виконання видаткової частини загального фонду бюджету м. Сімферополь у 2004-2006 рр., тис. грн.

Найменування показника	Виконано за 2004 р.	Затверджено на 2005 рік з урахуванням змін	Виконано у 2005 році	Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано у 2006 р.	% вик річного плану з рахуванням змін у 2006 році	Темп росту показників уточненого плану на 2006 рік до виконання 2005 року
<b>Основні видаткові статті</b>	<b>181 749,9</b>	<b>245 720,4</b>	<b>232 626,8</b>	<b>345 731,7</b>	<b>334 457,9</b>	<b>96,7</b>	<b>148,6</b>
Державне управління	9 709,4	11 539,8	11 389,1	23 438,0	23 268,2	99,3	205,8
Правоохоронна діяльність	806,3	510,1	477,8	35,1	35,1	100,0	7,3
Освіта	67 427,3	98 736,4	91 630,3	131 976,9	128 710,4	97,5	144,0
Охорона здоров'я	51 247,2	67 345,7	65 804,6	86 466,6	80 917,6	93,6	131,4
Соціальний захист і соціальна допомога	28 552,3	39 716,9	37 229,4	53 565,0	52 497,3	98,0	143,9
Житлово-комунальне господарство	16 766,4	18 065,0	16 426,0	37 955,3	36 901,0	97,2	231,1
Культура і мистецтво	4 522,0	6 595,7	6 510,4	8 910,2	8 851,7	99,3	136,9
Засоби масової інформація	250,6	255,6	253,5	225,7	225,7	100,0	89,0
Фізична культура і спорт	1 476,8	1 781,7	1 777,2	2 411,8	2 404,3	99,7	135,7
Будівництво	521,6	405,0	405,0	0,0	0,0	-	0,0
Сільське і лісове господарство, рибне господарство та мисливство	70,0	161,4	161,4	8,4	8,4	100,0	5,2
Транспорт	260,6	419,0	418,5	595,0	541,2	91,0	142,2
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	139,4	188,1	143,6	143,7	97,0	67,5	100,1
<b>Видатки, не віднесені до основних груп</b>	<b>3 267,8</b>	<b>1 457,5</b>	<b>1 354,5</b>	<b>9 659,9</b>	<b>9 631,4</b>	<b>99,7</b>	<b>713,2</b>
<b>Разом видатків</b>	<b>185 017,7</b>	<b>247 177,9</b>	<b>233 981,3</b>	<b>355 391,6</b>	<b>344 089,3</b>	<b>96,8</b>	<b>151,9</b>
Кошти, що передаються до Державного бюджету	19 545,2	21 749,3	21 749,3	17 952,8	17 952,8	100,0	82,5
Субвенція з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	0,0	136,6	136,6	300,0	299,9	100,0	219,6
Трансферти бюджетам інших рівнів	3 500,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Кредитування (надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	31,0	23,5	23,5	0,0	0,0	-	0,0
<b>Всього видатків</b>	<b>208 093,9</b>	<b>269 087,3</b>	<b>255 890,7</b>	<b>373 644,4</b>	<b>362 342,0</b>	<b>97,0</b>	<b>146,0</b>
Кошти, що передаються із загального бюджету до фонду розвитку	1 403,4	6 734,7	6 547,9	4 865,4	4 865,4	100,0	74,3
<b>Всього витрат</b>	<b>209 497,3</b>	<b>275 822,0</b>	<b>262 438,6</b>	<b>378 509,8</b>	<b>367 207,4</b>	<b>97,0</b>	<b>144,2</b>

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради



При цьому рівень виконання затвердженого на 2006 рік з урахуванням змін обсягу видатків загального фонду бюджету м. Сімферополь без урахування коштів, що передаються до бюджету розвитку склав 97,0%.

Основними видатковими статтями загального фонду бюджету міста є видатки на освіту, охорону здоров'я, соціальний захист і соціальну допомогу, житлово-комунальне господарство та державне управління.

## Освіта

У 2004-2006 рр. найбільш суттєвою видатковою статтею загального фонду бюджету міста залишалася освіта. Видатки на освіту включають в себе фінансування дошкільних учбових закладів, загальноосвітніх шкіл та шкіл-інтернатів, позашкільних закладів освіти тощо. Питома вага вказаної статті у структурі фактично виконаного обсягу видатків загального фонду<sup>12</sup> бюджету м. Сімферополь у 2004 році складала 32,4%, у 2005 році – 35,8%, у 2006 році – 35,5%. Найбільшою статтею асигнувань у видатках на освіту залишається оплата праці працівників бюджетних установ та нарахування на заробітну плату, підвищення якої в 2005 році сприяло такому значному росту видатків вказаної галузі. У 2005 році на виплату заробітної плати (з нарахуваннями) було спрямовано 82,1% загального обсягу витрат за галуззю.

Затверджений на 2006 рік з урахуванням змін обсяг видатків за галуззю «Освіта» було виконано на 97,5%. Мережа закладів освіти у м. Сімферополі протягом 2004-2006 рр. була розширена на 3 одиниці та склала 116 установ. Зокрема у 2005 році у комунальну власність міста був переданий дитячий садок «Васильок», а також уведена в експлуатацію школа-новобудова у с. Комсомольське. У 2005 році на виконання Закону України «Про освіту» з метою виплати надбавок за вислугу років та допомоги при оздоровленні під час щорічної відпустки науково-педагогічним та іншим категоріям працівників навчальних закладів бюджетом м. Сімферополя було отримано субвенцію з Державного бюджету загальним обсягом 3 418,6 тис. грн. У 2006 році на зазначені цілі бюджетом м. Сімферополь було отримано субвенцію з Державного бюджету обсягом 3 008,1 тис. грн. У бюджеті міста на 2007 рік на виплату винагороди науково-педагогічним та іншим категоріям працівників навчальних закладів згідно з Законом України «Про освіту» передбачено коштів у обсязі 70% від потреби.

## Охорона здоров'я

Другою за обсягами видатковою статтею загального фонду бюджету м. Сімферополь у 2004-2006 роках була охорона здоров'я. Видатки на охорону здоров'я включаються в себе фінансування лікарень, пологових будинків, станцій

<sup>12</sup> Тут і далі питома вага основних видаткових статей розраховується до обсягу видатків загального фонду без урахування коштів, що передаються до бюджету розвитку.

невідкладної медичної допомоги, загальних та спеціалізованих стоматологічних поліклінік тощо. Питома вага видатків на утримання установ галузі у 2004 році склала 24,6%, у 2005 році – 25,7%, у 2006 році – 22,3%. Найбільшою статтею видатків на охорону здоров'я є заробітна плата та нарахування на неї. Зокрема у 2005 році на виплату заробітної плати (з нарахуваннями) було спрямовано 77,6% загального обсягу видатків.

Мережа закладів охорони здоров'я у 2005-2006 роках не змінилась та станом на 01.01.2007 року налічувала 21 одиницю. Чисельність штатних працівників галузі протягом 2006 року збільшилась на 50 осіб та станом на 01.01.2007 року склала 6 518 осіб. Затверджений на 2006 рік з урахуванням змін план за видатками загального фонду бюджету м. Сімферополь за галуззю «Охорона здоров'я» було виконано на 93,6%. При цьому слід зазначити, що видатки на заробітну плату (з нарахуваннями) по галузі «Охорона здоров'я» були профінансовані не у повному обсязі. У бюджетів міста на 2007 рік на виплату заробітної плати (з нарахуваннями) працівникам галузі передбачено фінансування к повному обсязі.

## **Соціальний захист та соціальна допомога**

Видатки загального фонду бюджету міста на соціальний захист та соціальну допомогу включають в себе фінансування виплат пільговим категоріям населення, соціальної допомоги громадянам, реалізацію програм соціального захисту та інших соціальних програм, утримання територіальних центрів соціального захисту громадян, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та підліткових клубів, притулків для неповнолітніх, надання фінансової підтримки громадським організаціям інвалідів і ветеранів. Питома вага галузі у структурі фактично виконаних за загальним фондом видатків склала у 2004 році 13,7%, у 2005 році – 14,5%, у 2006 році – 14,5%.

Затверджений на 2006 рік з урахуванням змін план за видатками загального фонду бюджету міст Сімферополь за галуззю «Соціальний захист і соціальне забезпечення» було виконано на 98,0%. При цьому слід зауважити що такі статті видатків галузі як заробітна плата (з нарахуваннями), продукти харчування, медикаменти та перев'язувальні матеріали було профінансовано у повному обсязі.

## **Житлово-комунальне господарство**

Видатки на житлово-комунальне господарство спрямовуються на капітальний ремонт житлового фонду, благоустрій міста, ремонт доріг, видатки на житлово-експлуатаційне господарство, капремонт теплових мереж, водопровідно-каналізаційне господарство тощо. Питома вага видатків на житлово-комунальне господарство у структурі фактично виконаного обсягу видатків загального фонду бюджету м. Сімферополь у 2004 році склала 8,1%, у 2005 році – 6,4% у 2006 році – 10,2%.

Затверджений на 2006 рік з урахуванням змін план за видатками по галузі «Житлово-комунальне господарство» було виконано на 97,2%. Головним чином, це було спричинено недовиконанням плану за видатками на капітальний ремонт житлового фонду.

Основними видатковими статтями спеціального фонду бюджету м. Сімферополь є будівництво, житлово-комунальне господарство, охорона здоров'я та транспорт та освіта (Таблиця 4.10):

Таблиця 4.10 Виконання видаткової частини спеціального фонду бюджету м. Сімферополь у 2004-2006 рр., тис. грн.

Показник	Виконано за 2004р.	Затверджено на 2005 рік з урахуванням змін	Виконано за 2005р.	Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано у 2006 році	% виконання річного плану на 2006 рік з урахуванням змін	Темп росту показників бюджету 2006 до виконання 2005року
<b>Основні видаткові статті</b>	<b>33 616,0</b>	<b>59 836,1</b>	<b>93 614,7</b>	<b>66 598,7</b>	<b>63 399,9</b>	<b>95,2</b>	<b>71,1</b>
Державне управління	295,4	337,4	419,0	1 250,6	690,9	55,2	298,5
Освіта	9 690,6	10 159,3	44 603,7	10 932,4	13 194,9	120,7	24,5
Охорона здоров'я	4 485,3	1 915,2	4 334,1	2 458,8	5 847,9	237,8	56,7
Соціальний захист і соціальна допомога	184,7	327,7	321,3	164,0	343,0	209,1	51,0
Житлово-комунальне господарство	227,2	7 187,8	7 244,0	5 589,4	5 682,0	101,7	77,2
Культура і мистецтво	561,3	596,2	608,6	580,2	660,3	113,8	95,3
Фізична культура і спорт	48,0	0,0	45,3	0,8	66,0	8 250,0	1,8
Будівництво	11 637,8	30 566,5	27 761,7	30 100,2	21 639,3	71,9	108,4
Транспорт	6 005,9	8 060,0	7 968,3	14 707,7	14 584,6	99,2	184,6
Охорона навколишнього природного середовища та ядерна безпека	0,0	228,0	0,0	49,5	0,0	0,0	-
Фонди	479,8	458,0	308,7	765,1	691,0	90,3	247,8
<b>Видатки, не віднесені до основних груп</b>	<b>1 161,8</b>	<b>501,9</b>	<b>400,8</b>	<b>345,0</b>	<b>287,0</b>	<b>83,2</b>	<b>86,1</b>
<b>Разом видатків</b>	<b>34 777,8</b>	<b>60 338,0</b>	<b>94 015,5</b>	<b>66 943,7</b>	<b>63 686,9</b>	<b>95,1</b>	<b>71,2</b>
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	0,0	0,0	0,0	0,0	-9,9	-	-
<b>Всього видатків</b>	<b>34 777,8</b>	<b>60 338,0</b>	<b>94 015,5</b>	<b>66 943,7</b>	<b>63 677,0</b>	<b>95,1</b>	<b>71,2</b>

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради

Затверджений на 2006 рік з урахуванням змін обсяг видаткової частини спеціального фонду бюджету м. Сімферополь, зменшився, порівняно з виконанням у 2005 році, на 28,1% та склав 66 943,7 тис. грн. Рівень виконання видаткової частини спеціального фонду бюджету м. Сімферополь у 2006 році склав 95,1%, що, головним чином, пов'язано з недовиконанням річного плану за галуззю «Будівництво». На це вплинула тривалість процедури здійснення закупівель

товарів, робіт та послуг за державні кошти, у зв'язку з чим, запланований обсяг видатків не був фактично освоєний.

У 2004-2006 роках найбільш суттєвою видатковою статтею спеціального фонду бюджету м. Сімферополя було «Будівництво». Зокрема у 2006 році питома вага галузі у фактично виконаному обсязі видатків збільшилась, порівняно з попереднім бюджетним періодом, на 10,5 в.п. та склала 40%.

Питома вага видатків на за галузю «Транспорт» у фактично виконаному обсязі видатків у 2006 році збільшилась, порівняно з попереднім бюджетним періодом, на 14,4 в.п. та склала 22,9%. Затверджений на 2006 рік з урахуванням змін план за видатками по галузі «Транспорт» було виконано на 99,2%, що пояснюється майже повним перерахуванням з Державного бюджету субвенції на будівництво, реконструкцію, ремонт автомобільних доріг комунальної власності обсягом 4 086,1 тис. грн.

Питома вага видатків на житлово-комунальне господарство у загальній структурі фактично виконаних видатків спеціального фонду бюджету м. Сімферополь склала у 2006 році 8,9% (5 682, тис. грн.). При цьому річний план за видатками по галузі було виконано на 101,7%, що пояснюється перерахуванням у 2005 році з Державного бюджету субвенції на погашення заборгованості громадян за житлово-комунальні послуги.

Обсяг виконання видаткової частини бюджету міста Сімферополь протягом 2003-2006 років постійно зростає. Приріст видаткової частини бюджету міста без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету до спеціального, порівняно з попереднім бюджетним періодом, склав у 2004 році 17,8%, у 2005 році – 49,2%, у 2006 році – 24,3%. Щорічне збільшення видаткової частини бюджету міста у 2003-2006 рр. забезпечується зростанням обсягів фінансування, передусім, установ бюджетної сфери (освіта, охорона здоров'я, культура тощо), а також видатків на державне управління. Збільшення видатків за галузями бюджетної сфери обумовлено зростанням оплати праці працівників бюджетних установ та, відповідно, великою питоною вагою видатків на оплату праці та нарахувань на неї у структурі видатків зазначених галузей.

Затверджений на 2006 рік обсяг видаткової частини загального фонду бюджету м. Сімферополь без урахування коштів, що передаються до бюджету розвитку збільшився, порівняно з виконанням у 2005 році, на 46,0% та склав 362 342,0 тис. грн. Рівень виконання затвердженого на 2006 рік з урахуванням змін обсягу видатків загального фонду бюджету м. Сімферополь без урахування коштів, що передаються до бюджету розвитку склав 97,1%, що пояснюється недовиконанням планових показників майже за усіма основними видатковими статтями.

Затверджений на 2006 рік з урахуванням змін обсяг видаткової частини спеціального фонду бюджету м. Сімферополь, зменшився, порівняно з виконанням у 2005 році, на 28,1% та склав 66 943,7 тис. грн. Рівень виконання видаткової частини спеціального фонду бюджету м. Сімферополь у 2006 році склав 95,1%, що, головним чином, пов'язано з недофінансуванням галузі «Будівництво». На це вплинула тривалість процедури здійснення закупівель товарів, робіт та послуг за державні кошти, у зв'язку з чим, запланований обсяг видатків не був фактично освоєний.

## 5. Бюджет м. Сімферополь на 2007 рік

Бюджет міста Сімферополь на 2007 рік сформовано, виходячи з підходів, визначених Бюджетним Кодексом України, Законом України «Про Державний бюджет України на 2007 рік», Постанови ВРУ «Про основні напрями бюджетної політики на 2007 рік» № 42-16 від 27.07.2006 року, з урахуванням фактичних надходжень в минулих роках доходів, закріплених за бюджетом міста статтями 64 і 69 Бюджетного Кодексу України, основних макропоказників економічного та соціального розвитку України і показників економічного і соціального розвитку міста Сімферополь на 2007 рік.

Рішення про міський бюджет м. Сімферополь на 2007 рік було прийнято 27.12.2006 року, тобто у термін, що не перевищує 2 тижні після офіційного опублікування Закону про Державний бюджет України. Закон України «Про Державний бюджет України на 2007 рік» було прийнято та офіційно опубліковано 19.12.2006 року. Варто зауважити, що у відповідності до статті 79 Бюджетного Кодексу України в разі, якщо до початку нового бюджетного періоду рішення про місцевий бюджет не прийнято, місцева рада має право здійснювати витрати з бюджету лише на цілі, які визначені у рішенні про місцевий бюджет на попередній бюджетний період. При цьому, щомісячні видатки не можуть перевищувати 1/12 обсягу видатків, затверджених на попередній бюджетний період, крім витрат на погашення зобов'язань із боргу.

Доходна частина міського бюджету Сімферополя на 2007 рік затверджена у обсязі 315 450,3 тис. грн. та перевищує показники виконання бюджету у 2006 році на 3,8%. Показники доходної частини міського бюджету Сімферополя наведено нижче (Таблиця 5.1). Показники доходної частини бюджету міста Сімферополь на 2007 рік з розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведено у додатку.

Таблиця 5.1 Доходна частина міського бюджету Сімферополя на 2007 рік

Показник	Виконано в 2006 році, разом	Затверджено на 2007 рік, разом	Темп росту по відношенню до 2006 року
Податок з доходів фізичних осіб	136 283,7	163 560,2	120,0
Плата за державну реєстрацію	400,3	430,0	107,4
Плата за торговий патент	558,3	647,7	116,0
Єдиний податок	479,2	724,7	151,2
<b>Усього закріплені доходи</b>	<b>137 721,5</b>	<b>165 362,6</b>	<b>120,1</b>
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	351,5	300,0	85,3
Плата за землю	6 344,0	7 805,9	123,0
Місцеві податки й збори	7 899,4	8 232,2	104,2
Плата за оренду цілісних майнових комплексів	1 603,4	1 279,8	79,8
Інші надходження	3 160,0	1 356,4	42,9
<b>Усього власні доходи</b>	<b>19 358,3</b>	<b>18 974,3</b>	<b>98,0</b>
<b>Доходи бюджету розвитку, у тому числі:</b>	<b>16 654,9</b>	<b>19 000,0</b>	<b>114,1</b>
- надходження коштів від приватизації майна	16 654,9	15 000,0	90,1
- надходження коштів від продажу землі	0,0	4 000,0	-
Податок на власність	10 048,9	9 750,0	97,0
Збір за забруднення навколишнього природного середовища	248,4	406,5	163,6
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	49,5	50,0	101,0
Власні надходження бюджетних організацій	9 754,7	5 003,9	51,3
Цільові фонди	89,4	2 391,9	2 675,5
Інші надходження спеціального фонду	113,2	15,6	13,8
<b>Разом</b>	<b>194 038,8</b>	<b>220 954,8</b>	<b>113,9</b>
Трансферти	105 098,3	94 495,5	89,9
<b>Усього</b>	<b>299 137,1</b>	<b>315 450,3</b>	<b>105,5</b>
Кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку	4 865,4	0,0	0,0
<b>Разом доходів</b>	<b>304 002,5</b>	<b>315 450,3</b>	<b>103,8</b>

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради

За загальним фондом доходи міського бюджету затверджені в обсязі 278 136,2 тис. грн., у тому числі за такими джерелами:

- 165 362,6 тис. грн. гривень – надходження загальнодержавних податків і зборів (обов'язкових платежів), які враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів (темп росту по відношенню до показника виконання у 2006 році – 120,1%);
- 18 974,3 тис. гривень – власні доходи, що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів (темп росту по відношенню до показника виконання у 2006 році – 98,0%);
- трансферти – 94 495,5 тис. грн. гривень (темп росту по відношенню до показника виконання у 2005 році – 89,9%).

У складі закріплених доходів бюджету міста найбільшу питому вагу – 98,9% займає податок з доходів фізичних осіб. Порівняно з фактичним надходженням податку з доходів фізичних осіб 2006 році, у міському бюджеті на 2007 рік планується збільшення надходжень за цим джерелом на 20,0%, що обумовлюється збільшенням обсягу фонду заробітної плати, що оподатковується, зростанням рівня мінімальної заробітної плати в країні до 400,0 грн. та його запланованим збільшенням до 450,0 грн., зростанням з 01.01.2007 р. ставки оподаткування податком на прибуток фізичних осіб з 13% до 15%.

При розрахунку надходжень у 2007 році єдиного податку враховувалась динаміка надходжень вказаного джерела до міського бюджету у 2003-2006 роках. Темп росту запланованого обсягу надходжень єдиного податку у 2007 році, порівняно з виконанням у 2006 році, склав 151,2%.

У складі доходів міського бюджету, які не враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів, найбільшу питому вагу – 43,4% займають місцеві податки та збори. Порівняно з фактичним обсягом надходжень до міського бюджету від сплати місцевих податків та зборів, запланований на 2007 рік обсяг надходжень від їх сплати збільшився на 4,2%, передусім за рахунок запланованого збільшення обсягу надходжень ринкового збору та комунального податку.

Плата за землю є другим за питомою вагою джерелом формування власних доходів м. Сімферополь. Порівняно з фактичним обсягом надходжень до міського бюджету від плати за землю у 2006 році, у міському бюджеті на 2007 рік планується збільшення обсягу надходжень за цим джерелом на 23,0%, що обумовлюється проведенням інвентаризації земельних ділянок, виділених у користування на умовах оренди, а також посиленням контролю за фактичним внесенням платежів та розрахунками щодо нарахування орендної плати.

Бюджетом на 2007 рік передбачено зменшення надходжень податку на прибуток підприємств комунальної власності міської ради, на 14,7%, порівняно з виконанням надходжень за цим джерелом у 2006 році.

Запланований на 2007 рік обсяг доходної частини спеціального фонду міського бюджету Сімферополя на 27,8% менший, порівняно з фактично виконаним показником 2006 року. Головним чином, це зумовлено зменшенням обсягу власних надходжень бюджетних установ внаслідок того, що окремі види доходів бюджетних установ, зокрема гранти та дарунки, не плануються.

Доходи бюджету розвитку заплановані в обсязі 114,1% показників виконання 2006 року, зокрема, заплановано зростання як обсягу доходів від відчуження майна, що перебуває в комунальній власності міста, так і доходів від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення. Слід зазначити, що обсяг доходів від приватизації землі запланований на 2007 рік з виходячи з намірів міської влади продавати земельні ділянки на конкурентних засадах (земельних торгах). За оцінками представників Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради прогнозний обсяг надходжень до бюджету міста від відчуження комунального майна у 2007 році складає 17 млн. грн. Слід зазначити, що у I півріччі поточного року до бюджету міста надійшло 8,9 млн. грн. від продажу комунального майна.



Запланований на 2007 рік обсяг надходжень до цільових фондів, утворених органами місцевого самоврядування склав 2 391,9 тис. грн. При цьому запланований на 2007 рік обсяг надходжень до фонду розвитку інженерної та соціальної інфраструктури міської ради склав 2 100,0 тис. грн., обсяг надходжень в цільовий фонд приватизації Фонду приватизації комунального майна міської ради – 291,9 тис. грн. Джерелами надходжень до цільових фондів у 2007 році виступають пайові відрахування забудовників, відрахування, пов'язані з оформленням земельних ділянок тощо.

Запланований на 2007 рік обсяг офіційних трансфертів зменшився, порівняно з виконанням у 2006 році, на 11,1%.

Видаткова частина міського бюджету Сімферополя на 2007 рік, без урахування коштів, що передаються із загального до спеціального фонду, затверджена в обсязі 317,9 млн. грн. та перевищує показник виконання бюджету у 2006 році на 5,3% (Таблиця 5.2):

Таблиця 5.2 Видаткова частина міського бюджету Сімферополя на 2007 рік

Показник	Виконано в 2006 році, разом	Затверджено на 2007 рік, разом	Темп росту по відношенню до 2006 року
<b>Основні видаткові статті</b>	<b>173 332,9</b>	<b>193 946,1</b>	<b>111,9</b>
Державне управління	11 278,3	14 711,2	130,4
Освіта	11 458,5	15 639,7	136,5
Охорона здоров'я	86 765,5	98 128,1	113,1
Соціальний захист і соціальна допомога	3 001,4	2 371,5	79,0
Житлово-комунальне господарство	12 187,8	8 077,3	66,3
Культура і мистецтво	9 492,3	10 960,2	115,5
Засоби масової інформації	291,7	805,0	276,0
Фізична культура і спорт	2 404,3	2 508,4	104,3
Будівництво	21 639,3	24 488,1	113,2
С/г, лісове господарство, рибальство і мисливство	8,4	841,2	10 014,3
Транспорт	14 034,7	10 011,4	71,3
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	66,9	2 540,0	3 796,7
Охорона навколишнього природного середовища та ядерна безпека	0,0	50,0	-
Цільові фонди	674,2	2 814,0	417,4
<b>Видатки, не віднесені до основних груп</b>	<b>2 012,8</b>	<b>2 856,0</b>	<b>141,9</b>
<b>Разом видатків</b>	<b>175 345,7</b>	<b>196 802,1</b>	<b>112,2</b>
Кошти, що передаються до бюджетів інших рівнів	126 481,3	121 131,5	95,8
<b>У тому числі до вилучення до Державного бюджету</b>	<b>17 952,9</b>	<b>29 030,0</b>	<b>161,7</b>
<b>Всього видатків (за вирахуванням коштів, що передаються з однієї частини бюджету в іншу)</b>	<b>301 827,0</b>	<b>317 933,6</b>	<b>105,3</b>
Кошти, що передаються із загального бюджету до фонду розвитку	4 865,4	0,0	0,0
<b>Всього видатків</b>	<b>306 692,4</b>	<b>317 933,6</b>	<b>103,7</b>

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради

Слід зазначити, що міський бюджет Сімферополя на 2007 рік був прийнятий з дефіцитом у частині бюджету розвитку обсягом 5 488,1 тис. грн., який покривається за рахунок залишку коштів станом на 01.01.2007 року, які надійшли від відчуження майна, яке знаходиться у комунальній власності.

У 2007 році передбачається зростання обсягу видатків бюджету міста на фінансування основних галузей бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту) та державного управління. При цьому, зростання видатків за цими галузями зумовлено запланованим зростанням заробітної плати працівників бюджетної сфери.

Слід зазначити, що у обсязі видатків, передбачених бюджетом міста на утримання установ бюджетної сфери фінансування оплати праці з нарахуваннями на неї за окремими статтями передбачено не у повному обсязі. Зокрема, потреба у видатках на фінансування оплати праці з нарахуваннями за галуззю «Державне управління» у зведеному бюджеті м. Сімферополя не забезпечена на 605,7 тис. грн. оскільки розрахунковими показниками Міністерства фінансів України до проекту зведеного бюджету м. Сімферополя на 2007 рік видатки на заробітну плату (з нарахуваннями) забезпечені не повністю. Із зведеного бюджету м. Сімферополя фінансується 15 органів місцевого самоврядування. Штатна чисельність працівників органів місцевого самоврядування станом на 01.01.2007 р. складає 825,5 од. При цьому у зведеному бюджеті міста Сімферополя на 2007 рік передбачено збільшення штатної чисельності працівників на 47 одиниць, у зв'язку з затвердженням у другому півріччі 2006 року нових структур апаратів районних у м. Сімферополі рад.

Запланований на 2007 рік обсяг видатків за галуззю «Освіта» на 36,5% більший, порівняно з фактичним виконанням у 2006 році. Це пов'язано з тим, що у 2007 році у м. Сімферополі заплановане збільшення контингенту дітей (на 90 осіб), що матиме наслідком збільшення чисельності працівників дитячих дошкільних закладів.

Зменшення обсягу асигнувань, порівняно з 2006 роком, за галуззю «Житлово-комунальне господарство» на 33,7% зумовлено тим, що у 2007 році не планується надходження з Державного бюджету субвенції на заходи щодо погашення заборгованості громадян за житлово-комунальні послуги та енергоносії в рахунок часткової компенсації втрат від знецінення грошових заощаджень та субвенції на погашення заборгованості минулих років з різниці в тарифах на житлово-комунальні послуги.

Слід зауважити, що у рішенні Сімферопольської міської ради «Про бюджет міста на 2007 рік» обсяг вилучень до Державного бюджету передбачений у обсязі 29 030,0 тис. грн., що на 61,7% більше за фактично виконаний показник у 2006 році.

Доходна частина міського бюджету Сімферополя на 2007 рік затверджена у обсязі 315 450,3 тис. грн. та перевищує показники виконання бюджету у 2006 році на 3,8%. За загальним фондом передбачено збільшення обсягу доходної частини, проти показника 2006 року, на 10,2%, переважно, за рахунок значного збільшення обсягу закріплених доходів.

Запланований на 2007 рік обсяг доходної частини спеціального фонду міського бюджету Сімферополя на 27,8% менший, порівняно з фактично виконаним показником 2006 року. Головним чином, це зумовлено зменшенням обсягу власних надходжень бюджетних установ внаслідок того, що окремі види доходів бюджетних установ, зокрема гранти та дарунки, не плануються. Доходи бюджету розвитку заплановані в обсязі 114,1% показників виконання 2006 року, зокрема, заплановано зростання як обсягу доходів від відчуження майна, що перебуває в комунальній власності міста, так і доходів від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення.

Видаткова частина міського бюджету Сімферополя на 2007 рік, без урахування коштів, що передаються із загального до спеціального фонду, затверджена в обсязі 317,9 млн. грн. та перевищує показник виконання бюджету у 2006 році на 5,3%. У 2007 році передбачається зростання обсягу видатків бюджету міста на фінансування основних галузей бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту) та державного управління.

Слід зауважити, що у рішенні Сімферопольської міської ради «Про бюджет міста на 2007 рік» обсяг вилучень до Державного бюджету передбачений у обсязі 29 030,0 тис. грн., що на 61,7% більше за фактично виконаний показник у 2006 році.

## 6. Виконання бюджету міста Сімферополь у I півріччі 2007 року

Затверджений на 2007 рік з урахуванням змін обсяг доходної частини бюджету м. Сімферополь без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету міста до спеціального, за підсумками I півріччя 2007 року було виконано на 53,9% (Таблиця 6.1)

Таблиця 6.1 Виконання доходної частини бюджету м. Сімферополь у I півріччі 2007 року, тис. грн.

Показник	Затверджено на 2007 рік з урахуванням змін всього	Виконано у I півріччі 2007 року всього	% виконання плану з урахуванням змін, всього
Податок з доходів фізичних осіб	266 326,2	140 300,5	52,7
Плата за державну реєстрацію	430,0	214,1	49,8
Плата за торговий патент	11 889,7	6 606,9	55,6
Єдиний податок	23 407,7	11 712,3	50,0
Державне мито	2 229,4	1 227,9	55,1
Адміністративні штрафи	91,3	110,2	120,7
<b>Усього закріплені доходи</b>	<b>304 374,3</b>	<b>160 171,9</b>	<b>52,6</b>
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	300,0	257,4	85,8
Плата за землю	16 214,1	6 915,9	42,7
Податок на промисел	98,5	47,9	48,6
Місцеві податки й збори	9 870,8	5 253,0	53,2
Плата за оренду цілісних майнових комплексів	1 279,8	1 449,9	113,3
Інші надходження	3 218,2	2 041,3	63,4
<b>Усього власні доходи</b>	<b>30 981,4</b>	<b>15 965,4</b>	<b>51,5</b>
<b>Доходи бюджету розвитку, у тому числі:</b>	<b>19 260,1</b>	<b>8 931,7</b>	<b>46,4</b>
- надходження коштів від приватизації майна	15 260,1	8 681,3	56,9
- надходження коштів від продажу землі	4 000,0	250,4	6,3
Податок на власність	10 300,0	5 777,7	56,1
Збір за забруднення навколишнього природного середовища	423,5	174,9	41,3
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	50,0	8,3	16,6
Власні надходження бюджетних організацій	16 246,5	13 362,3	82,2
Цільові фонди	2 391,9	2 569,7	107,4
Інші надходження спеціального фонду	277,0	144,6	52,2
<b>Разом</b>	<b>384 304,7</b>	<b>207 106,5</b>	<b>53,9</b>
Трансферти	150 427,7	59 143,8	39,3
<b>Усього</b>	<b>534 732,4</b>	<b>266 250,3</b>	<b>49,8</b>
Кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку	4 046,7	1 250,0	30,9
<b>Разом доходів</b>	<b>538 779,1</b>	<b>267 500,3</b>	<b>49,6</b>

Джерело: Фінансове управління Сімферопольської міської ради

Високий рівень виконання доходної частини бюджету міста забезпечувався рівнем виконання затвердженого обсягу як закріплених, так і власних доходів загального фонду бюджету м. Сімферополь.

У структурі виконаного у I півріччі 2007 року обсягу закріплених доходів найбільшу питому вагу, як і в попередніх бюджетних періодах, займає податок з доходів фізичних осіб – 87,6%. За підсумками I півріччя 2007 року затверджений річний обсяг надходжень за податком з доходів фізичних осіб було виконано на 52,7%. Високий рівень виконання, серед іншого, пояснюється зростанням протягом I півріччя 2007 року середньомісячної заробітної плати у місті (у червні 2007 року вказаний показник склав 1 355,0 грн.), а також зменшенням, на 692,4 тис. грн. у січні-червні 2007 року обсягу заборгованості з виплати заробітної плати.

У структурі виконаного у I півріччі 2007 року обсягу власних доходів слід відзначити перевиконання річного плану за надходженням плати за оренду цілісних майнових комплексів. У I півріччі 2007 року до бюджету міста від оренди цілісних майнових комплексів надійшло 1 449,9 тис. грн., що є на 13,3% більше, ніж було затверджено на 2007 рік. Це пояснюється, тим, що з 1 червня 2007 року у м. Сімферополь були переглянуті та, відповідно, підвищені ставки орендної плати за використання об'єктів комунальної власності.

Високий рівень виконання річного плану за власними надходженнями бюджетних установ пояснюється тим, що у I півріччі 2007 року до бюджету м. Сімферополь надійшло 3 022,1 тис. грн. благодійних внесків, грантів та дарунків, отриманих бюджетними установами. Такі призначення не мають постійного характеру та, як правило, не плануються.

Затверджений на 2007 рік з урахуванням змін обсяг видаткової частини бюджету м. Сімферополь без урахування коштів, що передаються до бюджетів інших рівнів та з однієї частини бюджету в іншу, за підсумками I півріччя 2007 року було виконано на 47,9% (Таблиця 6.2)

Таблиця 6.2 Виконання видаткової частини бюджету м. Сімферополь у I півріччі 2007 року, тис. грн.

Показник	Затверджено на 2007 рік з урахуванням змін всього	Виконано у I півріччі 2007 року всього	% виконання плану з урахуванням змін, всього
<b>Основні видаткові статті</b>	<b>503 858,7</b>	<b>240 777,8</b>	<b>47,8</b>
Державне управління	27 214,1	12 278,9	45,1
Освіта	160 628,3	88 924,0	55,4
Охорона здоров'я	111 531,1	55 257,2	49,5
Соціальний захист і соціальна допомога	119 873,9	49 484,9	41,3
Житлово-комунальне господарство	19 417,3	11 228,2	57,8
Культура і мистецтво	12 056,5	6 026,3	50,0
Засоби масової інформації	805,0	50,7	6,3
Фізична культура і спорт	2 646,2	1 480,0	55,9
Будівництво	30 787,2	9 544,7	31,0
С/г, лісове господарство, рибальство і мисливство	841,2	0,0	0,0
Транспорт	13 830,1	6 311,1	45,6
Охорона навколишнього природного середовища та ядерна безпека	50,0	0,0	0,0
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	1 146,7	84,2	7,3
Цільові фонди	3 031,1	107,6	3,5
<b>Видатки, не віднесені до основних груп</b>	<b>4 840,2</b>	<b>2 830,2</b>	<b>58,5</b>
<b>Разом видатків</b>	<b>508 698,9</b>	<b>243 608,0</b>	<b>47,9</b>
Кошти, що передаються до бюджетів інших рівнів	29 764,8	14 670,2	49,3
<b>У тому числі до вилучення до Державного бюджету</b>	<b>29 030,0</b>	<b>14 515,2</b>	<b>50,0</b>
Кредитування з урахуванням повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	3 004,8	-1,2	0,0
<b>Всього видатків (за вирахуванням коштів, що передаються з однієї частини бюджету в іншу)</b>	<b>541 468,5</b>	<b>258 277,0</b>	<b>47,7</b>
Кошти, що передаються із загального бюджету до фонду розвитку	4 046,7	1 250,0	30,9
<b>Всього видатків</b>	<b>545 515,2</b>	<b>259 527,0</b>	<b>47,6</b>

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради

У структурі виконаного у I півріччі 2007 року обсягу видаткової частини бюджету міста слід відзначити високий рівень виконання (55,4% річного плану) найбільшої за обсягами видаткової статті бюджету міста - «Освіта», що пояснюється виплатою заробітної плати протягом відпускнуго періоду. Загальний рівень виконання річного плану за видатками бюджету міста за основними видатковими статтями пояснюється, передусім, невисоким рівнем виконання плану за видатками по статті «Соціальний захист і соціальне забезпечення» (41,3%).

Слід зазначити, що місто вчасно та у повному обсязі виконує свої зобов'язання щодо сплати вилучень до Державного бюджету. У I півріччі з бюджету м. Сімферополь до Державного бюджету було сплачено 14 515,2 тис. грн. вилучень до Державного бюджету, або 50,0% запланованого річного обсягу.

Затверджений на 2007 рік з урахуванням змін обсяг доходної частини бюджету м. Сімферополь без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету міста до спеціального, за підсумками I півріччя 2007 року було виконано на 53,9%, що забезпечувалось високим рівнем виконання затверджених річних обсягів власних та закріплених доходів.

Затверджений на 2007 рік з урахуванням змін обсяг видаткової частини бюджету м. Сімферополь без урахування коштів, що передаються до бюджетів інших рівнів та з однієї частини бюджету в іншу, за підсумками I півріччя 2007 року було виконано на 47,9%. Слід зазначити, що місто вчасно та у повному обсязі виконує свої зобов'язання щодо сплати вилучень до Державного бюджету.

## **7. Боргові зобов'язання міста**

### **7.1. Консолідований борг міста Сімферополя**

Зважаючи на світову практику, до консолідованого боргу міста слід відносити прямі фінансові зобов'язання, прострочену кредиторську заборгованість та умовні зобов'язання (гарантії) місцевих органів влади, а також прострочені фінансові зобов'язання та прострочену кредиторську заборгованість підприємств та організацій комунальної форми власності.

#### **7.1.1. Прямі боргові зобов'язання**

За інформацією Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради протягом 2002-2006 рр. запозичення до бюджету міста у формі емісії облігацій місцевої позики не здійснювались, кредити не залучались. Бюджетом міста Сімферополь у 2003-2006 роках залучалися короткострокові безвідсоткові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів загальним обсягом 143 775,7 тис. грн. Заборгованість за вказаними позичками погашено вчасно та у повному обсязі. Відтак прямий борг Сімферопольської міської ради станом на 01.01.2007 року відсутній.

#### **7.1.2. Умовні зобов'язання (гарантії) Сімферопольої міської ради.**

За інформацією Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради, протягом 2002-2006 рр. міською радою гарантій не надавалося.

#### **7.1.3. Прострочена бюджетна кредиторська заборгованість**

За даними фінансового управління Сімферопольської міської ради бюджет м. Сімферополя станом на 01.01.2007 р. має прострочену кредиторську заборгованість у сумі 7 225,1 тис. грн., у тому числі за загальним фондом – 7 142,6 тис. грн. та за спеціальним фондом – 82,5 тис. грн. (Таблиця 7.1):



Таблиця 7.1 Прострочена кредиторська заборгованість бюджету м. Сімферополь по загальному та спеціальному фондах за-2006 рік, тис. грн.

Видаткові статті	Станом на 01.01.2007 Загальний фонд, тис. грн.	Станом на 01.01.2007 Спеціальний фонд, тис. грн.
Державне управління	0,0	8,5
Освіта	979,9	4,7
Охорона здоров'я	5 644,7	62,1
Соціальний захист і соціальне забезпечення	12,1	0,7
Житлово-комунальне господарство	430,2	2,4
Будівництво	0,0	4,1
Культура і мистецтво	0,1	0,0
Транспорт	53,8	0,0
Видатки не віднесені до основних груп	21,8	0,0
<b>Разом</b>	<b>7 142,6</b>	<b>82,5</b>

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради

Найбільший обсяг кредиторської заборгованості бюджету 5 644,7 тис. грн., або 78,1% її загального обсягу утворився за загальним фондом по статті «Охорона здоров'я». У структурі заборгованості за вказаною галуззю, найбільший обсяг заборгованості (4 080,7 тис. грн. ) припадає на КЕК 1110 – Оплата праці працівників бюджетних установ. Утворення кредиторської заборгованості стало наслідком, недовиконання річного плану за доходами загального фонду бюджету міста. Слід зазначити, що вказана заборгованість була погашена у I півріччі 2007 року.

Таким чином, станом на 01.01.2007 р. обсяг консолідованого боргу Сімферопольської міської ради складав 7 225,1 тис. грн. та був сформований за рахунок простроченої кредиторської заборгованості бюджету.

## 7.2. Перспективи залучення коштів у майбутньому

### 7.2.1. Запланований випуск облігацій внутрішньої місцевої позики

Сімферопольська міська рада планує здійснити запозичення до бюджету розвитку, шляхом емісії облігацій внутрішньої місцевої позики обсягом 20,0 млн. грн. Орієнтовний термін обігу облігацій становить 5 років. Відсоткова ставка встановлюватиметься відповідно до кон'юнктури ринку, але не більше 12,0%.

Метою залучення коштів є здійснення капітальних видатків, спрямованих на фінансування житлового будівництва.

З урахуванням запланованого запозичення обсяг прямого боргу Сімферопольської міської ради збільшиться на 20,0 млн. грн. Таким чином, прогнозне пряме боргове навантаження (питома вага прямого боргу у структурі затвердженого на 2007 рік обсягу доходної частини бюджету м. Сімферополь без урахування трансфертів) складе 5,2%.

Інформацію щодо прогнозованої питомої ваги річного обсягу видатків на обслуговування боргу у 2007 році представлено нижче (Таблиця 7.2)

**Таблиця 7.2** Прогнозна питома вага видатків на обслуговування боргу у структурі видаткової частини загального фонду міського бюджету<sup>13</sup>

Показники	2007 рік
Питома вага видатків на обслуговування боргу у загальному обсязі видатків загального фонду міського бюджету на 2007 рік, %	0,9
Питома вага видатків на обслуговування боргу у загальному обсязі видатків міського бюджету на 2007 рік без урахування видатків, що здійснюються за рахунок субвенцій, %	1,3
Питома вага видатків на обслуговування боргу у загальному обсязі видатків міського бюджету на 2007 рік без урахування видатків, що здійснюються за рахунок субвенцій та коштів, що передаються до Державного бюджету, %	1,6

*Джерело: Розраховано за даними фінансового управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради*

Таким чином, можна зазначити, що прогнозна питома вага видатків на обслуговування боргу у 2007 році не перевищує граничний розмір, встановлений бюджетним законодавством.

<sup>13</sup> Розраховано виходячи з відсоткової ставки 12,0%.

## **Висновок**

Зважаючи на результати проведеного аналізу, рейтингове агентство прийняло рішення про визначення кредитного рейтингу м. Сімферополь на рівні uaA зі стабільним прогнозом.

**Генеральний директор**

*С. А. Дубко*

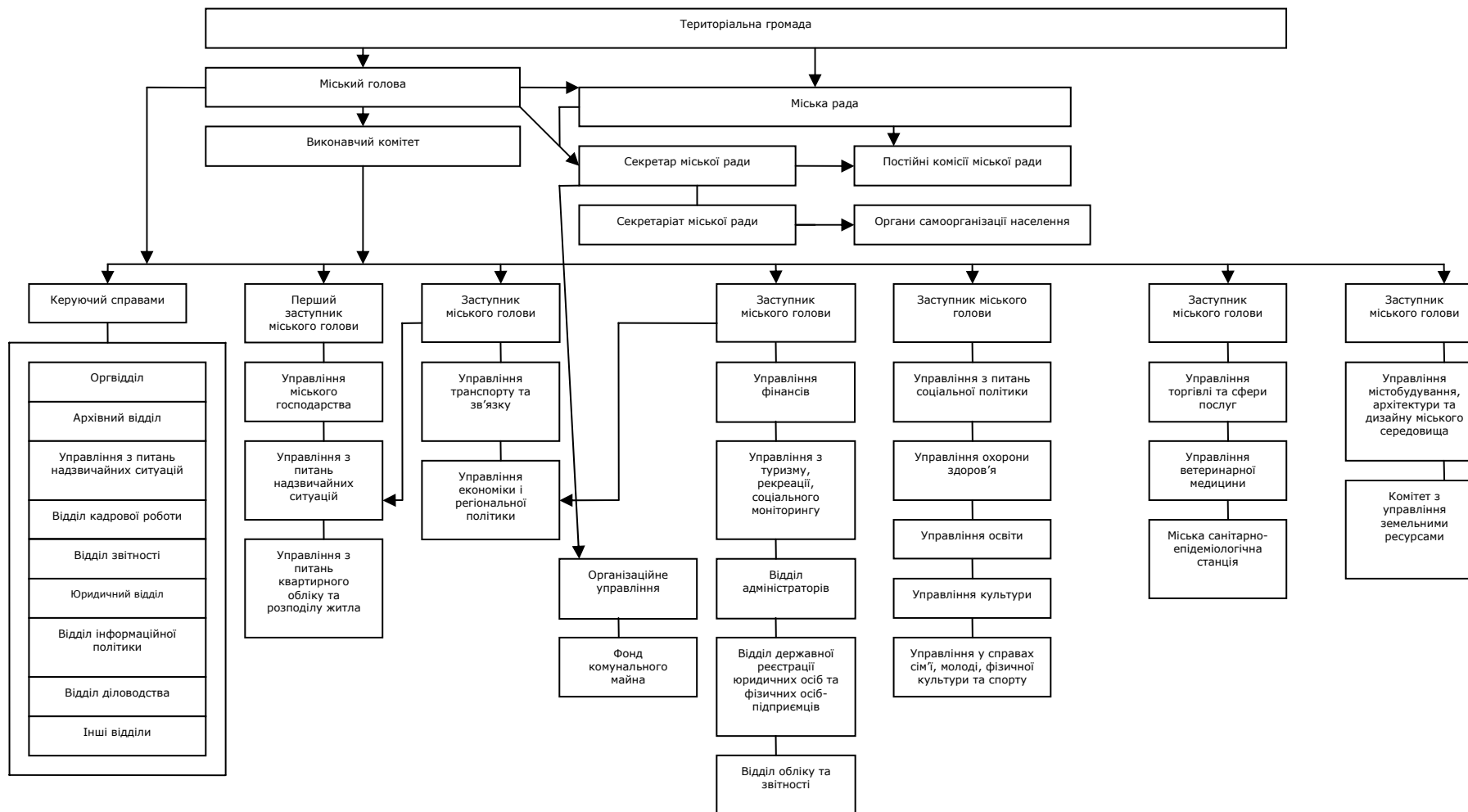
**Начальник відділу муніципальних рейтингів**

*О. В. Шубіна*

**Провідний фінансовий аналітик**

*П. В. Трощинський*

## **Додатки**



### Структура виконавчих органів Сімферопольської міської ради

Джерело: Виконавчий комітет Сімферопольської міської ради

## Агрегований бюджет міста Сімферополь з розбивкою на загальний та спеціальний фонди за 2003-2006 роки, тис. грн.

Показник	2003 рік Загальний фонд	2003 рік Спеціальний фонд	2003 рік Виконано	2004 рік Загальний фонд	2004 рік Спеціальний фонд	2004 рік Виконано	2005 рік Загальний фонд	2005 рік Спеціальний фонд	2005 рік Виконано	2006 рік Загальний фонд	2006 рік Спеціальний фонд	2006 рік Виконано
Податкові надходження	167 592,4	5 542,8	173 135,2	158 914,0	5 978,8	164 892,8	200 720,9	8 093,5	208 814,4	263 442,1	10 842,4	274 284,5
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	4 607,9	14 175,2	18 783,1	-889,1	17 071,7	16 182,6	6 663,3	54 290,8	60 954,1	7 214,9	22 521,8	29 736,7
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів та трансфертів до спеціального фонду	24 836,4	0,0	24 836,4	43 357,7	0,0	43 357,7	59 171,3	6 928,1	66 099,4	103 592,7	5 199,4	108 792,1
<b>Операційні надходження всього</b>	<b>197 036,7</b>	<b>19 718,0</b>	<b>216 754,7</b>	<b>201 382,6</b>	<b>23 050,5</b>	<b>224 433,1</b>	<b>266 555,5</b>	<b>69 312,4</b>	<b>335 867,9</b>	<b>374 249,7</b>	<b>38 563,6</b>	<b>412 813,3</b>
Поточні видатки	124 813,7	18 808,4	143 622,1	148 662,0	20 910,4	169 572,4	193 386,9	23 061,4	216 448,3	271 570,2	25 149,5	296 719,7
Субсидії та поточні трансферти	54 242,8	132,6	54 375,4	51 464,4	944,2	52 408,6	59 024,0	6 991,9	66 015,9	67 642,7	5 267,1	72 909,8
<b>Операційні видатки всього</b>	<b>179 056,5</b>	<b>18 941,0</b>	<b>197 997,5</b>	<b>200 126,4</b>	<b>21 854,6</b>	<b>221 981,0</b>	<b>252 410,9</b>	<b>30 053,3</b>	<b>282 464,2</b>	<b>339 212,9</b>	<b>30 416,6</b>	<b>369 629,5</b>
<b>Операційний баланс</b>	<b>17 980,2</b>	<b>777,0</b>	<b>18 757,2</b>	<b>1 256,2</b>	<b>1 195,9</b>	<b>2 452,1</b>	<b>14 144,6</b>	<b>39 259,1</b>	<b>53 403,7</b>	<b>35 036,8</b>	<b>8 147,0</b>	<b>43 183,8</b>
Фінансовий дохід	115,4	0,0	115,4	17,0	0,0	17,0	3,3	0,0	3,3	11,0	0,0	11,0
<b>Фінансовий баланс</b>	<b>115,4</b>	<b>0,0</b>	<b>115,4</b>	<b>17,0</b>	<b>0,0</b>	<b>17,0</b>	<b>3,3</b>	<b>0,0</b>	<b>3,3</b>	<b>11,0</b>	<b>0,0</b>	<b>11,0</b>
<b>Поточний баланс</b>	<b>18 095,6</b>	<b>777,0</b>	<b>18 872,6</b>	<b>1 273,2</b>	<b>1 195,9</b>	<b>2 469,1</b>	<b>14 147,9</b>	<b>39 259,1</b>	<b>53 407,0</b>	<b>35 047,8</b>	<b>8 147,0</b>	<b>43 194,8</b>
Капітальні надходження	0,0	5 670,4	5 670,4	0,0	13 839,5	13 839,5	0,0	20 692,3	20 692,3	0,0	16 654,9	16 654,9
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	0,0	44,9	44,9	0,0	2 282,7	2 282,7	0,0	7 825,5	7 825,5	0,0	9 274,0	9 274,0
<b>Капітальні надходження всього</b>	<b>0,0</b>	<b>5 715,3</b>	<b>5 715,3</b>	<b>0,0</b>	<b>16 122,2</b>	<b>16 122,2</b>	<b>0,0</b>	<b>28 517,8</b>	<b>28 517,8</b>	<b>0,0</b>	<b>25 928,9</b>	<b>25 928,9</b>
Капітальні видатки	11 220,4	6 569,2	17 789,6	7 936,5	12 923,2	20 859,7	2 739,3	63 962,2	66 701,5	18 490,7	33 270,3	51 761,0
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	44,9	0,0	44,9	0,0	0,0	0,0	717,0	0,0	717,0	15 584,9	0,0	15 584,9
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	0,0	0,0	0,0	1 403,4	0,0	1 403,4	6 547,9	0,0	6 547,9	4 865,4	0,0	4 865,4
<b>Капітальні видатки всього</b>	<b>11 265,3</b>	<b>6 569,2</b>	<b>17 834,5</b>	<b>9 339,9</b>	<b>12 923,2</b>	<b>22 263,1</b>	<b>10 004,2</b>	<b>63 962,2</b>	<b>73 966,4</b>	<b>38 941,0</b>	<b>33 270,3</b>	<b>72 211,3</b>
<b>Капітальний баланс</b>	<b>-11 265,3</b>	<b>-853,9</b>	<b>-12 119,2</b>	<b>-9 339,9</b>	<b>3 199,0</b>	<b>-6 140,9</b>	<b>-10 004,2</b>	<b>-35 444,4</b>	<b>-45 448,6</b>	<b>-38 941,0</b>	<b>-7 341,4</b>	<b>-46 282,4</b>
<b>Баланс після капітальних видатків</b>	<b>6 830,3</b>	<b>-76,9</b>	<b>6 753,4</b>	<b>-8 066,7</b>	<b>4 394,9</b>	<b>-3 671,8</b>	<b>4 143,7</b>	<b>3 814,7</b>	<b>7 958,4</b>	<b>-3 893,2</b>	<b>805,6</b>	<b>-3 087,6</b>
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	0,0	0,0	0,0	31,0	0,0	31,0	23,5	0,0	23,5	0,0	-9,9	-9,9
<b>Профіцит/дефіцит</b>	<b>6 830,3</b>	<b>-76,9</b>	<b>6 753,4</b>	<b>-8 097,7</b>	<b>4 394,9</b>	<b>-3 702,8</b>	<b>4 120,2</b>	<b>3 814,7</b>	<b>7 934,9</b>	<b>-3 893,2</b>	<b>815,5</b>	<b>-3 077,7</b>
Фінансування	-6 830,3	76,9	-6 753,4	8 097,7	-4 394,9	3 702,8	-4 120,2	-3 814,7	-7 934,9	3 893,2	-815,5	3 077,7
<b>БАЛАНС</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради

## Фінансування бюджету міста Сімферополь з розбивкою на загальний та спеціальний фонди у 2004-2006 роках, тис. грн.

Показник	2003 рік Загальний фонд	2003 рік Спеціальний фонд	2003 рік Виконано	2004 рік Загальний фонд	2004 рік Спеціальний фонд	2004 рік Виконано	2005 рік Загальний фонд	2005 рік Спеціальний фонд	2005 рік Виконано	2006 рік Загальний фонд	2006 рік Спеціальний фонд	2006 рік Виконано
<b>Профіцит/дефіцит</b>	<b>6 830,3</b>	<b>-76,9</b>	<b>6 753,4</b>	<b>-8 097,7</b>	<b>4 394,9</b>	<b>-3 702,8</b>	<b>4 120,2</b>	<b>3 814,7</b>	<b>7 934,9</b>	<b>-3 893,2</b>	<b>815,5</b>	<b>-3 077,7</b>
Фінансування	-6 830,3	76,9	-6 753,4	8 097,7	-4 394,9	3 702,8	-4 120,2	-3 814,7	-7 934,9	3 893,2	-815,5	3 077,7
<b>Зміни залишків</b>	<b>-9 259,4</b>	<b>2 506,0</b>	<b>-6 753,4</b>	<b>8 097,7</b>	<b>-4 123,5</b>	<b>3 974,2</b>	<b>-4 120,0</b>	<b>-3 814,7</b>	<b>-7 934,7</b>	<b>3 914,8</b>	<b>32,2</b>	<b>3 947,0</b>
залишок на початок року	2 576,5	4 556,2	7 132,7	11 835,9	2 050,2	13 886,1	3 738,2	6 173,7	9 911,9	7 858,2	9 988,4	17 846,6
залишок на кінець року	11 835,9	2 050,2	13 886,1	3 738,2	6 173,7	9 911,9	7 858,2	9 988,4	17 846,6	3 943,4	9 956,2	13 899,6
<b>Фінансування за рахунок казначейського рахунку</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
Залучення	2 900,0	0,0	2 900,0	16 010,0		16 010,0	43 647,7		43 647,7	81 218,0		81 218,0
Погашення	2 900,0	0,0	2 900,0	16 010,0		16 010,0	43 647,7		43 647,7	81 218,0		81 218,0
<b>Інші розрахунки</b>	<b>2 429,1</b>	<b>-2 429,1</b>	<b>0,0</b>		<b>-271,4</b>	<b>-271,4</b>	<b>-0,2</b>		<b>-0,2</b>	<b>-21,6</b>	<b>-847,7</b>	<b>-869,3</b>
<b>БАЛАНС</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради

Додаток до рейтингового звіту №4

Показники доходної частини бюджету міста Сімферополь на 2007 рік з розбивкою на загальний та спеціальний фонди, тис. грн.

Найменування показника	2006 рік Виконано Загальний фонд	2006 рік Виконано Спеціальний фонд	2006 рік Виконано Разом	Затверджено на 2007 рік Загальний фонд	Затверджено на 2007 рік Спеціальний фонд	Затверджено на 2007 рік Разом	Темп росту по відношенню до 2006 року Загальний фонд	Темп росту по відношенню до 2006 року Спеціальний фонд	Темп росту по відношенню до 2006 року Разом
Податок з доходів фізичних осіб	136 283,7	-	136 283,7	163 560,2	-	163 560,2	120,0	-	120,0
Плата за держ. реєстрацію	400,3	-	400,3	430,0	-	430,0	107,4	-	107,4
Плата за торговий патент	291,7	266,6	558,3	386,3	261,4	647,7	132,4	-	116,0
Єдиний податок	479,2	-	479,2	724,7	-	724,7	151,2	-	151,2
<b>Усього закріплені доходи</b>	<b>137 454,9</b>	<b>-</b>	<b>137 721,5</b>	<b>165 101,2</b>	<b>-</b>	<b>165 362,6</b>	<b>120,1</b>	<b>-</b>	<b>120,1</b>
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	351,5	-	351,5	300,0	-	300,0	85,3	-	85,3
Плата за землю	6 344,0	-	6 344,0	7 805,9	-	7 805,9	123,0	-	123,0
Місцеві податки й збори	7 899,4	-	7 899,4	8 232,2	-	8 232,2	104,2	-	104,2
Плата за оренду цілісних майнових комплексів	1 603,4	-	1 603,4	1 279,8	-	1 279,8	79,8	-	79,8
Інші надходження	3 160,0	-	3 160,0	1 356,4	-	1 356,4	42,9	-	42,9
<b>Усього власні доходи</b>	<b>19 358,3</b>	<b>-</b>	<b>19 358,3</b>	<b>18 974,3</b>	<b>-</b>	<b>18 974,3</b>	<b>98,0</b>	<b>-</b>	<b>98,0</b>
<b>Доходи бюджету розвитку, у тому числі:</b>	<b>-</b>	<b>16 654,9</b>	<b>16 654,9</b>	<b>-</b>	<b>19 000,0</b>	<b>19 000,0</b>	<b>-</b>	<b>114,1</b>	<b>114,1</b>
- надходження коштів від приватизації майна	-	16 654,9	16 654,9	-	15 000,0	15 000,0	-	90,1	90,1
- надходження коштів від продажу землі	-	0,0	0,0	-	4 000,0	4 000,0	-	-	-
Податок на власність	-	10 048,9	10 048,9	-	9 750,0	9 750,0	-	97,0	97,0
Збір за забруднення навколишнього природного середовища	-	248,4	248,4	-	406,5	406,5	-	163,6	163,6
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	-	49,5	49,5	-	50,0	50,0	-	101,0	101,0
Власні надходження бюджетних організацій	-	9 754,7	9 754,7	-	5 003,9	5 003,9	-	51,3	51,3
Цільові фонди	-	89,4	89,4	-	2 391,9	2 391,9	-	2 675,5	2 675,5
Інші надходження спеціального фонду	-	113,2	113,2	-	15,6	15,6	-	13,8	13,8
<b>Разом</b>	<b>156 813,2</b>	<b>37 225,6</b>	<b>194 038,8</b>	<b>184 075,5</b>	<b>36 879,3</b>	<b>220 954,8</b>	<b>117,4</b>	<b>99,1</b>	<b>113,9</b>
Трансферти	95 490,2	9 608,1	105 098,3	94 060,7	434,8	94 495,5	98,5	4,5	89,9
<b>Усього</b>	<b>252 303,4</b>	<b>46 833,7</b>	<b>299 137,1</b>	<b>278 136,2</b>	<b>37 314,1</b>	<b>315 450,3</b>	<b>110,2</b>	<b>79,7</b>	<b>105,5</b>
Кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку	-	4 865,4	4 865,4	-	0,0	0,0	-	0,0	0,0
<b>Разом доходів</b>	<b>252 303,4</b>	<b>51 699,1</b>	<b>304 002,5</b>	<b>278 136,2</b>	<b>37 314,1</b>	<b>315 450,3</b>	<b>110,2</b>	<b>72,2</b>	<b>103,8</b>

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради



## Показники видаткової частини бюджету міста Сімферополь на 2007 рік з розбивкою на загальний та спеціальний фонди, тис. грн.

Найменування показника	Виконано у 2006 році Загальний фонд	Виконано у 2006 році Спеціальний фонд	Виконано в 2006 році, Разом	Затверджено на 2007 рік Загальний фонд	Затверджено на 2007 рік Спеціальний фонд	Затверджено на 2007 рік, Разом	Т.р. по відношенню до 2006 року Загальний фонд	Т.р. по відношенню до 2006 року Спеціальний фонд	Т.р. по відношенню до 2006 року Разом
<b>Основні видаткові статті</b>	<b>127 711,7</b>	<b>45 621,2</b>	<b>173 332,9</b>	<b>151 878,7</b>	<b>42 067,4</b>	<b>193 946,1</b>	<b>118,9</b>	<b>92,2</b>	<b>111,9</b>
Державне управління	10 617,8	660,5	11 278,3	13 915,0	796,2	14 711,2	131,1	120,5	130,4
Правоохоронна діяльність	29,6	0,0	29,6	0,0	0,0	-	-	-	-
Освіта	9 930,8	1 527,7	11 458,5	15 284,3	355,4	15 639,7	153,9	23,3	136,5
Охорона здоров'я	80 917,6	5 847,9	86 765,5	95 619,8	2 508,3	98 128,1	118,2	42,9	113,1
Соціальний захист і соціальна допомога	2 956,9	44,5	3 001,4	2 368,7	2,8	2 371,5	80,1	6,3	79,0
Житлово-комунальне господарство	11 721,7	466,1	12 187,8	7 727,3	350,0	8 077,3	65,9	75,1	66,3
Культура і мистецтво	8 832,0	660,3	9 492,3	10 269,7	690,5	10 960,2	116,3	104,6	115,5
Засоби масової інформації	225,7	66,0	291,7	805,0	0,0	805,0	356,7	0,0	276,0
Фізична культура і спорт	2 404,3	0,0	2 404,3	2 507,7	0,7	2 508,4	104,3	-	104,3
Будівництво	0,0	21 639,3	21 639,3	0,0	24 488,1	24 488,1	-	113,2	113,2
С/г, лісове господарство, рибальство і мисливство	8,4	0,0	8,4	841,2	0,0	841,2	10 014,3	-	10 014,3
Транспорт	0,0	14 034,7	14 034,7		10 011,4	10 011,4	-	71,3	71,3
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	66,9	0,0	66,9	2 540,0		2 540,0	3 796,7	-	3 796,7
Охорона навколишнього природного середовища та ядерна безпека	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	50,0	-	-	-
Цільові фонди	0,0	674,2	674,2	0,0	2 814,0	2 814,0	-	417,4	417,4
Видатки, не віднесені до основних груп	1 768,7	244,1	2 012,8	2 556,0	300,0	2 856,0	144,5	122,9	141,9
<b>Разом видатків</b>	<b>129 480,4</b>	<b>45 865,3</b>	<b>175 345,7</b>	<b>154 434,7</b>	<b>42 367,4</b>	<b>196 802,1</b>	<b>119,3</b>	<b>92,4</b>	<b>112,2</b>
Кошти, що передаються до бюджетів інших рівнів	121 281,9	5 199,4	126 481,3	120 696,7	434,8	121 131,5	99,5	8,4	95,8
у тому числі кошти, що передаються до Державного бюджету	17 952,9	-	17 952,9	29 030,0	-	29 030,0	161,7	-	161,7
<b>Всього видатків (за вирахуванням коштів, що передаються з одної частини бюджету в іншу)</b>	<b>250 762,3</b>	<b>51 064,7</b>	<b>301 827,0</b>	<b>275 131,4</b>	<b>42 802,2</b>	<b>317 933,6</b>	<b>109,7</b>	<b>83,8</b>	<b>105,3</b>
Кошти, що передаються із загального бюджету до фонду розвитку	4 865,4	-	4 865,4	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0
<b>Всього видатків</b>	<b>255 627,7</b>	<b>51 064,7</b>	<b>306 692,4</b>	<b>275 131,4</b>	<b>42 802,2</b>	<b>317 933,6</b>	<b>107,6</b>	<b>83,8</b>	<b>103,7</b>

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Сімферопольської міської ради